విడిప్రతి 40 పైసలు

జమీన్ రైతు

శుక్రవారం 4-1-74

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 46 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 1

కౌసా +

తెందామందు సేవించండి, ఆయాసము వెంటనే నివారణయగును. కళ్ళెప్రీగా తెగి పోయి హాయిగా నుండును. 'ఇసినోఫిలియా'కు బాలామందిది. వ్యాధిని శాశ్వతముగా నివారించి శక్తి రమునకు బలముకలిగించు అత్యుత్తమ ఔషధము వెల: 200 మి లి రు 4-25

వి. యస్. శర్మా
రామాశిసిది - నెల్లూరు

నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్‌లో
4-1-74 నుండి ఉదయం ఆటతో ప్రారంభం రోజూ 3 ఆటలు
యుల్ బ్రెన్నర్ నటించిన
Catlow–కాట్‌లో

6-1-74నుండి ఉదయం ఆటతో ప్రారంభం
Beneath the Planet of the Apes
పాతాళ నరకద్వీపం

ఢిల్లీ పిలుపుకోసం బ్రహ్మానందరెడ్డి నిరీక్షణ

కొత్తసంవత్సరం వెంగళరావు మంత్రి వర్గానికి సుస్థిరత్వం కల్పించే సూచనలు స్పష్టంగా కనపడుతున్నాయి. వెంగళరావు పార్టీనాయకుడుగా నలుగుర్ని కూడగట్టు కొనిపోయే విధానాలకు నాందీవదనం పలికాడు.

మంత్రివర్గ విస్తరణ జనవరి ఆఖరుకో, ఫిబ్రవరి మొదటివారంవరకో వాయిదా పడినా, దానికి పెద్దగా ప్రాముఖ్యత లేదు.

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

...క్కర లేదు. ఇంతుమించుగా మంత్రి వర్గంలో ఎవరెవరికి స్థానాలు ఇవ్వాలనో నిర్ణయించుకొనే మంత్రులకు సమాన స్థాయిలోగల ఉద్యోగాలు పంచుతున్నాడు ముఖ్యమంత్రి.

రాష్ట్రస్థాయి అభివృద్ధిబోర్డుకు ముఖ్య మంత్రి అధ్యక్షుడు అని నిర్ణయమైంది. మూడుప్రాంతాలకు వేర్వేరు అభివృద్ధిబోర్డు లను నిర్మించి, ముగ్గుర్ని ఎంచుకున్నాడు. సంజీవయ్యకు సన్నిహితుడైన కె. వి. నర సప్పను రాయలసీమ అభివృద్ధిబోర్డుకు, ఇప్పటి డిప్యూటీస్పీకరు జగన్నాథరావును తెలంగాణా అభివృద్ధిబోర్డుకు అధ్యక్షులుగా నియమించాడు. సర్కారుజిల్లాల అభివృద్ధి బోర్డుకు రేబాల దశరథరామరెడ్డి నిర్ణయం కూడా సముచితంగా వుంది.

జంట నగరాలు, విజయవాడ-విశాఖ పట్టణం అభివృద్ధికికూడా బోర్డులు నిర్మాణం చేయవల్సివుంది. మంత్రులు కావల్సిన కొందరిని వాటిలో సర్దుబాటుచేయవచ్చు. అదేవిధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికికూడా మంత్రిపదవికి సమాన మైన హోదానే కల్పించనున్నారు. కార్య దర్శులకుకూడా అదేహోదాకల్పిస్తే మంత్రి పదవులు రాకపోయినా తత్తుల్య మయిన హోదాలుకలిగించినందుకు సంతో షించగలరు కొందరు.

ఈ ఏర్పాట్లన్నీ పూర్తయిననాడు మంత్రి వర్గ విస్తరణ ఇంకా తేలికపని అవుతుంది. ...నెలలో జరిగే అసెంబ్లీ సమావేశాలలో ...రుసూత్రాల పథకం కొత్తబలం పుంజు కుంటుంది. ఉభయపార్లమెంటుసభలలోను ఆమోదంపొందిన రాజ్యాంగ సవరణబిల్లు త్వరలో అధ్యక్షుని అనుమతితో శాసనం కాబోతుంది. తన్నేటి విశ్వనాథంగారి అరణ్యరోదనంవల్ల ప్రయోజనం నాస్తి. అది సంకేతప్రాయమైన నిరసనంగానే మిగులు తాయి.

ఆనాటికి అసెంబ్లీ, కౌన్సిల్‌కూడా ఆరు సూత్రాల పథకాన్ని ఆమోదిస్తూ తీర్మా నిస్తాయి. దాంతో వేర్పాటువాద ఉద్యమ సందర్భంలో రాష్ట్రాన్ని పట్టిపీడించిన గ్రహణచ్ఛాయలు పూర్తిగా తొలగిపోయి; ...కోల్పోయిన అవకాశాలను కూడ దీసు కుంటూ, నాల్గవప్రణాళికాకాలంలో కుంటు బడిన ఆర్థికప్రగతిని రెండింతల వేగంతో నడుపుకొని పోగలకాలం ప్రారంభమవు తుంది. నిజమయిన సంక్రాంతికి అంకు రార్పణ జరుగుతుంది అప్పటికి.

పార్టీలోనేవుంటూ వేర్పాటుమార్గమంటూ వచ్చిన తెలంగాణా వేర్పాటు కాంగ్రెసు వారంకూడా వెంగళరావు నాయకత్వాన్ని ప్రభుత్వాన్ని ఆలోగా ఐకమత్యంతో కాంగ్రెసుపార్టీకూడా రాష్ట్ర సమైక్యతా దీక్షకు పునరంకితం అవుతుంది. పోరం నప్పుంటు పోరం నాయకుడు డాక్టరు చెన్నారెడ్డి యూపిగవర్నరుగా వుంటూ వ్యక్తిస్వేచ్ఛ నిచ్చారు. మరి పోరంసభ్యులకు ఎందరికి మంత్రిపదవులు లభ్యమవుతాయనేది నెలా ఖరువరకు వేచివుండాలి.

...నెన్నంగానయినా మాజీ ముఖ్యమంత్రి పి. వి. నరసింహారావు వెంగళరావు ప్రధానమంత్రి అభ్యర్థికాదు, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు శర్మ, హోంమంత్రి దీక్షిత్ ...మె వెంగళ్రావును బలపరుస్తున్నా

రని ప్రచారంచేసి వెంతంపాలు చేశాడు పి. వి. అందుకే ఆయనాడు ఢిల్లీలో కేంద్ర నాయకులముందు పంచాగ్ని మధ్యంలో ఒంటికాలిపై తపస్సు చేస్తున్నాడు- మళ్లీ వారి ... అందు

వల్లనే ఆయన వెంగళరావు ఢిల్లీలోకలిసి తన సహకారాన్ని వాగ్దానంచేశారు. లేక పోతే ఇన్నాళ్లు పి. వి. నమ్ముకున్నవారంతా గోదావరిలో మునగడమేగదా మిగిలేది?

—కొరవ గొ సెట్టి

నెల్లూరు పట్టప్రదానోత్సవం

29తేది వి. ఆ. ఆర్. కాలేజి పట్టప్రదానోత్సవానికి విశ్వవిద్యాలయ లాంఛనాలతో వెళ్తున్న డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, కలెక్టరు శ్రీ ఒబయ్య; మధ్యవరుసలో ఎడమవైపు ప్రిన్సిపాల్ అహమద్‌వలి, మిగతావారు లెక్చరర్లు.

స్టాండర్డ్ మినరల్ ప్రొడక్ట్సు ప్రై. లి.
బొంబాయివారిచే తయారుచేయబడు
స్టాంటాక్సు డస్ట్
మీ పంటలతెగుళ్ళకు అద్భుతముగా పనిచేయును.
దీనిలో మెలాథియాన్ 2%, డి. డి. టి. 3% కలిసియున్నందున మందు ప్రభావం హెచ్చుచేయబడి వరి, మిరప, ప్రత్తి, వంగ, టమేటో ఇతర పంటలపై వచ్చు పోముపిప్పి (తెల్లతెగులు) పచ్చపురుగులు కొమ్మను కాయ తొల్చు పురుగులు మరియు వేరుశనగపైవచ్చు ఆకుముడత పేను బంక గొంగళిపురుగులవారినుండి పంటనుకాపాడి పైతెగుళ్ళను అద్భుతంగానివారించును
వాడవలసిన పరిమాణము : ఒక యెకరమునకు 15 Kg.
ఇది ప్రతి ఎరువుల అంగడిలో దొరకును
మరియు వారిచే తయారుచేయబడు ఇతర నమ్మకమైన పురుగు మందులు
ఎండ్రిన్, మెలాస్టాక్ (పొడి, నీళ్ళమందు), కార్బరైల్, జింక్ సల్ఫేట్, డి. డి. టి., ఫ్యూకాఫ్, హెప్టాక్లోర్; బెంజీన్ డి. 10, ఆల్డ్రిన్ మొదలగు మందులను వాడి మీ పంట తెగుళ్ళను నివారించుకొనండి.
ఇతర వివరములకు : బ్రాంచి ఆఫీసు
స్టాండర్డ్ మినరల్ ప్రొడక్ట్సు
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.
138/5, కంసాలిపేట - నెల్లూరు-2.
ఫోను : 976.
—: మరియు వారి ఇతర ఆఫీసులు :—
బొంబాయి, బరోడా, అహమ్మదాబాద్, మద్రాసు.

తప్పక విచ్చేయండి
చూడండి - ఆనందించండి
బికె - గ్వాలియర్
కేలికో
కౌంటర్ షో రూమ్
క్రొత్త సంవత్సరము
సందర్భమున
మా హృదయపూర్వక
అభినందనలు
తెలుపుచున్నాము.
కామధేను సిల్క్ హౌస్
చిన్నబజార్ - నెల్లూరు.
దుకాణ్; ఫోను 348, Res. 946
మేనేజింగ్ పార్ట్‌నర్
వాయపరపు పాండురంగగుప్త.

NO. CHANDI ARTS C.T.B.

ప్రాసెస్ ఆర్ట్స్
ESTD. 1970.
సినిమా కలర్ స్లైడ్లు
లైన్ అండ్ హాఫ్ టోన్ (ఫోటో బ్లాకులు) సకాలములో తయారు చేయువారు.

FOR QUALITY COLOUR SLIDES LINE AND HALF-TONE BLOCKS
CONTACT
PROCESS ARTS
16/204 ACHARI STREET,
NEAR HEAD POST OFFICE, NELLORE-1.

ఎంపైర్ వాచ్ కంపెని
సేల్సు అండ్ సర్వీసు
పెద్దబజారు - నెల్లూరు.

ఇచ్చట అన్నిరకములైన గడియారములు రిపేరుచేసి యివ్వబడును తక్షణమే గుర్తుపెట్టుకొని దర్శించండి.

ప్రొ॥ యస్. అజీజ్.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో
ఇ. పి. 32/67 ఓ. యస్. 3/61

ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్కారువారు—పిటీషనరు
కొలగాని రామయ్య —రెస్పాండెంటు.

ఈ డిక్రీదాఖలాగా షెడ్యూలు ఆస్తిని పై కోర్టునందు 11-2-74 తేది యాలం వేయబడును.

షెడ్యూలు: ఆత్మకూరు గ్రామంలోని రెస్పాండెంటు గారాకు 1) యిల్లు ఖాళీ స్థలం—3 అంకణములు పూరియిల్లు, 7 అంకణములు ఖాళీస్థలములో సమభాగమైన 1/4 భాగము ఆరంభపాట రూ. 100 లు, 2) మాగాణిభూమి సర్వే నెం. 805 యం 2-47 ల్లలోని యం 1-23 ల్లలో సమభాగమైన 1/4 భాగం యం 0-30 3/4 ల్లు ఆరంభపాట రూ. 200 లు.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి.
పిటీషనరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మున్సిఫ్ కోర్టులో
ఐ. ఎ 398/73 ఓ. యస్ 263/70

నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలు—పిటీషనరు.
6. సాయని మాలకొండప్రసాదు 7. సాయని వనజమ్మ 8 సాయని కస్తూరి 9 సాయని భారతి —రెస్పాండెంటు.

ఐ. ఎ. 845/73 ఓ. యస్. 263/70
నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలు—పిటీషనరు
1. సాయని ధనలక్ష్మమ్మ 2. సాయని కృష్ణమూర్తి 3. సాయని రామమూర్తి 4. సాయని కమలాకరరావు 5. సాయని మాధవరావు 6. సాయని మధుసూధనరావు 7. సాయని వెంకటరమణమ్మ
—రెస్పాండెంట్లు.

ఈ కేసులో ప్రతివాదులకు డిక్రీనిబట్టి ప్రైవేటు డిక్రీ పాసుచేయించమని పిటిషనరు దాఖలుచేసియుండు ఐ. ఎ. 398/73 పిటీషను సదరు పిటీషనులోని 6 నుండి 9 రెస్పాండెంట్లుకు 11-వ వ్యక్తి వాదికి వార్సులుగా చేర్పించమని దాఖలుచేసియుండు ఐ. ఎ. 845/73 అందులోని రెస్పాండెంట్లుకు నోటీసులుగాను న్నూ 29-1-74 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది గనుక రెస్పాండెంట్లను సదరు దరఖాస్తులోని తమకు ఏదేని ఆక్షేపణ యున్నయెడల 29-1-74 తేదిన పగలు 11 గంటలకు పైకోర్టుకు హాజరై తమ ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెయును.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి,
పిటీషనరు అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా రు 20-00
6 మాసములకు రు 11-00
అంతకు తక్కువకాలం పంపబడదు.
—మేనేజరు-జమీన్ రైతు.

జమీన్ రైతు

శ్రీ ప్రమాదీచ పుష్య శుద్ధ ఏకాదశి శుక్రవారం 4-1-74

ప్రాంతీయ సంఘాలు

ఆంధ్ర, తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలకు వేర్వేరుగా అభివృద్ధి సంఘాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. రాష్ట్రానికంతటికీ ముఖ్యమంత్రి అధ్యక్షతన స్థానింగుబోర్డుకూడా ఏర్పాటైంది. ఆరు సూత్రాల పథకంలోని అంతంగా వీటి ఏర్పాటు జరిగింది.

ఇవి కేవలం సిఫారసుచేసే సంఘాలేతప్ప, స్వతంత్రంగా ఏ పనినైనా చేయగలిగిన అధికారాలుండే సంఘాలుగా కనపడడంలేదు. ఒకవిధంగా ఇవి భవిష్యత్తులో ప్రాంతీయ అసంతృప్తులకు, ఆందోళనలకు ఆస్కారమవుతాయాఅనే అనుమానాలు కలుగక పోవడంలేదు. రాష్ట్ర స్థానింగుబోర్డుకాని, రాష్ట్రప్రభుత్వంకాని నిధుల కేటాయింపులో, పథకాలను చేపట్టడంలో అప్రమత్తంగావుండి, నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరిస్తున్నారనే అభిప్రాయాన్ని కల్గించలేకపోతే, గతంలో రెండు ప్రాంతీయ ఉద్యమాలుగా వున్నది, మూడు ఆందోళనలుగా తయారయ్యే ప్రమాదం లేకపోలేదు. ప్రాంతీయ అభివృద్ధి సంఘాలవల్ల ఉపకారం జరగకపోతే పోయింది, అపకారం జరగకుండా చూచుకోవడం అవసరం. ప్రస్తుతానికి ఈ సంఘాలు ఒక సమస్యను పరిష్కరించాయి. కొందరు కాంగ్రెస్‌వాదుల నిరుద్యోగసమస్యను,మంత్రిత్వపుఆరాటాన్ని తీర్చాయి. నాయకుడు వెంగళరావుగారిక్కి, అభివృద్ధిసంఘాల ఆశయ సాఫల్యానికి కూడా చిత్తశుద్ధితోకూడిన ప్రయత్నము, కృషి జరుగుతుందని ఆశించవచ్చునేమో ననిపిస్తుంది.

ఈ అభివృద్ధి సంఘాల బాధ్యత గురుతరమైనది. ఇవి విజయవంతంగా పనిచేయడంమీదనే, రాష్ట్ర సమైక్యత, రాష్ట్ర అభివృద్ధి ఆధారపడివున్నాయి. ఇవి తమ కర్తవ్య నిర్వహణలో ఏమాత్రం విఫలమైనా, రాష్ట్రం మూడు ముక్కలయ్యే ఉపద్రవం వుంటుంది. ఏ ప్రాంతంలోనైనా వెనుకబడిన ప్రాంతాల పురోభివృద్ధికి సమగ్రమైన పథకాలు రూపొందాలి. అవి అమలు జరపబడాలి. అభివృద్ధి—వెనుకబడినతనాలకు జిల్లాను పరిగణనకు తీసుకుంటే లాభంలేదు; ప్రతి జిల్లాలోను అభోగతిలోవున్న ప్రాంతాలు అసంఖ్యాకంగావున్నాయి. చిన్న చెరువైనా లేని గ్రామాలు, రహదారి సౌకర్యాన్ని నోచని గ్రామాలు, వైద్య సౌకర్యం అవసరమైన గ్రామాలు, విద్యుచ్ఛక్తిని చూడనిగ్రామాలు, వ్యవసాయపు పనులు సంవత్సరంలో పాటిక రోజులకూడా దొరక వస్తులతో మాడే ప్రజలుగల గ్రామాలు— ఒక్కటేమిటి, అన్ని రంగాలలో అన్నివిధాలుగా దారిద్ర్యాన్ని అనుభవిస్తూ, నిరాశ నిస్పృహతో అణగారిపోయిన గ్రామాలసంఖ్య అల్పంగాలేదు. వీటి సముద్ధరణకు కృషి ప్రారంభంకావాలి. తాము విస్మరింపబడలేదని, తమకూ మంచి భవిష్యత్తు వుండగలదని, తమకూ అందరితో బాటు సమానావకాశాలుండగలవనే విశ్వాసాన్ని వెనుకబడిన ప్రాంత ప్రజల్లో కలిగించాలి ప్రాంతీయసంఘాలు వేరైనా, వివిధ రంగాలలో చేపట్టబడే అభివృద్ధి కార్యక్రమ పథకాలు ఒకేవిధంగా వుండేట్లుండాలి. ఇందులో ముందువెనుకలు, అసమానతలు వుండకూడదు. నిధుల కేటాయింపుకూడా ప్రాంతీయ అధిక్యతతో కాకుండా ఆయాప్రాంతాల అవసరాలను బట్టి జరగాలి. వెనుకబడినవనేపేరు శాశ్వతంగావున్న కారణంగా రాయలసీమ, తెలంగాణాలకు ఎక్కువ కేటాయింపు జరగడం, అభివృద్ధిచెందిన ప్రాంతంగా పేరున్న ఆంధ్రకు తక్కువ కేటాయింపు జరగడం భావ్యంగావుండదు. అభివృద్ధి పథకాలకుకాని, నిధుల కేటాయింపులకుకాని వెనుకబడినతనం అర్హతగావుండాలేకాని, ప్రాంతీయ పలుకుబడులో ప్రత్యేకతలోకాదు. అప్పుడే నిజంగా వెనుకబడిన అన్నిప్రాంతాలకు న్యాయం జరుగుతుంది; ఆ ప్రజల్లో సంతృప్తికల్గుతుంది. నీటిపారుదల, విద్యుత్ ప్రాజెక్టుల సమస్యలు వున్నవి. దాని వాటితోబాటు, లేక కొంత ఎక్కువగానో పారిశ్రామికీకరణ మీద శ్రద్ధ అవసరం. కేవలం వ్యవసాయం నిరుద్యోగాన్ని, పేదరికాన్ని పోగొట్టలేదు. పరిశ్రమలు పెంపొందితే తప్ప రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందదు; ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు అభివృద్ధి చెందవు. పంటలు సుసంపన్నంగా వున్నదంటే, వ్యవసాయ పారిశ్రామికరంగాలు రెంటిలోనూ పురోభివృద్ధి సాధించడంవల్లనే ననేది వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. పారిశ్రామికీకరణకు ప్రభుత్వం ఇవ్వవలసిన ప్రోత్సాహం ఎక్కువే అయినా, ప్రజలలో ముఖ్యంగా సంపన్న వర్గాలనుండి సహకారంకూడా అవసరం. ప్రజలదృష్టి పరిశ్రమలమీద కేంద్రీకృతం కావాలి; తమవద్దవున్న మిగులు ధనాన్ని వాటికిమరలించగలిగాలి; ఉత్సాహము, ఆసక్తి చూపగలగాలి; కష్టించి పనిచేయగలగాలి. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వెంగళరావు పరిశ్రమల అభివృద్ధిపట్ల ప్రత్యేకశ్రద్ధ కలిగివున్నట్లే కనపడుతుంది. పారిశ్రామికాభివృద్ధి కృషి ధంకేవలం పట్టణాలను పెద్దవిగా చేసేట్లు వుండకూడదు; గ్రామీణ నిరుద్యోగతను కూడా పోగొట్టి, పల్లెప్రాంతాలను అసంతృప్తి ఆందోళనారహితం చేయగలిగి వుండాలి. ప్రాంతీయ అభివృద్ధి సంఘాలు ఈ విషయంలో ప్రత్యేకంగా కృషి చేయడం అవసరం.

ప్రాంతీయసంఘాలు సార్థకంగా పనిచేయాలంటే నిధులు అవసరం. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి తగినంతగా వీటికి నిధులు చేకూర్చగలిగేట్లులేదు. కేంద్రం పూర్తిగా సహాయపడాలి; ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించాలి; ప్రాంతీయ తత్వానికి వెనుకబడినతనం కారణంకాకుండా చూడాలి. ప్రాంతీయ అభివృద్ధి సంఘాలు ఎంత విజయవంతంగా, ఎంత ప్రయోజనకరంగా, ఎంత విశాలభావంతో పని చేయగలిగితే రాష్ట్ర సమైక్యతకు అంత మంచిది.

శుభాకాంక్షలు

మా పాఠకులకు, ప్రకటనదార్లకు, అభిమానులకు 'జమీన్ రైతు' నూతనవత్సర శుభాకాంక్షలుతెలియజేస్తున్నది 1974 వారికి శుభప్రదము, సంతోషదాయకముఅగుగాక!

జనవాణి

కరెంటు చార్జీలు— రైతుల గోడు

వ్యవసాయం కరెంటుచార్జీలు ఆగస్టు 1 తేది నుండి యూనిట్‌కు 4 పైసలు పెంచారు. 12 పైసల నుండి 16 పైసలు చేశారు. ఇది మధ్యతరగతి రైతులకు పెద్ద దెబ్బ. ఎరువుల కరువుతో వ్యవసాయ ఖర్చులు మితిమీరిపోయిన ఈ సమయంలో కరెంటుచార్జీలుకూడా పెంచడం అన్యాయం. బ్లాక్ మార్కెట్లో ఎరువులు కొని వ్యవసాయం చేయడమే నష్టదాయకం వుంటుంటే, గోరుచుట్టుమీద రోకటిపోటలన్నట్లు, ఈ కరెంటు చార్జీల పెంపుదల వచ్చిపడింది. దాంగనందుకు (సి ఓ 29) పైరుకు నారుపోసిన మొదలు కోతవరకు పూర్తిగా పంపుసెట్ల శరణ్యం. కాబట్టి వ్యవసాయం గిట్టుబాటు కాదు.

ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఆదాయం పెంచడానికి రైతును బలిగడియాల్సినఅవసరంలేదు. వ్యాపార సంస్థలమీద, వినోద ప్రదర్శనశాలలమీద కరెంటు చార్జీలు పెంచి, దండగ మారి పనులకు కరెంటు వాడుపుచేస్తే ఆదాయం తప్పక పెరుగుతుంది. కొత్త ముఖ్యమంత్రి రైతులను ఆదుకోవాలి.

కొరుటూరు —ఎ. శ్రీరాములు

★

లెవీ లైసెన్సులు- అవకతవకలు

ఎరువులివ్వకపోయినా లెవీ మాత్రం దబాయించి వసూలుచేస్తున్నది ప్రభుత్వం. మళ్ళీ అందులోకూడా అవకతవకలు! లెవీ ధాన్యం కొనుగోలుకు రెండు మూడు గ్రామాలకు ఒకే డీలరుకు పర్మిషను ఇచ్చినట్టున్నారు. కొందరు డీలర్లు లైసెన్సు అయితే సంపాదించుకున్నారుకాని, కొనుగోలు చెయ్యడానికి కావలసినంత పెట్టుబడి వారివద్ద లేకపోవడంవల్ల రైతులను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. రెండు మూడు గ్రామాల లైసెన్సు పొందిన కొందరు డీలర్లు రైతులకు సకాలంలో డబ్బు చెల్లించలేక పోతున్నారు.

పైగా కళ్ళాంలోనే లెవీ వసూళ్ళుకూడా జరిగిపోతే రైతులకు అనుకూలం. తమ అవసరాలకు రైతులు కళ్ళాంలోనే కొంత ధాన్యం అమ్మేస్తారు. అప్పుడే ఆ లెవీ చెల్లకూడా వసూలుపోతే రైతుకు బాగుంటుంది కాని డీలరు కోసం పడిగాపులు కాస్తూ కూచోవాలంటే తలనొప్పి.

ఇంకో ఇబ్బందికూడా వుంది. ఒకే డీలర్ను నియమించడంవల్ల, ఆతడు ధాన్యం నాణ్యతలో మరీతపేచీలు పెట్టడం, అందువల్ల రైతు నష్టపోవడం జరుగుతున్నది. ఇది అధికారుల దృష్టికి తీసుకపోతే కాలకోతలనుకొనుకోనం అట్లా చేస్తున్నామంటారు. ఉద్యోగుల అనుకూలత కోసం రైతులను కష్టనష్టాలకు గురిచెయ్యడం భావ్యమా?

రైతుల సమష్టిగా తమ కష్టనష్టాలను ప్రభుత్వం దృష్టికితెచ్చి, తాలూకాస్థాయిలోగాని లేదా ఫిర్కా స్థాయిలోగాని లైసెన్సు పొందిన ఏ డీలరుకైనా లెవీధాన్యం అమ్ముకోడానికి అనుమతి పొందడానికి ప్రయత్నించాలి.

వస్యపాళెం —దేవళ్ళ రాధాకృష్ణారెడ్డి

★

రెంటికిచెడ్డరేవళ్లుగా చేశారు అధికారులు!

వ్యవసాయశాఖాధికారులు హైబ్రిడ్ రకాలు వెయ్యండి, ఎరువులు యిస్తాము అని రేడియోలో, బి. డి. ఓల ద్వారా గ్రామాల్లో రైతులకు ఆశలు పెట్టారు. వెంకటాచలం సమితిలో వంటపాళెం, ఈపూరు, మిట్టపాళెం, గుడ్లూరువారిపాళెం, పూడిపర్తి, ఈదగాలి రైతులు అక్టోబరులో పొగులు నిలిపి, నవంబరులో ఐ.ఆర్. 20 నార్లు పోసుకున్నారు. వారికివాటికి కాంప్లెక్సు ఎరువులివ్వలేదు. నార్లు ముదిరిపోతున్నాయి. ప్రభుత్వోద్యోగులమాటలు నమ్మి, సమితి ఆఫీస చుట్టూ తిరిగిన రైతులకు నెత్తికి చేతులు వస్తున్నాయి. ఇట్లాంటి ప్రభుత్వంలో ప్రతికేకన్నా గుడ్డ నెత్తినేసుకుని ఎట్లా అయినా పోవచ్చుననిపిస్తూంది.

ఈశాసబుకోర్టులాంటి పైర్లు వచ్చుకొని వుంటే ఇనవి ఆయినకు కోతకువచ్చి పదివన్నెండు క్వింటాళ్ళ ధాన్యం, దూలై మోపులుగడ్డి వచ్చివుండేది. రైతులను రెంటికిచెడిన రేవళ్ళుగా చేసిన ఈ వ్యవసాయ శాఖాధికారులను ఏమనాలో తెలియకుండావుంది.

—కొరవ 12వ పేజీలో

మేము-మీరు

పోలారెడ్డి సభ్యత్వం

కేంద్ర మైకా కార్మిక సంక్షేమ సంఘ సంఘంలో శ్రీ పి. పోలారెడ్డి సభ్యుడుగా నియమింపబడడం సముచితమైన విషయం. మీరు వ్యాఖ్యానించినట్లు పర్మించేవాడు తన వాదైనందువల్ల వచ్చిన సభ్యత్వం కాదది. మైకా కార్మిక సంఘాలు ఆయన సభ్యత్వాన్ని కోరాయి; ఇతరులుకూడా అభిలషించారు పోలారెడ్డి పరిశ్రమలో అందరికీ అందుబాటులో వుండేవ్యక్తి; కార్మిక సంక్షేమం విషయంలోకూడా శ్రద్ధవహించగలవాడు. అందువల్ల ఆయన సభ్యత్వం సముచితమైనదని మా అభిప్రాయం.

—ఒక గూడూరువాసి

[పోలారెడ్డి సభ్యత్వం విషయంలో మా వ్యాఖ్య దురుద్దేశ్యంతో కూడిందికాదు. ఆ సభ్యత్వానికి ఆయన అనర్హుడనే అభిప్రాయం అనలేదు. పోలయ్య మధ్యతరగతి మైకాగని యజమాని, మైకా వ్యాపారి; అందరికి అందుబాటులో వుంటే విషయంలో మీతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాము. —సం.]

క్రొత్తవత్సరం

—'శంప'

క్రొత్తవత్సరంలో
క్రొత్తదనమేముందా?
అన్నీ పాతమొగాలే!
అన్నీ పాతమొరాలే!
జరిగిన వసంతాలు
జరగబోయే గ్రీష్మాలకు పునాదులా?
పుట్టబోయే బిడ్డపై
ఉండేమమకారం
పుట్టె సంవత్సరంపై
నిలుపుకుంటూ
పాత చీదరించి తలపుల
క్రొత్తగా నెమరేసుకుంటూ!
పండని తలపులుపండి
పండబోయేటి
పరిసరిస్తాయనుకుంటూ!
కుంటువడ్డ భ్రమలు
కుదుట పడతాయనుకుంటూ
ఆశానిరాశల సుఖదుఃఖాల
సంరంభంతో
వచ్చేవత్సరాన్ని రమ్మంటామా?
రమ్మనడానికి మనమెవరు?
పిలువని పేరంటాలులా
సంపూర్ణశక్తితో గునుస్తూ
దినమొలతో దిగులుతో
వత్సరం వస్తుంటే!

ప్రచారానికొక రైలు- ప్రబోధానికి మరొక రైలు!

భూస్థాపితమైన కాంగ్రెస్ చరిత్ర

ఎన్నిక ప్రచార రైలుబండి

'తెల్లోడిమాయ' నల్లోడికి నాణ్యంగా వినియోగానికి దొరికింది. వంతెనలు, రైల్లు బస్సులు వచ్చిన కొత్తల్లో, అప్పుడు తెల్ల వారి పరిపాలన వుండేదిగనుక, పెద్ద పెద్ద పనులు చేయించే పెద్దలుసైతం తెల్లవారే గనక 'తెల్లోడిమాయరా యిది' అన్నారు. అమాయ తొలగింది, చైతన్యం కలిగింది, స్వరాజ్యం రానేవచ్చింది. అందులో ప్రజా

దర్శకు వచ్చింది. కీ. శే. రాజాజీ ప్రము ఖంగా ఈవిషయాన్ని అనేక పర్యాయాలు ప్రస్తావన చేసినారు.

ఈ రైల్ బండిద్వారా అన్నిపార్టీల ప్రచారం సగభాగం జరిగిపోతుంది. ఇది ఎన్నికల కార్యక్రమంలో ఒక మంచి పరిణామమేగదా!

సర్వోదయ రైలుబండి

ఐతే ప్రచారంగాక మరికొన్ని ఎత్తుల

చుండి జగన్నాథం

స్వామికాన్ని అనుభవించడానికి సంకల్పిం చాము. ఈ అనుభవం అంత ఆహ్లాద కరంగా లేదనుకోండి. లేకున్నా, దానిని మళ్ళీ-అనగా ప్రజాస్వామికాన్ని మరల- దక్కించుకోవాలని చూస్తున్నాం.

ఇందుకై, ఇప్పుడు ఎన్నికలు ఉప ఎన్నికలు జరిగే అయిదు రాష్ట్రాలలో వోటింగ్ సలక్షణంగా జరిగే ప్రయత్నాలను అన్ని పార్టీలవారు చేస్తున్నారు. సర్కార్ అనేది అందరికీ సంబంధించినది గనక రాబోవు ఉత్తరప్రదేశ్ ఎన్నికలలో పోటీ ద్లకు తెలియజెప్పడానికై ఒక రైల్‌బండి సంచారం చేస్తుంది. పార్టీలు తమ శక్తి కొలది ఆ బండిలో స్థలం తీసుకుని దానిని చక్కగా అలంకరించుకుని తమ అభిప్రా యాలను ప్రజలకు ప్రకటించగలవు.

ఎన్నికలలో ప్రచారం నిమిత్తం చేయ వలసిన కార్యకలాపమంతా సర్కార్ వైపు నుంచే, ఇతర దేశాలలో కొన్నింటిలోవలె, జరగవలెననే ప్రతిపాదన కొంతకాలంగా

ద్వారా అభ్యర్థులు ఎన్నికలలో నెగ్గే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. పార్టీల మద్దతు ఇందుకై పూర్తిగా లభిస్తున్నది. ఆ వంకర టింకర దర్శాలను అరికట్టి వోటర్లను సన్మార్గాన నడిపించవలెనని మరొక 'రైల్ బండి' పూనుకున్నది. దీనిని సర్వోదయ సంఘంవారు నడిపిస్తున్నారు.

యువజనదళాలు బయలుదేరి వోటర్ల వద్దకు వెళ్ళి అభ్యర్థుల చరిత్రను పరిశీలించ మని అడుగుతారు. అభ్యర్థికి దొరికింది పార్టీగుర్తా లేక నిజంగా అతడు (లేక ఆమె) పార్టీ ఆశయాలను పాటించే వ్యక్తేనా? పాటించేవ్యక్తి అయితే ఆ వ్యక్తికి ఆపార్టీని విశ్వసించేవారు వోట్లియ్యవచ్చును. లేకుంటే, ఆ అభ్యర్థిని వోటర్లు తన పార్టీ వద్దకే తరిమివేస్తారు. సరియైన అభ్యర్థు లను పెట్టలేని పార్టీకి తావుండదు.

అటువంటి వాతావరణంలో వోట్లు కొను గోలు వుండదు-అవకాశం చాలాతక్కువ.

తత్వాలు రాజ్యాలను కల్పలేవు!

జాతీయ రంగంనుంచి అంతర్జాతీయ రంగానికి తరలివస్తే, మిగిలిన ప్రపంచ మంతా ఒప్పందాలకోసం మార్గాన్వేషించి శాంతిని కాంక్షిస్తూవుంటే, రష్యా-చైనాలు ఒకటిమీద ఒకటి దుమ్మెత్తి పోసుకుంటూ వున్నవి.

మళ్ళీ ఒకసారి కొసిగిన్-చౌ-ఎన్‌లాయ్ కలుసుకోవలెనని, పిమ్మట శస్త్రాస్త్రముల ప్రయోగాన్ని నిషేధిస్తూ ఒప్పందాలు చేసు కోవలెనని రష్యా సూచిస్తే, 1950లో చేసు కున్న మైత్రీ ఒప్పందం 30 ఏండ్లవరకు చలామణి కావలెనని అనుకున్నాం, వ్రాసు కున్నాం-ఇంకా ఇప్పుడొక ఒప్పందమేనికి అని చైనా జవాబు చెప్పింది.

రెండు పెద్దరాజ్యాలను ఏ తత్వంకూడా కల్పలేదు. తత్వాలు భిన్నమైనా గత్యంతరం లేకపోతే ఎంత పెద్దరాజ్యాలైనా చచ్చినట్లు కలుస్తవి. మనకండ్లఎదుటనే కలుస్తున్నవి. ఇదీ ఈ లోకంతీరు!

మరో బాంగ్లాదేశ్ బలూచిస్థాన్

బిలూచీలపై పాకిస్తానీయుద్ధం నిర్విరా మంగా, నిర్దాక్షిణ్యంగా సాగుతున్నదని ఆ ప్రాంతపు మాజీగవర్నర్ తెలియజేసినాడు.

లక్షణాలన్నీ బలూచిస్తాన్ మరొక బాంగ్లాదేశ్ అవుతుందని సూచిస్తున్నవి. కాని భుట్టో వివేకి అయితే, పరిస్థితి కుదుట పడవచ్చును.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఉన్నాలూరు-

"చేదుస్మృతిగా నిష్క్రమించిన"73- గ్రీటింగులకు కృతజ్ఞత చెప్పకుండడం సభ్యతకాదుకాబట్టి చెప్తున్నాను!

డిసెంబరు 31 తేదికి, జనవరి ఒకటో తేదికి ఏమి తేడో నాకేమీ బోధపడటం లేదు. సమస్యలతో సతమతమై, బ్రతుకు భారమై, ఆశలు అడుగంటి, నిరాశా నిస్పృహలతో డిసెంబరు 31 తేది రాత్రి నిద్రకు పోయిన మనిషికి, 1 తేది తెల్లవారే టప్పటికి న్యూయియర్ హ్యాపీగా ఎట్లా సాక్షాత్కరిస్తుందో నాకైతే అర్థంకాదు. నాటకంలో రంగుపూసుకొని, వేషం వేసుకొని రాజుగా నటించే దరిద్రుడులాగా, ఈ హ్యాపీ న్యూయియర్ సోదరులుకూడా రాత్రి పూటకి తొడిగిపెట్టుకొన్న గుడ్డలు తొడుక్కొని, తెచ్చిపెట్టుకున్న ఆనందోత్సాహాలతో పూలచెండో ఆపిల్‌పండో చేతపట్టు కొని తయారవుతారేమో ననిపిస్తుంది కాదంటారా?

గ్రీటింగులది పెద్దగోల. ఈ గ్రీటింగులు పంపేవారిని చూస్తుంటే నా కనిపిస్తుం టుంది-క్రిస్ మస్, కొత్తసంవత్సరమో ఎప్పుడొస్తుందా అని వీరు ఎదురు చూస్తుం టారేమోనని! చిన తపనచూస్తే, చీరకోస మైనా ఇవి సంవత్సరానికి నాలుగైదుసార్లు వస్తుంటే బాగుండుననిపిస్తుంది. కార్డుల ఖరీదు, పోస్టు ఖరీదు పెరిగిపోయిన ఈ రోజుల్లో గ్రీటింగుల సంఖ్య పెరిగిపోయిం దంటే మనవాళ్ళు వ్యర్థమైన పనులకు ఎంతడబ్బు వేస్టు చేస్తున్నారో తెలుస్తుంది. డిసెంబరు 31 తేది తర్వాత కొత్తసంవత్సరం వస్తుందని తెలియని పిల్లాట్టుకూడా అమ్మ అబ్బను నేడింటి లేకుంటే తప్పకుండి గ్రీటింగుల సరదాను అనుభవిస్తున్నారు. రకరకాల, జీవంగీపంచేని హ్యాపీ న్యూయియర్

లను, గ్రీటింగులను చూస్తుంటే, ఇవొక వ్యసనమనో, లేక ఎవరిమీద నాలుకను మనో అనుకోవలసి వస్తున్నది-పాలోకి నాటకపురం మనిషి!

గ్రీటింగులలోకూడా నవీనతలు, పంచే శాలు వుంటకుండాపోవు. ఆరోజు (జనవరి 1 తేది) నాకొక పండుగాని గ్రీటింగు కార్డులో మన్నాకర్రి. సి. వి. రావుగారు పంపినది (సబ్‌ఇన్స్పెక్టర్-నెల్లూరు)

యథార్థవాది

శుభాకాంక్షల కార్డు. బొమ్మలు గిమ్మలు, రంగులు గింగులులేని మామూలు కార్డది. అమె పాత సంవత్సరానికి-అంటే 1973 కు-వీడ్కోలిచ్చింది:

ధరలనాకాశాని కెగరేసి,
జీవనవ్యవహారాల్ని అగాథంలోకి తోసేసి
బ్రతుకుదారులను కుంచించి, కుదించి
మేధస్సును (కేవలం) బ్రతికే
మార్గం కొరకు గిర్రేసించి, వెళ్ళింది
చేదుస్మృతిలా నిష్క్రమించే సం
వత్సరానికివే మా వీడ్కోలు!

వాస్తవ చిత్రణ ఇది. ఇటీవలిసంవత్సరాలు ఒకదాన్నొకటి తలదన్నేట్లు ప్రజలకు బాధలను తెచ్చిపెట్టేవిగా వుంటున్నా, అందులో 1973ది ప్రత్యేకం. ఈసంవత్సరంలో నరకయాతన అనుభవించినట్లు, ప్రజలు ఎప్పుడూ అనుభవించలేదు, అనుభవించబోరు అందులో అన్నదాతా

—కొరవ 9వ పేజీలో

ఉత్తరక్రియలు

అయ్యా! మా తండ్రి జొన్నా నరసింహులునాయుడుగారు (వయస్సు 66 సంవత్సరములు) 28-12-73 తేది రాత్రి 8-30 గంటలకు పరమ పదించిరి. వారిపెద్దకర్మ 9-1-74 బుధవారం నార్త్‌ఆములూరులో (కోవూరు తాలూకా) మా స్వగృహమున జరుగును. పూజ్యులు మా తండ్రి ఆత్మకు శాంతికలుగ భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ—

కుమారులు:

జొన్నా వెంకయ్యనాయుడు M.A., L.LB;
(సెంట్రల్ మున్సిఫ్, హైదరాబాదు)

,, డా. బాలకృష్ణయ్య M.S
ఎస్. వి. ఆర్. ఆర్. ఆసుపత్రి, తిరుపతి

,, కోటయ్య (యం. కె. పి. కాటన్ మిల్స్, కంచి)

,, సుబ్బయ్య ,,

,, శీనయ్య (నార్త్ ఆములూరు)

కుమార్తెలు:

శ్రీమతి నాగిశెట్టి శేషమ్మ, తలమంచి.
శ్రీమతి కొట్టె కాంతమ్మ ,,
శ్రీమతి కొట్టె వెంకటసుబ్బమ్మ, లింగసరం.

70 ఏళ్లనాటి మాట

జిల్లాలో ప్రప్రథమ రాజకీయ చైతన్యం, సాంఘిక సంచలనం

డెబ్బయి ఏళ్ళనాటిమాట!

కాలయవనిక నుండి ఒక శతాబ్దం నిశ్శబ్దంగా నిష్క్రమించింది. ఉషోదయ సమయ సంరంభం అప్పుడప్పుడే ఆరంభమయింది. చిమ్మచీకట్లనుండి వెలుగువాకిట్లోకి పయన మవుతున్న కలకలం, గాఢసుషుప్తినుండి నవచైతన్యంలోకి ప్రవేశించబోతున్న సంచ లనం అప్పుడప్పుడే కల్గుతూంది. నూత్న శతాబ్దరవి నేలనాలుగు చెరగులనూ అరుణ కిరణ కాంతులతో ప్రభావితం చేస్తున్నాడు. క్రొత్తశకం పుంటినొప్పులు పడుతూంది. ఈ దేశచరిత్రలో ఒక మహాయుగానికి నాంది ప్రస్తావన జరుగుతూంది. క్రొత్త శతాబ్దంలో నిద్రమేల్కొన్న సామాన్యుడు తనసుతాను తెలుసుకోడానికి, తన స్థితిని తాను మెరుగు పరచుకోడానికి సమాయత్త మవుతున్నాడు.

-ఆనాటి నెల్లూరుమాట ఇది- ఈ శతాబ్దారంభదశలో నెల్లూరుజిల్లా రూపురేఖలు, సమాజసమస్యలు, రాజకీయ స్వరూప స్వభావాలు, పరిపాలనా యంత్రాంగపు లోటుపాట్లు, వైవిధ్యమైన జీవిత స్థితిగతులు-ఇత్యాది అనేకానేక చారిత్రకాంశాలకు నిలువుటద్దం ఇది.

ఆనాటి నెల్లూరుజిల్లా స్వరూపానికి అది రూపం ఏది? ఏ విత్తనంనుంచి ఈ సామా జిక వృక్షం ఉత్పన్నమయింది? ఏ పునాదులమీద ఈ భవనం లేచింది? ఈనాడు మనం అనుభవిస్తున్న సవాలక్ష వసతులు వచ్చిన ప్రసవవేదనలేవి? -అవి తెలుసుకో

గోపాలకృష్ణ

వాలనే గవేషణలో తారసిల్లిన కొన్ని జిల్లా చారిత్రక విషయాలను మీతో ముచ్చటించు కుందామనే ప్రయత్నం ఇది.

ఈనాడు మనకేదైనా సమస్య ఎదురైతే వెంటనే సభలు పెడ్తున్నాం, సమ్మెలు చేస్తున్నాం, ఉద్యమాలు లేవనెత్తుతున్నాం. సమస్యలు లేకపోయినా వాటిని సృష్టించి, హూతద్దంలో చూపించి ప్రభుత్వాన్ని భయ పెడ్తున్నాం. అదే డెబ్బయి ఏళ్ళనాడు మన తాత ముత్తాతలు ఏమికేం కావాలని కోరారు? జిల్లాకు ఏ అవసరాలు గుర్తిం చారు? ఏయే సమస్యలుగా వారు భావిం చారు? వాటిని వారి పరిష్కారానికి వారేకై ప్రయత్నం చేశారు? అది తెలుసుకుంటే

ఈ శతాబ్దారంభంనాటి నెల్లూరుజిల్లా చిత్ర పటం సర్వసమగ్రంగా మన కళ్ళముందు సాక్షాత్కరిస్తుంది.

. . .

అప్పటికింకా నెల్లూరుజిల్లా సభలకు, సంఘాలకు, తీర్మానాలకు, తతంగాలకు అల వాటుపడలేదు. ఎవరికి వారుగా జీవించ టమే గాని, సమష్టిగా ఆలోచించడం, సామాజిక సమస్యలనుగూర్చి సామూహి కంగా చర్చించుకోవడం జరగలేదు. 1897 లో నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు అసోసియేషన్ పేరుతో ఒక సంఘం ఏర్పడింది. మన జిల్లాలో స్థాపింపబడిన ప్రప్రథమ సామా జిక సంస్థ అదే. అప్పటికి ఇండియన్ నేష నల్ కాంగ్రెసు స్థాపింపబడి పన్నెండేళ్ళ యింది; 12 వ అఖిలభారత మహా సభలు కూడా జరిగాయి. ఆ ఉత్తేజమే ఈ జిల్లా సంఘావిర్భావానికి మూలకారణం అయి వుండవచ్చు.

ఐతే ఈజిల్లాసంఘం సాధించినఫలితం మాత్రం శూన్యం. సంఘమైతే ఏర్పడింది కాని పట్టుదలగా పని జరగనందువల్ల అది

—కొరవ 11 వ పేజీలో

అరటి రకాల్లో 'రోబస్టా' మంచిది!

అరటిపండ్లకు మనదేశంలోనేకాక, సోవియట్ యూనియన్, ఇటలీ, మధ్య ప్రాచ్యదేశాలలోకూడా ఎంతో గిరాకీవుంది. అందుచేతనే మనదేశములో అనేకమంది రైతులు భారీయెత్తున అరటితోటలను పెంచడం ప్రారంభించారు.

బెంగుళూరు (హెస్సరఘట్ట)లోని భారత ఉద్యానకృషి పరిశోధనా సంస్థలో చేసిన పరిశోధనలననుసరించి మేలిరకపు అరటి రకములను ఎన్నుకొనుట, తగిన నీటి సరఫరా ఏర్పాటుచేయుట, సరియైన

పోషకపదార్థములను సరఫరా చేయుటద్వారా భారీయెత్తున, అత్యంత లాభదాయకముగా అరటితోటలను పెంచవచ్చునని నిరూపించబడినది.

మనదేశములో అనేక అరటిరకములను పండింతుతున్నారు. అయితే, బొంబాయి కేవెండిష్, రోబస్టా (కేవెండిష్ వర్గమునకు చెందినది) పూవన్, రస్తాళి, కొండ అరటి, నేంద్రన్, చక్కరకేళి, ఎర్రఅరటి మొదలైన మేలైనరకములు మాత్రమే వాణిజ్య రకములుగా పండింపబడుతున్నాయి. వీటిలో రోబస్టా రకం అత్యధికమైన దిగుబడినిచ్చుటయేకాక, విదేశములలో దీనిగిరాకీ ఎంతో ఎక్కువగావుంది. అందుచేతన దీనిద్వారా విదేశీ మారకద్రవ్యము ఎక్కువగా లభించుతుంది. బొంబాయి కేవెండిష్ రకముకంటె రోబస్టా ఎక్కువపంటనిచ్చుటయేకాక రుచిలోను, నాణ్యతలోను దానికి ఏవిధముగానూ తీసిపోదు.

పండించేవిధానము

జనవరి నెలలో నేలను మెట్టుపొర్లు నాగలితో ఒకపర్యాయము దున్ని, ఆటు తర్వాత బ్లేడ్లరుతు అమర్చబడిన డిస్కు నాగలితో తిరిగ దున్నాలి. అటుతరువాత 2.4×1.8 మీ. దూరములో 75×75×75 సెం. మీ. పరిమాణములో గోతులను తియాలి. ఈవిధముగా హెక్టారుకు సుమారు 2,270 గోతులువస్తాయి. ప్రతిగోతిని 20 కి. గ్రా. పశువులపెంట, 0.5 కి. గ్రా. డోలమైట్ మరియు 225 గ్రా. సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ఫేట్ వేసి, మట్టితో బాగా కలియపెట్టాలి. అటుతరువాత ఆగోతులను పదిరోజులపాటు అవిధముగానే వుంచాలి.

మంచిరకం రోబస్టా సూదపిలకలను 0.1 శాతము బ్లైటాక్స్ ద్రావణముతో శుద్ధిచేసి, ఫిబ్రవరి మొదటివారములో నాటాలి. ఈ పిలకలను నాటినవెంటనే గోతులనిండుగా నీరుపెట్టాలి. అటుతరువాత వేసవిలో 4 రోజులకొకపర్యాయము, శీతకాలములో 7 రోజులకొకపర్యాయము నీరుపెట్టుతూ రావాలి. వేసవి తీవ్రముగా వున్నప్పుడు అంతకంటె తక్కువ వ్యవధిలో కూడా నీరుపెట్టవచ్చును. వర్షాకాలములో వర్షపాతమునననుసరించి నీటిని పెట్టుతూండాలి. పంట చేతికి అందేవరకూ ప్రధానమైన పంటకు సుమారు 90 పర్యాయములు, మొదటి కార్పు (రెటూన్) పంటకు 60 పర్యాయములు, రెండవ కార్పు పంటకు 47 పర్యాయములు నీరుపెట్టవలసివుంటుంది.

ఎరువులు

పిలకలను నాటిన 75 రోజుల తరువాత మొదటిపర్యాయము ప్రతి మొక్కకూ 300 గ్రా. అమోనియంసల్ఫేట్, 225 గ్రా. సూపర్‌ఫాస్ఫేట్, 125 గ్రా. మ్యూరియేట్ అఫ్ పొటాష్ వేయాలి అటు తరువాత 75 రోజులకు అనగా, పిలకలను

—కొరవ 10 వ పేజీలో

నిమిషాలలో మాయమయిన జలుబు!

అమృతాంజనం

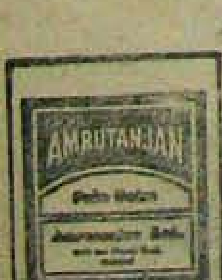

అమృతాంజనం 10 రకాలు కలిసినది.

నెల్లూరులో వేమన జయంతి

శివారెడ్డి దృష్టిలో వేమన ఒక నగ్జలైట్!

స్వర్గీయ ఏనుగు రామిరెడ్డిగారి స్మృత్యంకంగా, ఆ రాముడికి లక్ష్మణుడే అనిపించుకున్న, ఆయన సోదరుడు శ్రీ ఏనుగు పట్టాభిరామిరెడ్డి వర్ధమాన సమాజాధ్వర్యంలో ఏటేటా జరిపిస్తున్న వేమన జయంతి ఈసారికి కొత్తమలుపు తిరిగింది. ఈజయంతి సన్మానం ఇంతదాకా వేమనమీద అంతో యింతో పరిశ్రమించి, కొద్దోగొప్పో పరిశోధించి, ఆమనిఆంధ్ర సాహిత్యలోకంలో వేమన భాష్యకారులుగా లబ్ధప్రతిష్ఠులైనవారికే పరిమితమై జరుగుతుండేది. ఆ సంప్రదాయానికివిడు గుడ్‌బై కొట్టి, తద్భిన్నంగా 'నాటుకవి,' 'ఆశుకవి,' అనిచెప్పుకొనే వేమన మాదిరి ఒక 'ప్రజాకవి' సన్మానానికి ఎన్నుకోబడ్డాడు.

వేమనను అనుకరిస్తూ, అనుసరిస్తూ ఎందరెందరో శతకగీతులు, ఆటవెలదులు రాశారు; రాస్తున్నారు. అక్షరాలా వేమన మాదిరిగానే రాయడానికి కసరత్తులు చేస్తున్నారు. అయినా వారు అభినవ వేమనలు-లేదా ఆధునిక వేమనలు-కాలేకపోతున్నారు; కనీసం ఆ దరిదాపులక్కూడా రాలేకపోతున్నారు. అసహ్యం, అనితరసాధ్యం అయిన వేమన మార్గాన్ని-ప్రయత్నపూర్వకంగానైనా-ఎవ్వరూ అనుసరించలేక పోతున్నారు. ఆ వేమనాంశ కొంతకు కొంత పొందినవాడు ఒక్క శివారెడ్డే!

వేమనాంశ శివారెడ్డిలో ఉందంటే, అది ప్రయత్నించి సాధించుకున్నది కాదు; దాని ఇష్టాగా అదే వచ్చి ఉండాలి. అనుకరిస్తున్నాననే స్పృహకూడా లేకుండా ఆ దారిలో నడుస్తున్న ఆధునిక వేమన మన శివారెడ్డి. తన కళ్ళెదుట, తనకు సమకాలికంగా జరుగుతున్న సంఘటనలకు స్పందించి, అప్పటికప్పుడు ఆటవెలదుల్లో 'పొరలుస్తున్న' కవి శివారెడ్డిని వేమనకు వారసుడననడం అనుచితంకాబోదు. వ్యాసంను హాస్యవ్యంగ్యాలతో రంగరించి, పద్యపాత్రల్లోకి వడగట్టడం శివారెడ్డి పెట్టిన మూనా. (శివారెడ్డికిముందు స్వర్గీయ నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు గారు 'వేమనముదురుగా ఈ 'న్యూసపాయిత్రి' రాస్తుండేవారు; వార్తాఖండికలను ఆటవెలదుల్లో హాస్యరసభరితంగా చెప్తుండేవారు.)

వేమనచేత ప్రభావితుడైన శివారెడ్డి 30 తేదీ వేమనజయంతిలో సన్మానితుడయ్యాడు. వ్యాకరణం-ఛందంలో సూక్ష్మంగా పండిన్యు-కైపోశనపట్టిన దిట్టమైన పండితుడు శ్రీ బంధి నాగరాజు సభను అధ్యక్షించారు.

"వేమన తాను నమ్మిన సత్యాలను, అనుసరించినఅంశాలను స్పష్టంగా బలంగా చెప్పాడు. నల్లేరుపై బండిలాగా తనకు అలవాటుపడ్డ, నిరంతరం తన రసనాగ్రంపై నాట్యంచేసే ఆటవెలదుంద్వారా తన అభిప్రాయాలు చెప్పాడు. అవి తాటాకులమీద కంటేకూడా వ్యవహర్తల్లాలయిన జానపదుల నాలుకలపైన శిలాక్షరాలుగా నిలిచిపోయాయి... వేమన హాస్యదోరణి సద్యఃపరినిర్వృతిని కలిగిస్తున్నది. ఉపదేశంరెండ్డా ఉందేగానీ అది కాంతాసమ్మితంగామాత్రం లేదు; ప్రభుసమ్మితంగానూలేదు. ఒకపాటి మిత్రసమ్మితంగా ఉందనాలి. 'బుద్ధిచెప్పువాడు గుద్దితేనేమయా?' అన్నది అతని ఉపదేశ ధోరణి.

"బ్రౌన్‌దొర సెర్చిలైటు పడ్డతర్వాత వేమన పద్యాలకు ముట్టుదోషం పోయింది. పండితుల నోళ్ళలోకూడాపద్యాలను సంతోషించేలోపలే అరసున్నాలు బండిరాలు వచ్చి మారాయి. 1928 లో వావిళ్ళవాళ్ళు ప్రచురించిన వేమన పద్యాలు పండితమ్మన్యుల చేతుల్లో తన స్వత్వాన్ని కోల్పోయాయి. ఐతే వాళ్ళక్కూడా అరవని రూపాలు వ్యాకరణ దృండో నియమేార్లు

—కొరవ 10 వ పేజీలో

నీ ముద్దుఆటవెలది ఎంత మాటకారి!

[30 తేది వేమనజయంతి సభలో శివారెడ్డి చదివిన పద్యాలు.]

తక్కువన్నవి సాగిలబడి
మొక్కి నన్నుపొమ్మ గొలిచి,
మోస్యకరమ్ముల్
యిక్కడ విద్యత్కవులకు
మక్కువ, వివరింతు నీదు మహిమలువేమా!

ఎక్కడ జన్మించితివో,
మొక్కడ పెరిగితివొ సెప్పలేరువిప్పంగా
వొక్కరుగూడా. యింతకు
ముక్కంటవె నియోగిన్ని జాలిత వేమా!

వ్యాయకీయగాథ మంగూర్చినేగాను,
వల్లెవేయ రాళ్ళపల్లిగాను,
బ్రౌనుదొరసంగాను బయటపెట్టగనున్న
పిచ్చివ్రాస్త్ర కాలమెట్టదోస్తు!

అదినాల్లో నేను అధిక్యులయుంటె,
నీహయాంలో పుట్టి నేనున్నాను
ఆటవెలదులను పాతమ్మనేర్పాలు
నీదునేవచేసు నే తరింతు

మనకువెల్లి మెట్ల, మనవాడు కంకంటి,
యిక్కడిదొడె సుకవి తిక్కయజ్వ,
దగ్గరోడు మనకు దాయాదివేమన్న
యింతకంటె భాగ్యమేమిమందుయా?

కొడమసింగమునను కప్పించుకోవలె,
వొక్కడొకటి మదిమయూరమ్మట్టు
నాట్యమాడు, వేమనా! నీదుగంటమ్ము
పరుగుపెట్ట పిట్టువెలమరక!

చేతకాగలించు, చిటిస్వర్గలోకించు,
పెట్టలేవు, పిప్పిత్తురేవు
వెట్టిమొత్తిగింది వేమయ్య! నీముద్దు
ఆటవెలది, ఎంతమాటకారి!

చదివినావు సకలశాస్త్రాలు, యోగము
నత్యసంధినావు, ఆగబడిన

దీనప్రజకు భిక్షపెట్టావు, వేమన్న
కవిగబుట్టి చేత కలముపట్టి!

జలరాశివివి, నేనా
చలిచీమను, మొట్టనాకు సాధ్యము నీలో
పలుగల ముత్తెపు సరముల
వెలిదీయగ, శీతరాగి వేమనయోగి!

వేమన్నా! నినుగూర్చి
యేమన్నా పెద్దచేసి మెంతవాగినా
సామాన్యమె, నీమహిమలు
స్వామి! ఏమందు చెప్పనార్హ మెమోయా

ఆటవెలదులల్లి అమృతాన్ని పెదజల్లి
తెలుగుతల్లి కొదువదీర్చినావు
పెదకిపట్టుకున్న వేమన్న! నిన్నోలు
సరిది బ్రహ్మవేత్త పొరడులేడు

శివారెడ్డి

నిదు కలమువాడి నెలబొడు లతరూన
కొలదూపుకన్న, కొమలమ్ము
మాలచిన్నుకన్న, మధురాతిమధురమ్ము
జాంపెరనేకన్న జున్నుకన్న

—కొరవ 10వ పేజీలో

నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డు
పొగతోట సమీపంలో

అందాల తారవలె ఆనందమును చిందుచున్న

హోటల్

శ్రీ సవేరా

మాంసాహార భోజనశాల

★

మీ యింటిని మరపించే కమ్మని భోజనం,
అడకువగల వడ్డనదారులు,
మర్యాదనుచూపే మేనేజిమెంటు.

మీరు ఒకసారి విచ్చేసి చూడండి.

నెల్లూరుటవున్‌లో స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా స్టేట్ బ్యాంకు

-ఆఫీసర్ల సమావేశం సూచన

కలెక్టరు కార్యక్రమం

కలెక్టరు శ్రీ కె. ఓబయ్య జనవరి మొదటి పక్షం కార్యక్రమం-

4, 5 తేదీలు నెల్లూరు; 6 కోవూరు, 7, 8 గూడూరు; 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 నెల్లూరు. 10, 11 లలో జి. ప. స్థాయీసంఘ సమావేశాలున్నాయి.

స్టేట్ బ్యాంకి ఆఫీసర్ల సమావేశం

నెల్లూరు, నెల్లూరుటవున్, కోవూరు, గూడూరు స్టేట్ బ్యాంకి శాఖలకు చెందిన ఆఫీసర్ల సమావేశం ఇటీవల నెల్లూరులో జరిగింది. స్టేట్ బ్యాంకి పర్యవేక్షకాధికారుల సంఘ ప్రెసిడెంటు శ్రీ పి. కోటయ్య అధ్యక్షత వహించారు. ప్రాంతీయసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ వి. రామచంద్రమూర్తి స్వాగత వచనాలు పలికారు.

నెల్లూరు జిల్లాలో మరో ఐదు స్టేట్ బ్యాంకిశాఖలనైనా నెలకొల్పాలని; అదికాక స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా నెల్లూరులో ఒకశాఖ ప్రారంభించాలని; టవున్‌లో మరో రెండు శాఖలు ప్రారంభించాలని కోరుతూ తీర్మానించబడింది. హైదరాబాదులోని హెడ్డాఫీసుకు అనుసంధానంగా విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, తిరుపతి, కర్నూలులలో స్టేట్ బ్యాంకి ప్రాంతీయ కార్యాలయాలు ప్రారంభించాలనికూడా కోరబడింది.

తమకోర్కెలే పీలేకుండా, ప్రజా సౌకర్యందృష్ట్యా స్టేట్ బ్యాంకి శాఖల విస్తరణనుమాత్రం సూచించడం అభినందనీయమైన విషయం. ఏ సంఘ సమావేశం జరిగినా ఎవరిగోడు వారిదన్నట్లు తమ సమస్యల తీర్మానాలు తప్ప, ఇంకేమీ

జిల్లావార్తలు

వుండవు. స్టేట్ బ్యాంకి ఆఫీసర్లు అందుకు భిన్నంగా వ్యవహరించారు. ప్రశంసనీయులు.

నెల్లూరులో స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా స్టేట్ బ్యాంకిశాఖ ఒకటి నెలకొల్పాలనే సూచన నవ్వంకానేకాదు, సముచితంగాకూడావుంది. ఇది అవసరం. డబ్బు, నగలుగల స్త్రీలు చాలమంది వున్నారు. పల్లెటూరు సంపన్నులంతా నెల్లూరులో స్థిరనివాసాలేర్పరచుకొంటున్నారు. బ్యాంకి లావాదేవీలు తామే స్వంతంగా జరుపుకునే అవకాశముంటే, ఎంతోమంది స్త్రీలు దానిని వినియోగించుకోగలరనిపిస్తుంది. స్టేట్ బ్యాంకి వున్నతాధికారవర్గం పరిశీలించి, చర్యలు తీసుకోదగిన సూచనఇది. స్త్రీల బ్యాంకిలో స్త్రీలే అధికార్లుగా, వుద్యోగులుగా వుండడము; ఆ స్త్రీలశాఖ భద్రతదృష్ట్యా ట్రంకురోడ్డు ప్రాంతంలో వుండడము అవసరం.

ఈ ఆఫీసర్ల సమావేశానికి వచ్చిన శ్రీ పి. కోటయ్య తదితర సంఘ కార్యకర్తలు గూడూరు, వెంకటగిరి, సూళ్ళూరుపేట, శ్రీహరికోట స్టేట్ బ్యాంకు శాఖలనుకూడా సందర్శించి, వుద్యోగుల మంచిచెడ్డలను పరామర్శించారట.

మైకామైనింగ్ గోష్ఠి

శ్రీ కె. హెచ్. ప్రసాదరావు మైకా మైనింగు రంగానికి పెన్నిధి అనే చెప్పాలి. మైకామైనింగు శాస్త్రీయ దశకు రావడానికి ఇంజనీరుగా ఆయనకృషి అనన్య సామాన్యమైంది. ఆయన నిత్యనూతనోత్సాహి; పాతికేళ్ళనుండి చూస్తుంటే ఆయనలో వుత్సాహం, ఓపిక, అనక్తి, అనురక్తి పీసమంతకూడా తరగినట్లు కనపడదు. మైకా గనుల్లో భద్రతావారోత్సవమని జరుపుతున్నారు. మైనింగ్ శాఖ తృప్తికోసం కాకుండా, గనుల్లో భద్రత వుండాలనే నిజమైన అనక్తితో జరుపుతున్నారు. జిల్లాలోని

—కొరవ 12వ పేజీలో

మాటకచేరి

"గోపి"

కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ ఉత్తమ తెలుగు గ్రంథంగా ఎన్నికచేసిన సినారె 'మంటలూ-మానవుడూ'

డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డిగారికీ, నెల్లూరు జిల్లాకూ ఉన్న ప్రగాఢమైత్రి బంధానికి ప్రతీకగా నిలిచిపోయిన కావ్యం 'మంటలూ-మానవుడూ' జాతీయస్థాయిలో గుర్తింపు పొందింది. నారాయణరెడ్డి 1970లో రాసి, వెలువరించిన ఆ కవితా సంపుటిని 1973లో ఉత్తమ తెలుగు గ్రంథంగా కేంద్రసాహిత్య అకాడమీ ఎన్నికచేసింది; త్వరలో 5 వేలు, తామ్రపత్రం, దుశ్శాలువాలతో ఢిల్లీ సన్మాన సభలో సత్కరించబోతుంది.

కోట వాస్తవ్యుడు, మద్రాసు 'సవేరా' అధిపతి శ్రీ అల్లారెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డికి 'మంటలూ-మానవుడూ' అంకితం చేయబడింది. అంకితమిస్తూ సినారె—

"నీదో నెల్లూరి 'కోట'
నాదో హనుమాజీపేట
మన యిరువురినీ కలిపెను
మచ్చలేని చెలిమిబాట.
... ...
విత్తము కొరకై కృతుల అ
ర్పించుట నా మతముకాదు.
చిత్తమిచ్చువారికె ఇ
చ్చెద నా చిత్తము పొత్తము"

అంటారు. నారాయణరెడ్డికి నెల్లూరికీ ఏదో ఒక విచిత్రమైన అనుబంధం ఉన్నట్లుంది. 1957లో ఆయన 'తిక్కన జయంతి' సన్మానమందుకోవడానికి వచ్చినప్పుడు బెక్కవరపు రామరెడ్డిగారు 'కర్పూరవసంతరాయలు' వినిపించమన్నారట. మర్నాటి ఉదయం, అయాచితంగా, ఆ కావ్యప్రచురణ భారం తనకు వదిలెయ్యమని అన్నారట. ఐతే నారాయణరెడ్డి అక్కడా విత్తము కొరకై కృతిని అర్పించక, మన్నంపల్లి సోమశేఖరశర్మకు అంకితం చేశాడు.

'మంటలూ- మానవుడూ' నారాయణరెడ్డి బహుముఖ ప్రతిభకు నిదర్శనం. ఏ కవితాప్రక్రియనైనా సొంతం చేసుకోగల ఉపజ్ఞ సినారెకు ఉన్నదని నిరూపించే కవితాసంపుటి అది. మారుతున్న కవితా రీతులతో పాటు తానూ మారగలనని రుజువు చేసుకోడానికి ఆ కవితాపంక్తులు రాశాడా అనిపిస్తుంది ఒకచోట—

"పాతముఖం చూసి చూసి
రోతపుట్టింది లోకానికి
ముఖం మొత్తింది అద్దానికీ.
తాళంచేతు
తప్పితాడిగినా తోచకడిగినా

కృతిభర్త అల్లారెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, కృతికర్త డా. సి. నారాయణరెడ్డి.

గుప్పెడు గుప్పెడు
పొడరు పులిమినా
గోరంత లాభంలేదు
పాతముఖాన్ని నాల్తిలో పారేసి
కాయంకే మ్యూజియంలో దాచే,
కొత్తముఖం తొడుక్కో"— అంటాడు.

ఈ కవితాసంపుటిలో సినారె ప్రయోగం కూడా అదేనేమో!

అంతేకాదు: సుబంగానే ఇందులో కొత్త ముఖం చూపించాడు నారాయణరెడ్డి. 'ఎడారి తిరిగిన ఉదయం'లో—

"రక్తం మరిగితే అగదు
హింసించబడిన కాళ్ళేస్తుంది,
ఊపిరి పనిగితే అగదు
ఉప్పెనే ఊదేస్తుంది......

—కొరవ 11వ పేజీలో

ఒంగోలు వార్తలు

మంత్రిత్వం-ఊహాగానాలు

రెండు పర్యాయాలు వెనక్కు పోయినా ఆశలు మాత్రం ముందుకు ఉరకలేస్తూనే వున్నాయి. ఈసారి విస్తరణలో ఒంగోలు జిల్లాకు ప్రాధాన్యత తప్పదనే ఆశ అందర్నీ ఊరిస్తూంది. ఐతే ఆ మాల ఎవరిమెడలో పడబోతుందో తేలక రాజకీయజీవులేకాదు, కాలక్షేపరాయుళ్ళుకూడా మల్లగుల్లాలు పడ్తున్నారు.

పిడతల రంగారెడ్డి, వడ్డె నాగేశ్వరరావు, కందుల ఓబులరెడ్డి గార్లలో రోజా కొకర్ని మంత్రిపీఠాల కెక్కించి దించుతున్నారు జనం! శాసనసభ్యులు కానివారికి మంత్రిపదవుల్లేవని తేలిపోవడంతో రొండా నారపరెడ్డి, చెంచురామానాయుడుగార్ల పేర్లు జాబితాలోంచి రాలిపోయినట్లు అనుకుంటున్నారు.

పిడతల రంగారెడ్డి స్పీకరుగా కొనసాగుతున్నా ఆయన దృష్టి మంత్రిత్వం మీద వుంది. రాష్ట్రం అల్లకల్లోలంగా వున్న సమయంలో, సమైక్యతావాదులనబడేవాళ్ళ మునుగుదన్ని పడుకొని వుండినరోజుల్లో రాష్ట్రమంతా పర్యటించినవాడు రంగారెడ్డి. గోబ్యాక్ అనిపించుకున్నాడు; నల్లజెండాలు చూపించుకున్నాడు; నానాతిట్లూ తిన్నాడు. మరి ఆయనకు ప్రమోషన్ లేకుంటే ఎట్లా? అసలు ఉపముఖ్యమంత్రి అవుతాడనుకొన్న వ్యక్తి; కనీసం మంత్రి అయినా కాడా? - అంటారు ఆశాజీవులు. తనకివ్వ

మా విలేఖరి

కున్నా కందుల ఓబులరెడ్డికిస్తే అది తనను కించపరచినట్లుగా ఆయన భావిస్తాడంటున్నారు; స్పీకరుపదవికి రాజీనామాయిచ్చినా యివ్వవచ్చునంటారు. మేము నమ్మము.

వడ్డె నాగేశ్వరరావు తరపున శ్రీమతి శివరత్నంనాయుడు, దాసరి ప్రకాశం, పంషేర్ బేగ్ వగైరా శాసనసభ్యులు ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకుని నివేదించారట. ఈ నివేదికల్తో మంత్రిపదవులొస్తాయా?—అని నిర్వేదం ప్రకటించేవాళ్ళూ వున్నారనుకోండి. ఐనా ముగ్గురు శాసనసభ్యులు బలపరుస్తున్నారంటే ఇప్పట్లో చెప్పుకోదగిన సంగతే!

స్పీకరు ఒంగోలు జిల్లావాడుగదా, దాంతోనే సరిపెట్టుకోమంటారు ముఖ్యమంత్రి-అని కొందరి అభిప్రాయం. ఐనా ఈ ఊహాగానాలవల్ల తెగేదీలేదు తెల్లారేదీలేదు!

మడనూరు హత్య-శిక్షలు

72 సెప్టెంబరులో మడనూరు గ్రామ హరిజనులకు పట్టువాళ్ళకు దొలాల విషయంలో తగాదాలొచ్చి కొట్లాటలదాకా వెళ్ళింది. హరిజనులు సముద్రపొడ్డున బాళీ స్థలాన్ని సాగుచేయడానికి వెళ్ళగా, పట్టువాళ్ళు అటకాయించారు. గొడ్డళ్ళు కర్రలతో యుద్ధం జరిగింది. విశ్వా దినచెంచయ్య అనే హరిజనుడికి తీవ్రమైన గాయాలు తగిలి, ఆస్పత్రిలో చనిపోయాడు. 18 మంది మీద కేసు పెట్టారు.

ఆ హత్యాకేసును ఒంగోలు జిల్లా జడ్జి శ్రీ ఆర్. నరేశ్ విచారించి, 18 మంది ముద్దాయిలకు ఆరునెలలనుండి ఐదేళ్ళదాకా శిక్షలువిధించారు. ప్రాసిక్యూషన్ తరపున పి. పి. శ్రీ ఎస్. దశరథరామరెడ్డి, ముద్దాయిల పక్షంగా శ్రీ వడ్లమూడి గోపాలకృష్ణయ్య, శ్రీ కొంపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం వాదించారు.

ఉలవపాడు రాజీనామా

ఉలవపాడు సమితి-చెమిడిపాడు సర్పంచ్ శ్రీ ఉప్పలపాటి రామకృష్ణంరాజు రాజీనామా చేశాడు. ఆయన కావలి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు; ఉలవపాడు సమితి అధ్యక్షత్వానికి పోటీపడి విఫలుడైనవాడు. ఆయన స్థానంలో సర్పంచ్‌గా శ్రీ వెంకంరాజు ఎన్నికయ్యాడు.

కందుకూరు కాలేజి ఎన్నికలు

కందుకూరు కాలేజి విద్యార్థి సంఘానికి 26వ తేది ఎన్నికలు జరిగాయి. కార్యదర్శిగా వివి లింగయ్యనాయుడు, ఉపకార్యదర్శిగా వై. చెంచయ్య ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు. అధ్యక్షోపాధ్యాయులు ప్రిన్సిపాల్, అధ్యాపకులే.

—కొరవ 12వ పేజీలో

జమీన్‌రైతు

1-1-74 నుండి

సంవత్సరం చందా	రూ. 20.00
ఆరు మాసాలకు	రూ. 11.00
విడి ప్రతి	రూ. 0.40

—మేనేజరు జ. రై.

1974 ఫిబ్రవరి 4 తేది నెల్లూరునుండి
మా రెండవ ప్రయాణము

శ్రీ రాజగోపాల్ ట్రావెల్ సర్వీసువారు నిర్వహించు

సిలోన్ లేక శ్రీలంక యాత్ర

(An Isle of delight)

తిరుగుప్రయాణములో మహాశివరాత్రికి రామేశ్వరంలో వుండులాగున

15 రోజులు — టిక్కెట్టు 1-కి రూ. 575

పాసుపోర్టు, వీసా, రిజర్వుబ్యాంకు పర్మిటు, స్టీమరు, రైలు, బస్సు, రెండుపూటల నెల్లూరు బ్రాహ్మణభోజనము, లాడ్జింగ్ ఖర్చులతోసహా నేడే మీ టిక్కెట్టు రిజర్వుచేసుకోండి.

—: పూర్తి వివరములకు :—

ప్రొ॥ ఎ. రాజసింహ,
మూలపేట - నెల్లూరు.

నెల్లూరు బుచ్చబ్బాయి
విమర్శకుడు

వెంకటరెడ్డిగారి మంత్రిత్వం ఖాయం

అదృష్టంవల్ల అమృతం లభించాలన్నారు. కాని ఆతురతతో ఎదురుచూచే విషయం వెనక్కుపోయినపుడు రుచి తగ్గుతుంది. నెల్లూరు మంత్రిత్వానికి సంబంధించి అంతే జరిగిందేమోననిపిస్తుంది. ఎవరు ఎవరు అని నెన్నెల్లో కొట్లాడిన జనం ఇప్పుడు కొంత స్థిమితపడారు. అదీకాక, విస్తరణ వాయిదా పడిందనే సరికి ఉత్సాహం చల్లారిపోయింది. నడిచిన ఉత్సాహానికి-ప్రాంతీయ సంఘాధ్యక్షునిగా శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి నియామకం తర్వాత—పూరిం వచ్చినట్లయింది.

మంత్రిత్వానికి పోటీ వెంకటరెడ్డి—దశరథరామరెడ్డిగారల మధ్యనేనని జనాభిప్రాయం. విషయజ్ఞులు అలాభావించలేదనుకోండి! దశరథరామరెడ్డిగారికి మంత్రిత్వ హోదాగల మరోపదవి వచ్చేసిందికాబట్టి, ఇక వెంకటరెడ్డిగారి మంత్రిత్వం నిరాటంకమైందని ఒకప్రచారిగా వున్నట్లుండి ప్రజలు ఊహించడం జరిగింది. లైసెన్స్ ఖాయ్ అయిపోయిందనే మాట సర్వత్రా వినబడింది.

జనవాక్యం కర్తవ్యంగా పరిణమించేట్లు వుంది. హైదరాబాదునుండి ఈరోజు తెలుస్తున్న వర్తమానం ప్రకారం వెంకటరెడ్డిగారి మంత్రిత్వం ఖాయమని మంటావడంగా చెప్తున్నారు. వెంకటరెడ్డిగారికి మంత్రిత్వం రావడం వార్తకాదు; రాకుండటమే విశేషమైనవార్త అవుతుంది.

గునుపాటికి రెండు సభ్యత్వాలు

శాసనమండలి సభ్యుడు శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డికి ముఖ్యమంత్రి రెండు సభ్యత్వాలు ప్రసాదించాడు. ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అడ్‌హాక్ కమిటీ సభ్యత్వం; తిరుపతి దేవస్థానం కమిటీ సభ్యత్వం. జిల్లా కాంగ్రెస్ అడ్‌హాక్ కమిటీ అధ్యక్షుడుగా వుండిన దానికి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సభ్యత్వం; ముఖ్యమంత్రి వ్యక్తిగత అభిమానానికో, కృతజ్ఞతకో సంకేతంగా తిరుపతి సభ్యత్వం అనుకోవాలి.

గునుపాటి మంత్రిత్వానికి ఆరాటపడలేదు, ఆగ్రహించావలేదు కాబట్టి ఈ సభ్యత్వాలైనా రావడం సముచితమేనని మా అభిప్రాయం.

సమతూకంలో పంపకాలు

పదవుల పంపకాన్ని తక్కెడ చేతబట్టుకునే చేస్తున్నట్లున్నారు ముఖ్యమంత్రి.

ప్రాంతీయ సంఘంలో ఓరేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, పి. వెంచురామయ్యగారలకు సభ్యత్వం ఇచ్చారు. రెండు గ్రూపులకు రెండు; నోరు గలిగిన నల్లపరెడ్డి కోటతి. శ్రీనివాసులురెడ్డికి సంబంధించి, ప్రస్తుతం మూడోవర్గం అనుకోవచ్చు. రామగోపాల్ మంత్రిత్వం పేరతో ఆయనొక వర్గం కట్టవున్నాడట ఇప్పుడు.

ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అడ్‌హాక్ కమిటీకి రాష్ట్రసభ సభ్యుడు శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డిని, శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డిని తీసుకున్నారు. రెండు గ్రూపులవల్ల సమభావం వ్యక్తమయ్యే పంపకం ఇది.

ఇంతకూ, పాపం, పెళ్ళనాటే పుత్ర వాడయ్యాడు! నాయుళ్ళ జంట, నానాదాసు, రామగోపాలరెడ్డిగారలుకూడా మిగిలిపోయారు. పిల్లలు, కంచెర్లకూడా వున్నారనుకోండి. వాళ్ళగారికి సరిపోయేది వచ్చివుండదు. అయినా పంపకాలు పూర్తి

—కొరవ 7 వ పేజీలో

మంత్రిత్వం తప్పినా మంచిపదవే వచ్చింది!

ఆంధ్ర ప్రాంతీయ సంఘాధ్యక్షుడుగా శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారు నియమింపబడినారు. శ్రీయుతులు ఓరేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, పి. వెంచురామయ్యగారలు సభ్యులుగా నియమింపబడినారు. వీళ్ళ పదవీకాలం రెండేళ్ళు.

ప్రాంతీయ సంఘాధ్యక్షత మంత్రిత్వ హోదాగల పదవిగా పేర్కొనబడింది. మంత్రిత్వం ఆశించినవారికి ఈ పదవినిచ్చి బుజ్జగించడంతప్ప ఆ పదవులలోని సమర్థ్యమేమిటో మనకు తెలియదు. వేతనము, కారు, బంగళా, దానదాసీజనం వుండవచ్చు; కాని సలహాయిచ్చేవరకే అధికారాలుగల ఈ పదవికి మంత్రిత్వానికి పోలికేమిటి? దాన్నిగ్లామర్, దాని హోదా దానిదే!

ఈ పదవికి శ్రీ దశరథరామరెడ్డి తొలుత నొప్పుకోలేదట. తర్వాత ఒప్పేసుకున్నట్లున్నారు. మేగోటి, గునుపాటి గారలు హుటాహుటి నెల్లూరునుండి హైదరాబాదు పోవడానికి ఈ ఒప్పుదలకు సంబంధమేదైనా వుందేమో తెలియదు. ఆర్.డి.ఆర్.కు ప్రాంతీయ సంఘాధ్యక్షతనేది ఢిల్లీలో నిర్ణయమైపోయిన విషయం; ప్రకటనమాత్రం హైదరాబాదునుండి జరిగింది. గతవారం మా ఢిల్లీ వర్తమానం చదివినవారికి ఈ వార్త కొత్తగావుండదు. మంత్రిత్వం పైవుంటే మోజు తీరినిద శక్తిపోవచ్చుకాని, వ్యయోజనాత్మకమైన సేవ చేయడానికి ఈ పదవి మహదవకాశాన్ని కల్పిస్తుందని మా అభిప్రాయం. ప్రభుత్వం చేపట్టే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఈ సంఘం సలహాల మీద ఆధారపడి వున్నపుడు, దానివిలువా దేనికి తీసిపోదు. అందువల్ల తనకు ఈ పదవి వచ్చిందని దశరథరామరెడ్డిగారు నొచ్చుకోవలసిన అవసరంలేదు.

దశరథరామరెడ్డిగారి రాజకీయ జీవితంలో మొదటగాలభించిన మండలాంతరమైన పెద్ద పదవి ఇదే. కేంద్రమంత్రిత్వాన్నికూడా సమర్థంగా నిర్వహించగలిగిన అన్ని అర్హతలుకల వ్యక్తి ఇది చిన్నదే కావచ్చు; అర్హతలనుబట్టి పదవులొచ్చే రోజులుకావుగదా ఇవి! పదవికి అర్హతే ముఖ్యమైతే, దశరథరామరెడ్డిగారు ఏనాడో మంత్రి అయివుండాలి. దశరథరామరెడ్డిగారికి నాలుగు దశాబ్దాల కాంగ్రెస్ అనుబంధంవుంది; శైలి అనుభవం వుంది; న్యాయవాదిగా ప్రఖ్యాతివుంది; బ్యాంకింగ్ రంగంలో అపారమైన అనుభవముంది; మృదుస్వభావం, మధుర భాషణం, సంస్కారవర్తనము వున్నాయి. ఇంకేం కావాలి? వీటినిబట్టి మంత్రిత్వానికి ఈ అర్హతలే చాలవేమోననుకోవలసి వస్తున్నది. ఏమయితేనేం దశరథరామరెడ్డిగారు ప్రాంతీయ సంఘాధ్యక్షులైనందుకు సంతోషిస్తున్నాము; వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము; అందులో వారు గొప్పగా రాణించాలని ఆశిస్తున్నాము.

ఎనిమిది జిల్లాలకు సంబంధించిన సంఘానికి అధ్యక్షులైనవాళ్ళే నెల్లూరుజిల్లా విషయం ప్రత్యేకంగా చూడమనికోరడం సంకుచితమే అవుతుందికాని; ఇతరప్రాంతాల గోడుకాదు, నెల్లూరుజిల్లాను దోచిపెట్టమని చెప్పడం మా ఉద్దేశ్యం కాదుకాబట్టి, తప్పులేదనుకుంటాము. మద్రాసురాష్ట్రములో మొదలు మొన్నటి బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రభుత్వంవరకు, మంత్రివర్గంలో నెల్లూరుకు స్థానం వుంటూనేవున్నది. కాని దాని ఫలితాన్ని నెల్లూరు అంతగా పొందలేకపోయిందేమో ననిపిస్తుంది. నెలుగురు

సంవత్సరాలైన జిల్లాలోని బయటివారు భ్రమపడడమేకాని, రాయలసీమకంటే వెనుకబడింది నెల్లూరు. వందసంవత్సరాలనాటి నెల్లూరు, సంగం ఆనకట్టలుతప్ప, కొత్తగా నిర్మించిన పెద్ద ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు ఏది?

సోమశిలకోసం కలవరించడమేగాని, వచ్చిందేది? ఇప్పుడేదో జలవనరుశాఖలో చేర్చామంటున్నారు. దాన్ని మళ్ళీ తొలగించకుండా చూసుకోవాలి. అంతేకాదు, నిర్మాణం ప్రారంభమై చురుగ్గా సాగేట్లు చూసుకోవాలి. ఇంకో ముఖ్యమైన విషయం—సోమశిల డ్యాం పునాదులు ఉత్తరోత్తరా ఎత్తు పెంచుకోడానికి అనువుగా వుండేట్లు ఇప్పుడే గట్టిగావుండాలి. లేకుంటే మెట్ట కాలువలు అన్యాయమైపోతాయి.

కనుపూరుకాల్వ రావణాసురుని కాష్టమైపోయింది. మంజూరయ్యే మొత్తాలు సిబ్బంది జీతాలకు సరిపోయేట్లుగా వుంది. దాని లాభాలు ఆతరంవారికి అనువవానికి వచ్చేట్లు చర్యలుతీసుకోవాలి. కావలికాల్వ దుర్దృష్టకర జాతకం దశరథరామరెడ్డిగారికి స్వయంగా తెలిసిందే. పునాదిరాయి పడిన సంగతికూడా మరచిపోయారు జనం; దానికి మోక్షం కల్గించాలి. వీటన్నిటికి పెన్నానీళ్ళు సరిపోతాయోలేదోననే అనుమానం వ్యక్తం చేయబడుతున్నది. శ్రీశైలంనీళ్ళు తెచ్చుకో డానికి ఎంతవరకు అవకాశముందో ప్రయత్నించాలి. ఏప్రాజెక్టూ పుష్టిగానూ ఉపయోగికాలేకా వుంది. గండిపాలెం ప్రాజెక్టుపథకంతయూర్తై నిలిచిపోయివుంది. దానికి కదలిక కల్గించాలి. చిన్న, మధ్యతరగతి ఇరిగేషన్ పథకాలను చేపట్టుటకు కృషిజరగాలి.

విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో దుర్భాగ్యన్ని జిల్లాన్నిటికంటే వెనుకబడివుంది నెల్లూరు జిల్లా ఇతరజిల్లాలతో సమానంగానైనా విస్తరింపబడాలి.

కృష్ణావట్నం లేవవుంది; కొంతపని జరిగింది ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారుండగా కొత్తగా తెప్పించి, మూన్గా పనిచేయించారు. తర్వాత అనుకున్నవారులేరు. జిల్లా అభివృద్ధికి అదిఎంతో దోహదపడుతుంది. దాని నిర్మాణానికి శీఘ్రమైన కృషిజరగాలి.

పరిశ్రమలవిషయంలో ఎడుగబొడుగు లేకుండావుంది జిల్లా. నెల్లూరు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ అభివృద్ధి చెందడంలేదు. ఓబులరెడ్డిగారి చొరవ, రఘునాథరెడ్డిగారి ప్రోత్సాహ సహాయాలవల్ల నెల్లూరుకు ఒక పెద్ద పరిశ్రమవచ్చింది. ప్రోత్సాహం ఇచ్చగలిగితే ఇటువంటివి ఎన్నైనావచ్చే అవకాశముంది. మైకావర్తకము క్షీణదశకువచ్చిన పరిస్థితుల్లో, ఇతర పరిశ్రమలనైనా పెంపొందించుకొని ఆలోటును పూడ్చుకోవాలి. వున్నవరకైనా ముడిమైకాను ఎగుమతిచేయడం కాకుండా, దానికి సంబంధించిన పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేసుకోవడం అభిలషణీయం.

చదువులసంగతి తీసుకుంటే, ఒక్క సాంకేతిక విద్యకు సంబంధించిన కాలేజి కూడాలేదు. వ్యవసాయ, వెటర్నరీకాలేజీలకు నెల్లూరంతటి అనుకూలమైన ప్రదేశం మరొకటిలేదు. శ్రద్ధగలిగినవాడు, కృషి చేసేవాడు లేనందున అవికూడారాలేదు. ఏదివచ్చినా ఇటు రాయలసీమా, అటు సర్కార్లో మిగిలిపోతున్నై, నెల్లూరే దృష్టిలో వుండటంలేదు. మెడికల్‌కాలేజీ నెల్లూరులో వున్నప్పటికీ అవసరాలు తీరుటలో లేవు పలు; చాలకొద్దిదిగ్గా వున్నాయంటారు. అన్నిరకాల ఆస్పత్రులు నెల్లూరులో వున్నాయి; మెడికల్ కాలేజీని దృష్టిలో పెట్టుకొనికట్టిన పెద్దాసుపత్రివుంది. సూపర్‌స్పెషలైజేగా స్థలంవుంది. ప్రయత్నిస్తే దిని ప్రారంభేసే అవకాశమూవుంది. కృషిచేసేవారికే కరవయ్యారు.

ఈ అన్నివిషయాల్లో ప్రాంతీయ సంఘంద్వారా జిల్లాఅభివృద్ధికి దశరథరామరెడ్డిగారు, తక్కిన సభ్యులు ఎంతైనా సేవచేసే అవకాశముంది. ఆ మహదవకాశాన్ని వారు వినియోగించుకోవాలి; తమపదవులు జిల్లావాసులు తరతరాలు జ్ఞాపకం వుంచుకునేట్లు చేయాలి.

దశరథరామరెడ్డిగారికి, మున్నగు సభ్యులకు మరొకసారి మా హార్దికాభినందనలు తెలియజేస్తున్నాము.

Phone: 488

మా ద్వితీయ వార్షికోత్సవము

10-1-74

ఊర్వశి టెక్స్టయిల్సు షో రూమ్

(టాటా టెక్స్టయిల్స్ అప్రూవ్డ్ షో రూమ్)
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

మాపద్ది పట్టుచీరలు, జరీ నేతచీరలు, 644 నైలెక్సు, చినాన్, షిపాన్ చీరలు, డబుల్ నెటెడ్ షర్టింగులు, స్పైడ్‌లాన్ కోటింగులు, చంద్రిలా, మినాలి, పిట్మినా, సోనియా, కల్పనా, ప్రియదర్శిని, బ్రెస్కో, అనామిక, అనురాగ్ వాయిల్ చీరలు

సంక్రాంతి పండుగలకు వచ్చియున్నవి

మా అభిమానులకు ఖాతాదారులకు సంక్రాంతి సందర్భమున

మా శుభాకాంక్షలు

కోట గ్రామపంచాయతీ

టెండరు నోటీసు

ఈ క్రింద కనుపరచిన పనులకు 12-1-74 తేదిన సాయంత్రం 4 గంటలవరకు పంచాయతీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరువారిచే, సీల్డు టెండర్లు దాఖలుచేసుకొనవలయునది. అదినమే సా॥ 4-30 గంటలకు టెండరుదారుల సమక్షమున, పదరు టెండర్లు తెరువబడును. ధరావతు చెల్లించని టెండర్లు చెల్లబడవు. ఇతర వివరములు ఆఫీసు పనిచేయుకాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నెం.	పని వివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తం	ధరావతు మొత్తం
1.	పంచాయతీ ఆఫీసునందు షెడ్డు నిర్మాణము	రూ. 660-00	రూ. 33-00
2.	బంబేటోడ్డియందు షెడ్డు నిర్మాణము	రూ. 1900-00	రూ. 95-00
3.	పంచాయతీ ఆఫీసుకు మర్మము మరియు కలర్ వాషింగు మరియు రంగువేయుట	రూ. 700-00	రూ. 35-00

సయ్యద్ అహమ్మద్ హుసేన్

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

కాలేజీలు-

కావలికాలేజి సమ్మె విరమణ
డి. కె. డబ్ల్యు పట్టప్రదానోత్సవం
వి. ఆర్. కాలేజి ఇంటర్ గొడవలు
సర్వోదయకాలేజి....వగైరా

కావలికాలేజి గొడవలు సర్దుబాటయ్యాయి. 3 తేదినుండి కాలేజి యథాప్రకారం ప్రశాంత వాతావరణంలో జరుగుతోంది.

13 తేదీ మూసిన కాలేజిని 31 తేది తెరిచారు కాని విద్యార్థులు బాయ్‌కాట్ చేశారు. ఈలోగా డిపార్టుమెంటుహెడ్సుతో, జరిగిన సంఘటనలమీద విచారణ చెయ్యడానికొక సంఘాన్ని నియమించారు. ఆ సంఘం ఇరువర్గాల విద్యార్థులను—దాదాపు 20 మందిని—విచారించి 2 తేది సాయం కాలం తీర్పుయిచ్చింది.

11 తేది ప్రిన్సిపాల్ గదివద్ద జరిగిన సంఘటనలో హరిహరన్ అనే విద్యార్థిని పి. సుందరరావు అనే షెడ్యూల్డ్ కులాల విద్యార్థి కొట్టాడని విచారణలో తేలిందట. ఆ సుందరరావు బి. కాం. మొదటి సంవత్సరం విద్యార్థి; హాస్టలు నివాసి. అతనికి టి. సి. ఇచ్చి పంపించెయ్యాలని, మరొక అర్గురు విద్యార్థులను గట్టిగా మందలించాలని విచారణసంఘం తీర్పుయిచ్చింది. ఆ ఆర్గురిలో నలుగురు హరిజన విద్యార్థులట, స్టూడెంటుఫెడరేషన్ సభ్యులట. తీర్పుకు నిరసనగా వారు ఊరేగింపు జరిపారు. అనా 3 తేదినుండి ఏ గొడవలూ లేకుండా విద్యార్థులు క్లాసులకు హాజరవుతున్నారు. తీర్పువల్ల అసంతృప్తులైనవారు కాలేజి కమిటీకి అప్పీల్ చేసుకోవచ్చునని చెప్పారట.

హాస్టల్ వార్డెనుగా ఇంతకాలం ప్రిన్సిపాల్‌గారే ఉంటుండేవారు. ఇప్పుడొక లెక్చరర్ను డెప్యూటీ లెక్చరరు రు 400 లు జీతం మీద వార్డెన్‌గా నియమింపబడ్డాడట.

. . .

వి. ఆర్. కాలేజి విద్యార్థియూనియన్‌కు 22 తేది ఎస్. వి. యూనివర్సిటీ లా శాఖాధ్యక్షుడు డాక్టర్ మహమ్మద్‌గౌస్ ప్రారంభోత్సవంచేశారు. సబ్‌జడ్జి శ్రీ ఎం. రైజార్ రహిమాన్ ఉపన్యసించారు. సభానంతరం పాటకచేరి కోలాహలంగా ఉండింది.

. . .

డి. కె. డబ్ల్యు కాలేజి 29 తేది పట్టప్రదానోత్సవం జరుపుకున్నది. డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు సభను అధ్యక్షించారు. ఆ సభలోనే స్టూడెంట్సు యూనియన్ ప్రారంభోత్సవంకూడా జరిగింది. జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ కె ఓబయ్య చేశారు.

డి. కె. కాలేజి కార్యక్రమాలు స్త్రీ సహజమైన లాలిత్యంతో చూడముచ్చటగా వుండటమేగాక, కఠినమైన క్రమశిక్షణను కూడా కలిగివుంటాయి. సాలభంజికలా అనిపించేట్టు దారులుతీరిన విద్యార్థినుల స్వాగత నమస్కారాలు, తీర్చిదిద్దినట్టు ఏర్పాటుచేయబడిన సభాస్థలి, నాటకంలో పాత్రల్లాగా వచ్చి వేదికమీద కార్యక్రమంలో పాల్గొనే లెక్చరర్లు-ఇవంతా విద్యార్థినులకు లెక్చరర్లకు ఎట్లావుంటుందోగాని అతిథులకు మాత్రం కన్నుల పండుగగా నేవుంటుంది.

గ్రాడ్యుయేషన్ సెరిమొనీని చిన్నసైజు కాన్వొకేషన్ లాగా జరిపించారు. ప్రిన్సిపాల్ అహమద్‌బీబీగారు స్వాగతం చెప్పారు. గ్రాడ్యుయేట్లందరూ తెల్లచీరల్లో ముస్తాబై రెండువరుసల్లో నిర్ణీత స్థానాలను అలంకరించారు. బి. ఎ. పట్టభద్రులు ఎరుపురంగు, బి. కాం. పట్టభద్రులు పసుపురంగు షాల్సు ధరించి, ముచ్చటగా డిగ్రీలు తీసుకున్నారు.

ప్రిన్సిపాల్, లెక్చరర్లు కాన్వొకేషన్ నల్లగౌన్లు ధరించడమేగాక గోపాలరెడ్డి, ఓబయ్యగార్లచేతకూడా ధరింపజేశారు. మొత్తంమీద అదృశ్యం బహుహృద్యంగా ఉండింది.

గోపాలరెడ్డిగారు మనకాలేజిల్లో చిత్రలేఖనం, శిల్పకళ వగైరాలుకూడా నేర్పాలన్నారు. ఓబయ్యగారు విద్యార్థినులు సంగీతం, వంటావార్పు బాగా అధ్యయనం చెయ్యాలని అన్నారు.

సభానంతరం విద్యార్థినుల నృత్య నాటక సంగీత కార్యక్రమాల్తో ప్రేక్షకులను ఆహ్లాదపరచారు.

. . .

సర్వోదయకాలేజి విద్యార్థిసంఘ ప్రారంభోత్సవం 2 తేది కలెక్టరు శ్రీ కె ఓబయ్య చేశారు. ఎస్. వి. యూనివర్సిటీ పాలిటిక్స్ శాఖాధ్యక్షుడు డాక్టరు కె. కమలనాథన్ ఉపన్యసించాడు. ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ వి. మాధవరావు అధ్యక్షించారు. కాలేజి కరెస్పాండెంటు శ్రీ సి. సి. సుబ్బరాయుడు స్వాగతం చెప్పారు.

. . .

వి. ఆర్. కాలేజిలో చిన్న కలకలం. ఇంటర్ విద్యార్థులు వారంరోజులు సమ్మె చేసి 3 తేది విరమించారు. ఇంటర్ క్లాసులకు ఇన్‌చార్జి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఎస్. సుబ్బారావు అట. (అధికార వికేంద్రీకరణ కాబోలు!) ఆయన విద్యార్థులపట్ల కఠినంగా వ్యవహరిస్తున్నాడనే కారణంతో సమ్మె ప్రారంభమైంది. వరండాల్లో విద్యార్థులు మెదలకూడదట; కులాసాగా అనకూడదట. ఒక్క రోజున్నే ముప్పయి మందివిద్యార్థులకు తలారూపాయి జుల్మానా విధించాడట ఇజాదారిగారు. అట్లా కాలేజి ఆదాయం పెంచాలనుకున్నారేమోగాని అది విద్యార్థుల ఆందోళనకు కారణమయి కూర్చున్నది.

చివరికి హైస్కూ గియ్యిమ్లు ఉపసంహరించుకొని, సుబ్బారావుగారి కఠినశిక్షణం కాస్త తగ్గింపజేసినతర్వాత విద్యార్థులు శాంతించారు.

వివాహమునకు—ముందు—వెనుక
పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి!

కువ్వారి ఏరకమైనసుదిగులుపడవద్దు. పురుషత్వంతక్కువ ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలిత శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైనతర్వాత నిరుత్సాహంకలుగుట యిటువంటి గుణములుగలవారు శృంగార రహస్యనిపుణులైన

డా. సూరజ్ చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరి కో-ఆపరేటివ్‌బ్యాంకు ఎదుట,

(మదీనా హోటలుపెం ప్రక్కన) 16/112, ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

నెల్లూరుముచ్చట్లు
(6 వ పేజి తరువాయి)

కాలేజి కాంపౌండు, ఇప్పుడే ఎవరికైనా కాలేజి అనుకోవడం సమంజసం కాదేమో!

జై ఆంధ్ర అరెస్టులు-నిరాహార దీక్షలు

నెల్లూరులో శ్రీ టి. సి. కొండయ్య ప్రభృతి జైఆంధ్ర నాయకులు 2తేది ఉద్యమం ప్రారంభించారు. సిన్న కలెక్టరాఫీసుముందు ఆరుసూత్రాల పత్రాన్ని చించివేసి టి. సి. కొండయ్య, ధనేకుల నరసింహం, పోలిరెడ్డి రాజగోపాలరెడ్డి, మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్, హైదా సుశీలమ్మ, వసంతమాధవరావు, ఎల్. సుబ్బమ్మ, నఫీయాబీగం, టి. త్రిపుర, బి. నాగిరెడ్డి, పి. నారాయణస్వామిగారలు అరెస్టయ్యారు; తర్వాత విడుదల చేయబడినారు.

ఈరోజు వృత్తపిల్ల స్థూపంవద్ద రిలే నిరాహారదీక్ష ప్రారంభమైంది. ఆరుమంది కూర్చునివున్నారు; కొండయ్యగారే నాయకుడు. ఈ రిలేదీక్షలు 18తేది వరకు జరుగుతాయట.

పిటీనిగూర్చి అనాడు అనుకొననివాడు లేడు; ఈనాడు అనుకొనేవాడులేడు. సంవత్సరకాలంలో ఎంత తల్లక్రిందులమార్పో చూడండి!

. . .

2 తేది శ్రీ కె వి. ఆర్. పుత్రవంతో స్థూపంవద్దకుపోయి, అమరవీరులకు అంజలి ఘటించి వచ్చారు.

మరణాలు

శ్రీ నేలటూరు రామదాసయ్యంగారు 3 తేది కాలధర్మంచెందారు. అయ్యంగారు వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారి ప్రథమ శిష్యుడు; ఆ గురువుగారి పాండిత్యం, విమర్శకశక్తి వారసుడైనవారు. కాళిదాసు 'శాకుంతలము' భవభూతి 'ఉత్తరరామచరిత' లకు విపులతర వ్యాఖ్యానాలు వ్రాశారు. చాలాకాలం వి. ఆర్. కాలేజిఅధ్యాపకులుగా పనిచేశారు. పండితుడేగాక మంచినటుడు కూడా. ఆయన వయస్సు 82 సంవత్సరాలు.

. . .

కాంగ్రెస్ సత్యాగ్రహి, శ్రీనివాస మహల్ భాగస్వామి, రాజగోపాలరెడ్డి సోదరుడు, శ్రీనోటిరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డి 3 తేది మరణించారు. వారు కొంతకాలం నుండి అస్వస్థులుగా వుంటున్నారు. వారి వయస్సు 57 సంవత్సరాలు.

ఆదినారాయణరెడ్డిగారు ఏ. సి. అత్త అనుచరుడుగా 1955లో సర్వేపల్లి నియోజకవర్గంలో వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారితో పోటీచేసి ఓడిపోయాడు. ఆదినారాయణరెడ్డి సహృదయుడు, వివాదరహితుడు.

. . .

జిల్లెళ్ళమూడి అమ్మ భక్తుడు డాక్టరు గుండాల శేషారెడ్డి (68) 3 తేది దివంగతుడైనాడు. అస్వస్థుడుగావున్న ఏరిని చూడడానికే 'అమ్మ' అప్పుడు నెల్లూరు వచ్చింది.

ఎవరిదీ సైకిల్?

వారంరోజులక్రితం జేమ్సుగార్డెన్‌లో తన ఇంటిముందు ఎవరో ఒక సైకిల్ వదిలేసి పోయారట. ఎవరిదో రుజువు పరచుకొని తీసుకపొమ్మంటున్నాడు శ్రీ అల్లూరు గోవిందరెడ్డి.

విందుల పరంపర

కొత్త ఎస్. పి. శ్రీ పుల్లన్న రాలేదు; వస్తారోరారోకూడా తెలియదు. శ్రీకాంతరెడ్డి గారు మాత్రం సి.ఐ.డి. కి చార్జి ఇచ్చేసి రిలీవ్ అయ్యారు.

వారం రోజులనుండి శ్రీకాంతరెడ్డికి జరుగుతున్న వీడ్కోలు విందులకు లెక్కలేదు. అల్పాహార విందులు, అసలు విందుల కార్యక్రమం 7తేది వరకు బుక్ అయిపోయి నట్లుంది. ఎం. ఎల్. సి. శ్రీ డేగా రామ రాజగోపాలరెడ్డి, నెల్లూరు జర్నలిస్టులు అల్పాహార విందులు చేశారు. తక్కినవన్నీ ప్రయివేటు విందులు. శ్రీకాంతరెడ్డి సర్వప్రియత్వానికి ఇవి నిదర్శనలు.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు పుట్టి 18		850-00
జి. ఇ. బి. 24	"	680-00
మసూరి		700-00

హైదరాబాదు లేఖ
(మొదటిపేజీతరువాయి)

తనభవిష్యత్తేమైనా, అనుచరవర్గాన్ని కాపాడారు. కాని డాక్టరు శర్మతర్వాత ఆయన కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడు అవుతాడు, అవిధంగా పెంగళరావునెత్తిన కూర్చుంటాడని కలలు కనే కొందరు తృతీయ పంథావరులుకూడా రాజధానిలో వున్నారు.

ఏమైనా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి విషయమే ఇంకా ఏస్థిరరూపమూ దాల్చలేదు. కేంద్రములో మంత్రిత్వానికి ప్రధాని పిలుపు ఎప్పుడువస్తుందా అని ఎదురుచూస్తూ హైదరాబాదులోనేవున్నారాయన. రాబోయే రాజ్యసభ ఎన్నికలకు బ్రహ్మానందరెడ్డితో సహా ముగ్గురు అభ్యర్థులు జాబితాకి రెడీగావుంటారు. మిగతా ఇద్దరు డాక్టరు చెన్నారెడ్డి, పి. వి.

ఏప్రెల్‌లో అసెంబ్లీ సమావేశాలు పూర్తయేసరికి ముఖ్యమంత్రికి చేతినిండా పనికలుగుతుంది. రాజ్యసభ యెన్నికలు పెద్దసమస్యకాదు. కాని జూన్‌లో మునిసిపల్ ఎన్నికలువస్తాయి. కొత్తగా రాబోయే ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సంఘానికి చేతినిండా పని కల్పించేవివి. ఈనాడు రాష్ట్రంలో అన్నిమునిసిపాలిటీలు రద్దయినాయి. పంచాయితీలు, మునిసిపాలిటీల చట్టాలకు సవరణలు ప్రతిపాదించి, వాటికి కొత్తచట్టం ప్రకారం ఎన్నికలు జరిపించాలి.

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జరిగే ఈ ఎన్నికలతో రాజకీయ వాతావరణం పూర్తిగా నిర్మలమవుతుంది.

ఇప్పటి నిర్ణయంప్రకారం మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగాకనే,కాలోచితంగా వేర్పాటువాదం సమూలంగా రూపుమాపయ్యాకనే, అసెంబ్లీ స్థానాలకు బైఎలక్షన్లుజరుగుతాయి. అంటే దాదాపుగా సంవత్సరాంతానికి, మునిసిపల్ ఎన్నికలుపూర్తయ్యాక శాసనమండలిలో స్థానికసంస్థలకు ఎన్నికలు పెట్టి భర్తీచేస్తారు.

కావలెను
శ్రీ విద్యానిలయము
సింగరాయకొండ - ప్రకాశంజిల్లా

పై కాన్వెంటు స్కూలునందు పనిచేయుటకు సెకండరీగ్రేడు టీచర్లు కావలెను. 12-1-74 లోగా దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను (మహిళా అభ్యర్థినులకు ప్రాధాన్యము .ను)

యం. మాలకొండయ్య,
ఆర్గనైజింగు సెక్రటరి.

తెనాలి అడిషనల్ సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టులో
ఒ.ఎస్. సి. 36/1973

M/s శ్రీ హనుమాన్ వస్త్రాలయం, తెనాలి, ఇప్పటికే ప్రతినిధి కైరాజ కోటేశ్వరరావు, పార్ట్నర్ —వాది.

అన్నాబత్తిని వెంకటేశ్వరరావు s/o సూర్యనారాయణ నాన్-మెడికల్ అసిస్టెంట్, గవర్నమెంట్ హాస్పిటలు, మార్టూరు,వయా చిలకలూరిపేట-ప్రతివాది.

పై నెంబరులో వాది ప్లెయింటు పరిహరము నిమిత్తము మీపైన దావా దాఖలు చేయగా ప్రతివాది అయిన మీ నోటీసు నిమిత్తము 16-1-1974 నకు వాయిదా వేయబడినది. కనుక ఆరోజు ఉదయం 10 గంటలకు కోర్టువద్ద హాజరయి మీరు అక్షేపణలున్నయెడల స్వయముగాగాని ప్లీడరుగారి ద్వారాగాని కోర్టువారికి తెలుపుకొనవలసినది. లేనియెడల పైనెంబరుదావా కోర్టువారిచే మీ పరోక్షముగా తీర్మానము చేయబడును.

—మాధవపెద్ది లక్ష్మీనారాయణమూర్తి,
వాదివరపు అడ్వకేటు.

TERECOT
TERENE

కాంబెక్షైయూబ్ షర్టింగులు, బెంగాల్, శక్తి L D మిల్సు సూటింగులు, సంక్రాంతిపండుగకు రంగురంగుల సరికొత్త డిజైనులలో రెడీమేడ్ దుస్తులు వచ్చియున్నవి ఒకసారి విచ్చేయండి

CITY DRESS HOME
Textilers, Tailors
TRUNK ROAD
NELLORE
Phone: 414.

వేలం ప్రకటన
ఆదోని డి॥ మునిసిఫ్ కోర్టులో
ఇ. పి. 21/73 ఒ. యస్. 31/72

దర్జీ యారమ్మ —డి. హో.

1. కె. వెంకటరమణయ్య, 2. కె. తిమ్మప్ప 3. కె. బాబు, 4 కె. శ్రీనివాస్ 5. కె. శివమ్మ జె. డి. లు 3 నుండి 5 మయినర్లు కోర్టుగార్డియన్‌గా టి. కె. ఈరన్నశెట్టి అడ్వకేటు, ఆదోని —జెడ్జిమెంటుడెటర్సు.

క్రింది కనపరచిన షెడ్యూలుగల ఆస్తిని పైకోర్టువారు బహిరంగముగా 18-1-74 తేది వేలం వేయుదురు. కొనదలచుకొన్నవారు సదరుసంతకు హాజరుకావచ్చును. ఇతర వివరములు డిక్రీహోల్డర్ వకీలుగారి ఆఫీసులో కనుగొనవచ్చును

షెడ్యూలు. కర్నూలుజిల్లా రిజిస్ట్రేషన్ ఆదోని సబ్‌రిజిస్ట్రారువారి యిలాకా మంత్రిగిరి గ్రామములోని దిగువ భూమివివరం:

సర్వే నెం. పాట్ యస్. నెం. 369, విస్తీర్ణం: య 1-42 ట్లు, తరం. రు. 2-76 [తూ] శరబయ్య భూమి [ప] ఈ. యస్. వి. అనువత్రి [ఉ] గట్టు మొహ్యుద్దీన్ సాహెబు చేను. [ద] నరసింహాచారిభూమి సదరు భూమి 21-9-71 తారీఖున టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ పేరట రూ. 2500 లకు అందుపై నూటికి నెలకు 1-50 పైసల వడ్డీతో గల అడమానమునకు లోబడినది. డి. హో. కిమ్మతు రూ. 1800 లు, అసలు కిమ్మతు రూ. 4500 లు.

—టి. ఇనాయతుల్లా, డి.హో. అడ్వకేటు

కొడవలూరు గ్రామపంచాయతి
టెండరు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా కొడవలూరు గ్రామపంచాయతి చేరువులో ఈ క్రింది పని చేయుటకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరువారిచేగాని లేక వారి అనుమతిపొందినవారిచేగాని సీల్డుటెండర్లు 19-1-74 తేదీ శనివారము సాయంకాలం 3 గంటలవరకు కొడవలూరు గ్రామపంచాయతి ఆఫీసులో తీసుకొనబడును. అదినమే సాయంకాలం 4 గంటలకు హాజరులోవున్న టెండరుదారుల సమక్షములో సీల్డుటెండర్లు తెరువబడును. ప్రతి టెండరుకు ఎస్టిమేటు విలువపై నూటికి (5.00) అయిదురూపాయలు చొప్పున ధరావతు చెల్లించి రశీదును జతపరచవలెను. డిపాజిట్టులేని టెండర్లు అంగీకరింపబడవు.

1. పనిపేరు. పాఠశాల వీధిలో దారి వద్దనుండి మున్సబు వీధిలోనున్న డ్రైను వరకు డ్రైనుకట్టుట

ఎస్టిమేటు మొత్తం: రూ. 1050 లు

పై టెండర్లు కారణముచెప్పకనే తిరస్కరించు హక్కును కార్యనిర్వాహణాధికారి కలిగియున్నారు. ఇతర వివరములు ఆఫీసు పనివేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

పవని నరసింహం,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

విద్యార్థి పరిషత్తు

చిన్నతనంకరోధ్యా విద్యార్థిపరిషత్తు
కోర్కెయమున్నైంది కొంతకొంత
అర్థమైంది, పూర్తి అవగాహనకురాల
లోభవళ్ళ రాజా ఉజ్జలనా!

అవసరమ్ముమతము అపాతరోజుల్లో
అదోక అయుధమ్ము అదినాల్లో,
పాతవాళ్ళ తీసిపారేస్తె ఏంలోర్టి?
అక్కెరదానికొంజకు దెబ్బలాట?

మతము వద్దనన్ను మనతాతముత్తాత
గార్దనాత్తు నేనుగాదటనను
ఎన్ని రెట్లుగాప్పదీ రామరాజ్యమ్ము
మతముకన్న, మిన్న మనిషికన్న!

పెక్కులన్న పేర్ల నొక్కండెదేవుండు,
పువ్వు వేరువేరు పూజనొకటె,
వృక్షమొకటె దానికున్న శాఖలువేరు
మతములన్నినొకటె మనసెతెర!

కుమ్ముమమ్ము మనము బొమ్మంటెపోతార
నగ్గలెట్టు, నీళ్ళ నములుతుంది
ఇందిరమ్మపైన, యేగాలె కొన్నాళ్ళ
పాటు, మీకుబజ్జ పాలిటిక్సు.

చదువుకోండిపొమ్ము,
సమయమ్ము యికరాదు
దాటిపోతె, వినరు మాటచెపితె
మంచిపంచుయిస్తె, మందేకులోయ్యింది
పూరుకోర, నాకు కోరుతింర!

తేగుంటపాడు చోరి

పట్టపగ్గ్లపెరిగి యిల్లిల్లుగాలించి
తెచ్చి వేలకొలది విచ్చుమెత్తి
చెన్న కేశవుంను చిన్నంగవొకయింటి
వాట్లజే..నాకు వసతిగార్ని

పట్టులడిత వెండిపాదాలకోసంగ
కన్నువేస్తె వెండిగిన్నెపైన
తెచ్చి భక్తకోటి యిచ్చిందిస్వామిగ్గ
పాలితోషికమ్ము భక్తుప్రయజ!

విరసాదకింత విన్నమేస్తేపట్టు,
కడుపుగాలివస్తె కలలమెదురు
పెళ్ళిపజలు తప్పుచెదజల్లుతుంటారు
సామ్ములేల లాభిబొమ్మలకును?

తలుపుపగలగొట్టి తంటాలుబడ్డారు
వున్నపటుకు స్వామివురుపుల్ని
వట్టికళ్ళినారు వట్టొట్టిచేశారు
చెన్నకేశవుంను, మున్నరాత్రి [illegible]
[illegible]
స్వామినాత్తుదింపె సైస్తెగ్గభోంచేస్తె [illegible]
తప్పుకిందరాదు, తన్నుకస్తె [illegible]

దొంగిలిస్తె పెద్దదోపిమ్మునేరమ్ము
కరువుకాటకాల్లో కడుపుగాలి!

కొండపైటిబొయ్యి కొట్టండివాకబాన్ను
దొడ్డిదార్నివెళ్లి దోచుకోండి,
అంతెగాని దీంతో అయ్యేన పొయ్యేన
తెడ్డునాకుతారు చెడ్డపేరు!

అభినందనాలు

అంధ్రముఖ్యమంత్రియ్యాడో కాలేదో
యింతలోనె జలగవెంగళరావు
యెత్తుకెత్తు కరువుబత్తాలు బెందాడు
కూడుగుడ్డకింక కొదువలేదు!

మరొకచుట్టుపెట్టు, మాప్తార్లజీతాల
యింకకాస్తపెంచు, యింటినిండ
పిల్లజెల్లతండ్రి, పీక్కతింటున్నారు
దాలతంలవచ్చె నంబరమ్ము!

పంచాంగం

రవ్యాదిగ్రహగ్రస్తం

74 మార్చి 19 తేదీ వరకు, రాహు కేతు, మధ్య, రవ్యాదిగ్రహములు బద్ధము.

గమనిక

జనవరి 9 తేదీ మొదలు 28 తేదీ వరకు పుష్య కృష్ణపక్షం.

74 జనవరి తిథులు

5 శని ద్వాదశి	రా. 1-36	గం. వ.
6 ఆది త్రయోదశి	రా. 11-27	,,
7 సోమ చతుర్దశి	రా. 9-04	,,
8 మంగళ పూర్ణిమ	రా. 6-33	,,
9 బుధ కృష్ణపాడ్యమి	సా. 4-01	,,
10 గురు విదియ	మ. 1-35	,,
11 శుక్ర తదియ	మ. 11-19	,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

ఉన్నమాట

(3వ పేజీ కొరవ)

వారు జీవితాంతం 1973ను మరచిపోలేరు. తలచుకుంటే హృదయాలు స్తంభించిపోయే దుష్టసంవత్సరం అది! అన్నిరంగాలలో అన్నిరకాలుగా ప్రజలను వేదించి బాధించి చీదికెక్కించిన సంవత్సరం అది. విష వాయువులను విరజిమ్మి విపరీతబుద్ధులు పుట్టించి ప్రజలను వెర్రి వెంగళాయిలుగా ఆడించిన సంవత్సరం అది. ప్రశాంతమైన జీవితాన్ని కరవుచేసిన సంవత్సరం అది. శారీరకంగా, మానసికంగా కుంది కుమిలి కుమిలి పోయేట్టు చేసిన సంవత్సరం అది. మనుషులను జీవచ్ఛవాలను గావించిన సంవత్సరం అది. 73 ను తలచుకునేకొద్దీ ఆవేదన ఆక్రోశం అవధులు తెంచుకొని వస్తున్నవి. తరతరాలకు యుగయుగాలకు ఇటువంటి సంవత్సరం వద్దు, వద్దనేవద్దు; భావితరాలవారైనా బాగా బ్రతకాలని కోరుకుందాం!

కొత్త సంవత్సరంలో బ్రతుకు రెట్లా వుండబోతాయనే భయాందోళనల మధ్య ప్రవేశిస్తున్నది 1974. ధరలు తగ్గడంలేదు సామాన్యుని ఆదాయాలు పెరగడంలేదు; రూపాయికి చెత్తకాగితానికుండే విలువ కూడా లేకుండా పోతున్నది; కొనుగోలు శక్తి నశిస్తున్నది; ఉత్పత్తులు క్షీణిస్తున్నాయి; సమ్మెలు ఎక్కువవుతున్నాయి; నిరుద్యోగం ప్రళయతాండవం చేస్తున్నది; దోచుకునేవాళ్ళు దోచుకుంటున్నారు, అణగారి పోయేవాళ్ళు అణగారిపోతున్నారు. కన్ను పొడుచుకున్నా భవిష్యత్తు కనపడడంలేదు. అగ్నిపర్వత శిఖరాగ్రంమీద కూర్చున్నట్లుగా వుంది పరిస్థితి. ఈ అయోమయ పరిస్థితిలో కొత్తసంవత్సరానికి ఆనందంగా స్వాగతం చెప్పడం నావాంట్ల వల్ల అయ్యేపనికాదు. నిర ఆశాజీవులుగా వుండడంకూడా అసాధ్యమేమో ననిపిస్తుంది. డాక్టర్ జయప్రద ఆశిస్తున్నట్లు—బ్రతుకు భయాన్ని పారద్రోలి, సమస్యల జీవితాన్నది వరంగా మారుస్తుందని—1974 మీద ఆశ పెట్టుకొందాం- పెట్టుకోక చేసేది లేదుగనుక!

ఇది వ్రాస్తున్న సమయంలో మాటల సందర్భంలో మా స్వయంపాకుల శాస్త్రిగారన్నారు—రాబోయే ఆనంద సంవత్సరం, అంటే 1974, ప్రమాదీచే—1973—మేలనిపిస్తుందని. క్రొత్తసంవత్సరం మరీ అధ్వాన్నంగా వుండబోతుందని అన్నారు. అటువంటప్పుడు స్వాగతం చెప్పకుండడం సముచితమేగదా!

నా మానసిక వికారంలో అభిమానంతో కొత్తసంవత్సర శుభాకాంక్షలు తెల్పిన మిత్రులకు, శ్రేయోభిలాషులకు కృతజ్ఞతలు చెప్పకుండడం సాధ్యంకాదు. వారందరికి హార్దికమైన వందనములు.

పౌస-318

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారి కార్యాలయము,

రహదార్లు మరియు భవనములశాఖ, కడప సర్కిల్ - కడప.

చిట్ టెండరు నోటీసు

నెం. 8/D 4. X/73—74 తే 14-12-73. ది

సీలువేసిన టెండర్లు లంసం కాంట్రాక్టు పద్ధతిన రిజిస్టరు కాబడిన సివిల్ కాంట్రాక్టర్ల వద్దనుండి ఈ దిగువ కనపరచబడిన పనులకుగాను క్రింద కనపరచిన రిజిస్టర్డు కాంట్రాక్టర్లనుండి రహదార్లు మరియు భవనముల సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు, కడపవారిచే కడపలోయున్న వారిఆఫీసులో 8-2-74 తేది సాయంత్రం 3-00 గంటలవరకు తీసికొనబడును.

టెండర్లు అదేరోజు సాయంత్రం 3-30 నిమిషములకు రహదార్లు భవనముల సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారు గాని, వారిచే నియమితులైన వారిచేగాని తెరువబడును.

ధరావత్తు లేకగాని, ఆలస్యముగాగాని వచ్చిన టెండరు తోసివేయబడును. ధరావత్తు పైకము, సబ్ ట్రెజరీద్వారా స్టేట్ బ్యాంకిలో ''రెవిన్యూ డిపాజిట్టు'' ఖాతాక్రింద అందుకుసంబంధించిన రహదార్లు భవనముల ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు ఖాతాకు వచ్చునట్లు కట్టిన చలానాను టెండరుకు జతపరచవలెయును. ధరావత్తు, నోట్లు, చెక్కుల రూపములోగాని, డిపాజిట్లు రూపములోగాని, తక్కువమొత్తము డిపాజిట్లుగాని, టెండరుతో జతపరచిన తోసివేయబడును. ప్రథమ ధరావత్తు సొమ్ము, డిమాండు డ్రాఫ్టులోగాని, కాల్ డిపాజిట్లలోగాని కట్టిన అంగీకరించబడవు.

టెండర్లు వారిరేట్లు అంకెలలోను, అక్షరములలోను వ్రాయవలెను. ప్రతి అయిటము మొత్తము కనపరచవలెను.

ఆదాయపు పన్ను సర్టిఫికెట్లు టెండరుకు జతపరచవలెను. టెండరు ఫారముకొరకు ధరఖాస్తులు 24-1-74 తేదీవరకు తీసికొనబడును. అట్టి ధరఖాస్తులకు టెండరుఫారములు రహదార్లు భవనముల సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు, కడపవారి ఆఫీసులో 30-1-74 తేదినుండి 5-2-74 తేదీవరకు పనిచేయుకాలములో ధరఖాస్తుదారులు స్వయముగావచ్చి పొందవచ్చును. పై కనపరచిన ఫారముఖరీదు మొత్తము 'యు' రెమిటెన్సు,పి.డబ్ల్యు.డి. ఆర్. అండ్ బి. రెమిటెన్సు, III ఆదర్ రెమిటెన్సు హెడ్ కు రోడ్లు భవనముల ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరువారి ఖాతాకు జమకట్టిన చలానా టెండరు ఫారముల ధరఖాస్తులకు తప్పక జతపరచవలెను డ్రాఫ్టులు జతపరచిన నిరాకరించబడును. లేనిఎడల టెండరుఫారములు ఇవ్వబడవు. ఈమొత్తము ఏ సందర్భములోనైనను వాపసు ఇవ్వబడదు. ఏ కారణముచేతగాని ఒక టెండరుగాని లేక అన్ని టెండర్లు గాని తోసివేయుటకు రహదార్లు భవనముల సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు హక్కుకలిగి యుందురు. టెండరు ఫారములు ఎట్టిపరిస్థితిలోను పోస్టుద్వారా పంపబడవు.

వ. నెం.	పనిపేరు.	ధరావత్తుసొమ్ము చలానారూపంగా	ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుఖాతాకు కట్టవలసినది.	టెండరుఫారం ఖరీదు మరియు వ్యాపారపన్ను	కాంట్రాక్టు కాలము	అర్హతగల రిజిష్టర్డు కంట్రాక్టరు
		రూ.		రూ.	నెలలు.	
1.	నంద్యాలప్రభుత్వ సాంకేతిక కళాశాల యందు బాలుర వసతిగృహమునిర్మించుట	14,400/–	నంద్యాల	103/–	18	I & II తరగతులు
2.	అనంతపురము–తాడిపత్రి–బొగసము ద్రమురోడ్డు కి. మీ. 36 . 8 నుండి 54 . 0వరకూ తారుపనిచేయుట	5,400/–	అనంతపురం	20–60	9	I, II మరియు III వతరగతులు
3.	చిత్తూరు–కర్నూలురోడ్డు కి. మీ. 163 . 7 నుండి 166 . 0 వరకూ 75 మి. మీ. సెమిగ్రవుట్ మరియు తారుపనిచేయుట.	3,500/–	కడప	20–60	6	డిటో
4.	డిటో కి. మీ. 166/0 నుండి 169/8 వరకూ 75 మి. మీ. సెమిగ్రవుట్ మరియుతారుపనిచేయుట.	7,200/–	కడప	20–60	9	డిటో
5.	దిబ్బేల్-రావూర్‌రోడ్డు కి. మీ. 0/6 నుండి 8/0 వరకూ తారురోడ్డు వేయుట	4,600/–	కడప	20–60	6	డిటో
6.	కోడూరు–యెమ్మిగనూరురోడ్డు కి. మీ. 3/0 నుండి 10/0 వరకూ మెటల్ పరుపు మరియు తారురోడ్డువేయుట.	4,000/–	కర్నూలు	20–60	6	డిటో
7.	కర్నూలు–బళ్ళారిరోడ్డు కి. మీ. 21/0 నుండి 26/0 వరకూ ప్రత్యేక మరమ్మత్తులుచేయుట.	4,800/–	డిటో	51–50	9	డిటో
8.	డిటో కి. మీ. 26/0 నుండి 32/0 వరకూ ప్రత్యేక మరమ్మత్తులుచేయుట.	5,200/–	డిటో	51–50	9	డిటో
9.	చిత్తూరు–కర్నూలురోడ్డు కి. మీ. 293/4 - 162 నుండి 297/2 వరకూ తారుపనిచేయుట.	2,900/–	నంద్యాల	20–60	6	డిటో
10.	ఒంగోలు–నంద్యాలరోడ్డు కి. మీ. 159/0 నుండి 192/5 వరకూ తారుపనిచేయుట.	4,500/–	డిటో	20–60	6	డిటో
11.	తాడిపత్రి–రాయలచెరువురోడ్డు కి. మీ. 15/0 నుండి 26/0 వరకూ తారుపనిచేయుట.	5,100/–	అనంతపురం	20–60	6	డిటో

(సం) టి. శ్రీనివాసమొదలి,
సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు,
(రహదార్లు మరియు భవనములశాఖ)
కడపసర్కిల్, కడప.

మన 'పోతన' అస్తమించాడు!

నటకాగ్రేసరుడు నాగయ్య ఇక లేడు!

మన 'పోతన' ఇక లేడు! మన వేమన, మన త్యాగయ్య, మన రామదాసు— ఇక సజీవంగా మనకు కనిపించడు.

మహానటుడు నాగయ్య వెళ్ళిపోయాడు. కళాతపస్వి విరమించి వెళ్ళిపోయాడా మహాయుని! తెలుగు చలనచిత్రరంగంలో ఆయన కూర్చున్న పీఠం ఇక ఎప్పటికీ ఖాళీగానేవుంటుంది.

పోతనను భాగవతంలో చదువుకున్నారు తెలుగువారు. వేమనను ఆటవెలదుల్లో చూచుకున్నారు; త్యాగయ్యను, రామదాసును కీర్తనల్లో తెలుసుకున్నారు. వారి ఊహాచిత్రాలకు రూపకల్పన చేసినవాడు నాగయ్య. ఈనాడు పోతన అంటే నాగయ్య పోతనే మన కళ్ళెదుట కన్పిస్తాడు. వేమన అంటే నాగయ్య చిరునవ్వే స్మృతిపథంలో మెరుస్తుంది. త్యాగయ్య అంటే నాగయ్య తలపాగాయే గుర్తుకొస్తుంది. పాత్రలో తాదాత్మ్యం చెందడం, పాత్రలకు ప్రాణప్రతిష్ఠ చేయడం అన్నది వాటిలో కనిపిస్తుంది.

నటుడుగా నాగయ్య మొదట ప్రేమికుడయ్యాడు; తర్వాత నాయకుడయ్యాడు; ఆతర్వాత తాత్త్వికుడయ్యాడు. గృహలక్ష్మి, స్వర్గసీమ, వందేమాతరం నాగయ్య నటనా వైదుష్యానికి ప్రతీకలుగా నిలిచాయి. ఆయన గొంతెత్తితే తేనెలూరినట్టుండేది. భావయుక్తంగా పాడడం ఆయన ప్రత్యేక శైలి. రాగానికంటే భావానికే ప్రాధాన్యమిచ్చేవాడు. వేమన స్మశానవాటికలో పుర్రెను చేతపట్టుకుని పాడిన 'ఇంతేనా' అనేపాట అనాటికీ ఈనాటికీ మరపురానిది, మరువలేనిది. ఆపాట పాడినంతసేపూ ప్రేక్షకుల్లో వైరాగ్యభావాన్ని కల్గింపజేసి, అమరగాయకుడనిపించుకున్నాడు నాగయ్య.

సిద్ధిపొందెనయ్యో చిత్తూరు నాగయ్య
కన్నుమూసె గొప్ప కళాతపస్వి
మట్టిగలసిపోయె మన భక్తపోతన్న
చెన్నుదరిగి తెనుగు చిత్రసీమ!

ఆయన సంగీతంలో భావం, లాలిత్యం పెనవేసుకుని వుండేవి. నలభైఏళ్ళనాడు ఆయన పాడిన పాటలు ఈనాటికీ నిత్యనూతనంగా, శ్రవణానందకరంగా వున్నాయి.

— కొరవ 10 పేజీలో

జీవితాంతం 'జమీన్‌రైతు' పాఠకుడు

శ్రీ నాగయ్య 'జమీన్‌రైతు' శ్రేయోభిలాషి, అభిమాని. నెల్లూరుకు ఎప్పుడొచ్చినా జమీన్‌రైతుకు రాకుండా, రామానాయుడుగారిని చూడకుండా పోయేవారు కాదు. వారు చిరకాలంగా జమీన్‌రైతు పాఠకుడు. చందాకొరకు బిల్లుపంపితే 6-12-73 తేది నాగయ్యగారు స్వదస్తూరితో ఈ విధంగా కార్డు వ్రాశారు. అందులో వారు తన చందానంబరు (5176) కూడా ఉదహరించారు. వారి జవాబుపాఠం ఇది:

"7-12-73 తేదీనుండి జరుగు సంవత్సరం చందాను గురించి తాము వ్రాసిన కార్డు పత్తరం (26-11-73 తేది గలది) అందింది. తాము పత్రికను ఆపకండి. నా అనారోగ్య కారణంగా ఈమధ్య కొంత ఆర్థిక ఇబ్బందివల్ల వెంటనే చందా పంపలేకపోతున్నాను. ఈనెల ఆఖరులోగా తప్పక పంపగలను (ఈమాటకు అండర్ లైన్ చేశారు. -సం.)

'నాకు కె. శే. రామానాయుడుగారితో గల స్నేహసంబంధంవల్ల పత్రిక స్థాపించినప్పటినుండి నేను చందాదారుడుగా వుంటున్నాను. నా జీవితాంతంవరకు అలాగే వుండాలని నా కోరిక గనుక పత్రిక పంపండి. త్వరలో నేను చందా ఎం. ఒ. చేస్తాను.'

— కొరవ 10 పేజీలో

ఇంటిలపాది చూచేంత పెద్దమనిషి తరహాలో చిత్రాన్ని తీసింది విజయనిర్మల!

మీనా

ఒకనవలను చిత్రంగా తియ్యదలచినప్పుడు అందులోని కథను యథాతథంగా తియ్యటం బాగుంటుంది. నిర్మాతగాని దర్శకుడుగాని తమకు నచ్చలేదని నవలలోని కథాభాగాన్ని కొంత తొలగించి తమ ప్రైత్యం కొంత చేర్చడం సబబుకాదు. తొలగింపులు, అతికింపులు లేకుండా నవలను చిత్రంగా తియ్యగల సమర్థత లేనప్పుడు ఆ నవలను చిత్రంగా తియ్యటమే విరమించుకొని తమకు పూర్తిగా నచ్చిన మరొక కథను ఎన్నుకోవటం ఆరోగ్యకరంగా వుంటుంది. అలాకాకుండా తమ యిష్టమొచ్చిన విధంగా నవలను మార్పులు చెయ్యటం, ఎంతో శ్రమించి నవలను వ్రాసిన రచయితను కించపరచటమే అవుతుంది.

ఇది నామాటలుకావు, అంతర్జాతీయంగా ప్రఖ్యాతిగాంచిన బెంగాలి చిత్ర దర్శక నిర్మాత సత్యజిత్ రే కళాహృదయంనుంచి వెలువడ్డ ఆణిముత్యాలు. ముఖ్యంగా మన తెలుగు నిర్మాతలు, దర్శకులు జ్ఞప్తివుంచుకోతగ్గ సలహాలు.

ఇటీవలికాలంలో కొంతమంది తెలుగు నిర్మాతలు, దర్శకులు తెలుగు నవలలను చిత్రాలుగా నిర్మిస్తున్నారు. వీరిలో కొంతమంది నవలలోని కథను వారికి నచ్చిన విధంగా మార్చి అయ్యవారిని చెయ్యబోయి కోతిని చేసివేస్తున్నారు. తీసిన చిత్రంకంటె వ్రాసిన నవలే మెరుగ్గా వుందనిపించుకొని ఓడిపోయినవారున్నారు.

ఇంతదూరం ఎందుకుచెప్పవలసివచ్చిందంటే, యద్దనపూడి సులోచనారాణి వ్రాసిన "మీనా" నవలను అదేపేరుతో విజయకృష్ణ ఫిలింస్‌వారు చిత్రంగా నిర్మించారు. దీన్ని కృష్ణ సమర్పించాడు. నటి విజయనిర్మల యీ చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించింది. సత్యజిత్ రే చెప్పిన మాటలు విజయనిర్మల విన్నదో లేదో తెలియదుకాని యీ దర్శకురాలు నవలారచయిత్రిపై పూర్తి గౌరవముంచి "మీనా" చిత్రాన్ని రూపొందించింది. నవలలోని కథను ఎక్కడా ఎలాంటి మార్పు చెయ్యలేదు. అలాచెయ్యకపోవటమేగాక ఆమె కనబరచిన మరో గొప్పసుగుణమేమంటే, నవలలోని ముఖ్యమైన సన్నివేశాలను వున్నవి వున్నట్లుగా చిత్రించింది. అంతేకాదు మరొక గమనీయమైన విషయం, కొన్నిసన్నివేశాలలో నవలలోని సంభాషణలను వున్నవి వున్నట్టు చిత్రంలో వాడుకున్నది. నవలారచయిత్రికి యింత గౌరవ మర్యాదలు చూపించిన దర్శకురాలు విజయనిర్మలను ప్రశంసించక తప్పదు.

గిద్దలూరు గోపాలరావు

మీనాకథ క్లుప్తంగా వివరిస్తాను: మీనా శ్రీమంతుల ఏకైక గారాబుబిడ్డ. తల్లి కృష్ణవేణి మీనాను బంగారు పంజరంలో వుంచి మూసపోసినట్టు నాజూకుగా క్రమపద్ధతిలో పెంచుతుంది. తన అంతస్తుకు తగిన సారథినిచ్చి వివాహం చెయ్యదలుస్తుంది. కొరడాలాంటి కృష్ణవేణి అంటే భర్త హనుమంతరావుకు, కూతురు మీనాకు హడల్. అయినా మీనా తన తండ్రి సాయంతో స్వేచ్ఛ సంపాదించుకుంటుంది.

సారథిని వివాహమాడటం మీనాకు యిష్టంలేదు. అస్తిత్వాలకుండా వ్యక్తిత్వంతో తమ అంతరంగంపై ఎత్తుగా ఎదిగిన తన మేనత్తకుమారుడు, చదువుకున్న పల్లెటూరు రైతు యువకుడైన కృష్ణను ప్రేమిస్తుంది మీనా. అప్పటినుంచి తన ధాతుర్యంతో, సాహసంతో కార్యసాధనకు పూనుకుంటుంది. తల్లి కళ్ళుగప్పి కృష్ణచేత పుస్తె కట్టించుకుంటుంది మీనా. అంతేకాదు కృష్ణ తనచెల్లెలు రాజేశ్వరిని ఒక కోతికిచ్చి అంటగట్టావుంటె ఆ పెళ్ళిని ఆపిస్తుంది. రాజేశ్వరిని తనయింట వుంచుకొని సారధి రాజేశ్వరిని వివాహమాడేట్టు పథకమువన్ని విజయం సాధిస్తుంది. విధిలేని పరిస్థితులలో తల్లిపై తిరగబడుతుంది. గత్యంతరంలేక తల్లి మీనాను ఆశీర్వదిస్తుంది.

కథలో మీనా, కృష్ణవేణి, కృష్ణ, హనుమంతరావు పాత్రలు బలమైనవి. ఈ నాలుగు ముఖ్యమైనపాత్రలను చిత్రం మొదటినుండి చివరివరకు చక్కగా మలచింది దర్శకురాలు. చిత్రం తీసిన తీరును బట్టి, దర్శకురాలు ప్రతి సన్నివేశంలోను ఎక్కువ శ్రద్ధతీసుకున్నట్టు కనిపిస్తుంది. ముఖ్యంగా చిత్రం చివరన పతాక సన్నివేశం చాలాగొప్పగావుంది. మీనా కృష్ణలు వివాహమాడి యిద్దరూ కృష్ణవేణి హనుమంతరావుల ఆశీర్వాదం కోసం యింటికివస్తారు. మీనాపై యెన్నో ఆశలు ఎంతో అంతస్తు పెంచుకున్న కృష్ణవేణి ఆదృశ్యం చూడగానే రెచ్చిపోతుంది. ఆవేశంతో వూగిపోతుంది, మూర్ఛపోతుంది. ఈ సన్నివేశంలో దర్శకురాలు జీవించింది. చిత్రానికి చివరన యీ సన్నివేశం మంచి క్లయిమాక్సు చేకూర్చింది.

చిత్రంలో అక్కడక్కడా చక్కటి హాస్యంకూడావుంది. సున్నితమైనహాస్యం పరిమితమైనపాళ్ళలో గిలిగింత పెడ్తుంది.

చిత్రంలో ఎలాంటి అసభ్యదృశ్యాలు లేవు. ముష్టియుద్ధాలులేవు. డ్యాన్సులులేవు. చిత్రమంతా కలసి హీరోకు ఒకేఒకపాట వుంది. హీరోయిన్‌కు అసలు పాటేలేదు.

ఒకటికి పదిబొట్ల చౌకబారు సెక్సు ప్రదర్శనలు, ఒకటికిపది డ్యాన్సులు, ముష్టియుద్ధాలు చొప్పిస్తేగాని ప్రేక్షకులు చిత్రాలు చూడరని మన దర్శకపుంగవులు భ్రమించే యీ రోజుల్లో వాటిజోలికే పోకుండా అందరికీ నచ్చేవిధంగా, యింటిలపాది చూచేంత పెద్దమనిషి తరహాలో "మీనా" చిత్రాన్ని రూపొందించిన కొత్తదర్శకురాలు విజయనిర్మలకు కళాంజలి ఘటించితీరాలి.

ఇంతకుపూర్వం విజయనిర్మల "కవిత" అనే మళయాళ చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించింది. తెలుగు చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించడం యిదే ప్రథమము. మొదటి ప్రయత్నంలోనే విజయనిర్మల ఉత్తమ దర్శకుల స్థానం అందుకోవటం గొప్ప విషయం.

ఈమె యీ చిత్రానికి నేర్పుగా స్క్రీన్‌ప్లే వ్రాయటం, దర్శకత్వం వహించటమేగాక అతి క్లిష్టమైన మీనాపాత్రను సమర్థనీయంగా పోషించింది. కృష్ణవేణిగా ఎస్. వరలక్ష్మి మెచ్చుకోతగ్గ స్థాయిలో నటించింది. చిత్రం చివరన పతాక సన్నివేశంలో వరలక్ష్మి నటన మరువలేనిది. కృష్ణ, చదువుకున్న పల్లెటూరు రైతు యువకుడుగా చక్కగా నటించాడు. ఫలానా ఆవిడ భర్తగా పిలిపించుకునే హనుమంతరావు పాత్రలో గుమ్మడి గొప్పగా నటించాడు. మిగతా పాత్రల్లో జగ్గయ్య, చంద్రకళ, ఛాయాదేవి, అల్లురామలింగయ్య, రమాప్రభ, సాక్షి రంగారావు, నిర్మల మొదలగువారు వారి పాత్రలకు న్యాయం చేకూర్చారు.

— కొరవ 10వ పేజీలో

శరవణ
బైండింగ్ వర్క్సు
మధ్యపతివారివీధి - నెల్లూరు.

అన్నిరకములు పుస్తకముల బైండింగ్ రూలింగ్, సరసమైన ధరలతో సకాలములో మీరు కోరేవిధంగా చేయబడును.

ప్రొ॥ టి. కె. సుందరముత్తు.

దొంగ నెంబరు విత్తనాలు

మేలురకం దొంగనెంబరు విత్తనములు అమ్మబడును.

వివరములకు:
యర్రంరెడ్డి గోపాలరెడ్డి
రేబాల
కోవూరు తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.

జనగానిపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఇ. పి. 123/73 ఓ. యస్. 84/72
సన్నితి యంగమ్మ — డి. హో.
దంపూరు మాలిక — జె. డి.

పైనెంబరులో జె. డి. గా॥ పెద్యాలు దాఖలాస్థిరాస్తి కోర్టువారిచేత 16-1-74 తేదిన పగలు 11 గంటలనుండి సాయంత్రము 5 గంటలలోపల వేలము వేయబడును.

పెద్యాలు॥ జనగానిపల్లె సబ్ డి. లో చేరిన పంద్లాపురము గ్రామములోని జె. డి. తాలూకు భూమికి సర్వే నెంబరువారి వివరము:

స. నెం. 136/2, ఎక్స్టెంటు: 11-15 (4.513 హె.), శిస్తు: రూ: 21-85, చేని పేరు: ఎసిరెడ్డి వంకచేను దిశ: పూర్తి.

— యం. బలరామిరెడ్డి,
డి. హో. అడ్వకేటు.

కందుకూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఓ. పి. నెం. 27/73
ముక్కాల రంగమ్మ — పిటీషనరు
To.
లింగరాయకొండ గ్రామ కాపురస్తులకు జనరల్ నోటీసు:—

చిన్ని వెంకటసుబ్బయ్య చనిపోయినందున ఆయన తాలూకు స్థిరచరాస్తులకు 26-12-71 తేదిగల వీలునామా ప్రకారం పిటీషనరు హక్కుదారురాలైయున్నదనియు, లేటు చిన్ని వెంకటసుబ్బయ్యకు లింగరాయకొండ గ్రామములోని శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ వైను, మరియు అయిలు మిల్లు వారినుండి 1-4-71 నుండి 31-3-73 వరకు రావలసిన రెండుసంవత్సరముల బాకీ రూ. 640 లు. పిటీషనరు వసూలుచేసుకొనుటకు వారసు సర్టిఫికేటు యివ్వవలసినదిగా కోరి పిటీషనరు పిటీషను దాఖలుచేసినందున నోటీసు నిమిత్తము 19-1-74 తేదికి వాయిదావేసినారు. అక్షేపణలుగలవారు వాయిదారోజు పైకోర్టునందు 11 గంటలకు హాజరై తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల పిటీషను తీర్మానించబడును,

— యస్. సత్యనారాయణ,
పిటీషనరు అడ్వకేటు

చిత్తూరు డి. ము. కోర్టులో
ఇ. పి. 126/69. ఎస్. పి. 646/[illegible]
చిన్నసామిరెడ్డి — డి. హెచ్.
రాజారెడ్డి — జె. డి.

పై దావా డిక్రీబాకీకిగాను జె. డి. కి బాధ్యతగల భూములు [illegible] గ్రామం సర్వే నెం. 23/2. 1-39 సెంట్లలో ¼ భాగంమున్ను 11-2-74 తేది వేలం వేయుదురు. పాడుకొనదలచువారు పాడుకొనవచ్చును. వేలం షరతులు కోర్టులో చూడవచ్చును.

— ఆర్. నాగరెడ్డి
అడ్వకేటు,

మా అభిమానులకు,
మా ఖాతాదారులకు

నూతన సంవత్సర
శుభాకాంక్షలు

అన్నిరకములైన మందులు
నిర్ణీతధరలకే లభించును

జైఆంధ్ర మెడికల్స్
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.
ఫోన్: 1123.
ప్రొ॥ యస్. ఎ. ఖుద్దూస్.

నూజివీడు డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఒ. యస్. 230/71 ఇ. పి. 148/72
కొత్త సత్యహనుమంతరావు —డి. హో.
కొలుసు సీతారావమ్మ —జె. డి. ఆర్.

ఈ నెంబరు డిక్రీనిబట్టి జె. డి. ఆర్. కొలుసు యీ దిగువ షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తిని హైకోర్టువారియెదుట 28-1-74 తేది ఉదయం 11 గంటలకు లగాయతు వేలం వేయుచున్నగాన కావలసినవారు పాడుకొనవలెను.

షెడ్యూలు. కృష్ణాజిల్లా, నూజివీడు సబ్ రిజిష్ట్రారు యిలాకా గొడుగువారి గూడెం గ్రామంలోని వేలంకాబడే స్థిరాస్తి వివరం:

పట్టా నెం: 349, సర్వే నెం. 99/ఇ యం 0-83 ట్లు 0-336 హె. వల్లంకు హద్దులు: [తూ] కొడవటి వెంకయ్య భూమి [ద] గొళ్ళ నారాయణ మామిడితోట [ప] ఏనుగుల చిట్టెమ్మ భూమి [ఉ] కేంపాల గురవయ్య భూమి యీ హద్దులమధ్య వల్లం భూమి.

డి. హో. వాల్యు రూ. 500, అమీనా వాల్యు రూ. 1000 లు, శిస్తు ఎకరం 1-కి రూ. 1-25 లు.

—సి. పార్థసారధిరావు,
డి. హో. అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో
ఇ పి 41/72. ఒ. ఎస్. 489/71.
కంచాళం అశ్వర్థనారాయణయ్య —వాది డిక్రీహోల్డరు.
ఆవుల రామమ్మ —ప్రతివాది జె. డి.

ప్రతివాదికాలాకు ఈక్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని 21-1-74 తేది కోర్టువారిచే వేలం వేయబడును.

షెడ్యూలు.

నెల్లూరు డి. రి. యిలాకా ముత్తుకూరు సబ్ రి. డి లో చేరిన, నెల్లూరుతాలూకా, పైనంపురంగ్రామ పట్టానెం. 534. సర్వే నెం 201/1 శిస్తుదాస్తి మాగాణి యం. 1-59 సెంట్లు లేక 0-644 హెక్టార్లు. భూమికి హద్దులు: [తూ] ప్రతివాది కట్టి రామయ్యగార్లభూమి. [ద] కావలి రాగయ్య మాగాణి, [ప] కాలవ; [ఉ] పట్టపు నరసయ్య మాగాణి ఈ హద్దులలో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల 0-99 ట్లు లేక 0-401 హె. సర్వే నెం. 201/2 యం 1-71 ట్లు లేక 0.692 హె. మాగాణికి హద్దులు. తూర్పు పట్టపు నరసయ్య భూమి [ద] కావలి రాగయ్య భూమి [ప] కాలవ [ఉ] కట్టి రామయ్య వగైరాల మాగాణి: యీ హద్దులలో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవం గల 0.54½ ట్లు లేక 0-22 హె. యం 1-4 1/2 ట్లు మాగాణిభూమి ఈ ఆస్తిని వాదిపేరటికి ప్రతివాది 17-6-70 తేదిన నెం 1-కి రూ. 100 కి రూ. 0-50 పైనలవంతున, వడ్డీతోటి చెల్లించేలాగున రూ. 1800 లకు వ్రాయించియిచ్చిన ఆడమానమునకు లోబడి సర్కారుపాట రూ. 500 లు.

—ఆర్. వి. గోవిందరావు,
వాది అడ్వకేటు.

వేమన

[4వ పేజీకొరవ]

మనలుఅడుగడుగునా తమస్వాతంత్ర్యాన్ని చాటుకున్నాయి. వేమనపద్యాలను సుష్ఠుగా సంస్కరించాలనుకునే దాదస్తులెవరైనా వుంటే వాళ్ళకు వేమన చిక్కడు-దొరకడు!

వేమనపద్యాల్లోని కొన్ని మాండలికాలనుబట్టి అతడు 'త్రిలింగ రాజ్యముయొక్క ఆగ్నేయభాగములందు వుండివుండవచ్చు' నని బ్రౌను అంటాడు. 19 శతాబ్ది ప్రథమపాదంలోగల వ్యావహారిక మాండలికాలనుబట్టి 17 శతాబ్ది వాడైన వేమన పద్యాల్లోని మాండలికాలను గుర్తించి ప్రాంత నిర్ణయం చెయ్యబూనడం విధిలేని వక్షమేతప్ప, సరైన అంతస్సాక్ష్యం కాబోదు. బ్రౌనుదొరగారి ఊహను సిద్ధాంతంగా తీసుకొని కొందరు అపసిద్ధాంతాలకు పాల్పడుతున్నారు. ఒక కాలంలో ఒక ప్రాంతంలో వాడుకలో వుండినమాట మరొక కాలానికి మరొకప్రాంతంలో వాడుక పడటం జీవద్భాషలకు సహజమే"- అని నాగరాజుగారు అన్నారేగాని, దాన్ని సోదాహరణంగా నిరూపించివుంటే బాగుండేది.

తర్వాత వేమనతో శివారెడ్డినిపోలుస్తూ- "బహుముఖంగా వ్యాపించివుండే వ్యవహారికరూపాలను పరమస్వేచ్ఛగా వాడుకోవడంలోను, విలక్షణమైన ఛందస్స్వాతంత్ర్యంలోను వేమన, శివారెడ్డి సరితూగగలుగుతున్నారు. ఇంకా చెప్పాలంటే ఈ విషయంలో వేమనకంటె శివారెడ్డి మరి రెండాకులెక్కువ చదివాడు''-అంటూ ఇద్దరి పద్యాల్లోంచి ఉదాహరణలు చూపారు.

తర్వాత ఏనుగు పట్టయ్య నూటపదహార్లు, నూతనవస్త్రాల సన్మానమందుకున్న శివారెడ్డి డీలక్స్ ఎక్స్‌ప్రెస్సు స్పీడులో వేమనమీద కొన్నిపద్యాలు (మరొకచోట ఇవ్వబడ్డాయి) చదివి, టి. టి. ఎక్స్‌ప్రెస్సు స్పీడులో ఒక వ్యాసం చదివి దణ్ణంబెట్టి కూచున్నాడు.

"తనకాలాన్ని, కలాన్ని, తపోబలాన్ని విశ్వశ్రేయస్సు కంకితంచేసిన ప్రజాకవి వేమన. ఆయన ఆటవెలదులనారాధించాడు; వేదాంత క్షీరసాగరాన్ని మథించాడు; సామాన్య మనుష్యులోకానికి అమృతాన్ని ప్రసాదించాడు ... వేమన ఆటవెలదులను ఛందోవ్యాకరణాల చెరసాల్లో బంధించలేదు. అందుచేతనే నాటినుండి నేటిదాకా జనతా మార్కెట్టులో ఆయన ఆటవెలదులకు డిమాండు ఎక్కువగానే ఉంది.

వేమన జీవితంలోని లోతులను పరిశీలిస్తె, సూక్ష్మదృష్టితో పరామర్శిస్తె ఆయన భోగిగావుండి యోగి అయ్యాడా, లేక యోగిగావుండి భోగిగా మారు మనసు పొందాడా అనే సంశయం కలుగుతుంది. ఈ రెంటిలో ఏదిముందో ఏదివెనుకో నిర్ధారణ చేసేందుకు ఆధారాలంతగాలేవు.

విశ్వదాభిరామ వినురవేమ – అన్న మకుటం వేమన తనను తానే సంబోధించుకున్నది ఎందుకు కాకూడదు? ఇందుకు తార్కాణంగా కవిచౌడప్ప, గువ్వలచెన్నడు మున్నగు శతకకారులను చూపవచ్చు''

వేమన ఎప్పటివాడు, ఎక్కడివాడు వగైరా చారిత్రకాంశాలనుకూడా శివారెడ్డి స్పృశించాడు. తర్వాత వేమనను సుమతి శతకకారుడితో పోలుస్తూ-

"కూళినాలిజేసి గుల్లాముపనిజేసి
తెచ్చిపెట్టనేని మెచ్చుఅలు
లేకపోతే మగని చీకాకుపరచురా...

అన్న వేమన పద్యాన్ని పోలిన సుమతి పద్యం-

గడనగల మగని చూచిన
అడుగడుగున మడుగులిడుదు
రతివలు తమలో
గడనుడుగు మగని చూచిన
నడపీనుగవచ్చెననుచు నగుదురు సుమతీ!

సుమతిశతకకారుని 'కనకపు సింహాసనమున......' వేమన 'అల్పబుద్ధివానికి' దగ్గర చుట్టము; సుమతి 'ఉపకారికి నుపకారము...' నకు, వేమన 'చంపదగినయట్టి' కి దగ్గర పోలికలున్నాయి; సుమతి 'తనకోపమె' అంటే, వేమన 'కోపమున ఘనత కొంచెమైపోవు'నంటాడు.

వేమన మానవులలోని కళ్మలాన్నేగాక దేవుళ్ళలోని కల్మషాన్నికూడా కడిగిపోశాడు. ఉదా: పాలసంద్రమును పవ్వళించెడివాడు; వాళ్ళ దేవుళ్ళయిన రాములు లింగడు వగైరాలు. ఇంత నిర్దాక్షిణ్యంగా, నిక్కచ్చిగా, నిర్మొగమాటంగా నిలేసి దేవుళ్ళను దుయ్యబట్టినవాడు వేమన ఒక్కడే!

దొంగతనం చేతగాని, దొరతనం ద్వారాగాని మానవుడు ధనం సంపాదించాలని; ఐతే ఆర్జించిన విత్తాన్ని ఒక్కడు గుడుక, బీదసాదకు పంచిపెట్టాలని వేమన మతంగావుంది.

ద్రోహబుద్ధినైన, దొంగిలించియైన
కూర్చినట్టి ధనము కొంత కొంత
ఒక్కబడుగులకును భాగాలుపంచాలి...

అంటాడు. ఈ విషయంలో వేమన ఒక విధంగా ఇప్పటి నగ్జలైట్ల ధోరణిని మరపించాడు.

ఒక్కోసారి వేమన వ్రాతకోతల్లో పరస్పర వైరుధ్యాలు కనిపిస్తాయి. 'చావు దెలియలేని చదువులేమిచదువురా' అంటూ, ఉత్తరక్షణంలోనే 'వానరాకడయును ప్రాణంపోకడ కానరాదు ఎంత మనునికైన' అంటాడు.

వేమన వేదాంతం అంతుచిక్కేదికాదు. 'కుక్కతిన్నోడు గురులింగమ్మ, పందిని తిన్నోడు పరమయోగి, ఏన్గును తిన్నోడు ఎంతో గొప్పోడయా'' అంటాడు. కుక్కను తిన్నవాడు విశ్వామిత్రుడు, పందిమాంసం తిన్నది బుద్ధుడు, ఏనుగును తిన్నవాడు ఈశ్వరుడు. ఇక్కడ తినడం అన్న శబ్దానికి చంపడం అనిఅర్థం చెప్పుకోవాలి. ఇందులో వేదాంతపరమైన అర్థమూ ధ్వనిస్తూంది. కుక్కను దారేషణకు, పందిని పుత్రేషణకు, ఏనుగును ధనేషణకు పోలికగా గాని; లేదా రజసత్వతమో గుణాలకు సామ్యంగాగాని చెప్పివుండవచ్చు. త్రిగుణాలకు, ఈషణత్రయాలకు అతీతుడైనవాడే మోక్షం పొందగలడన్న అభిప్రాయం వేమనది.'' -అన్నాడు శివారెడ్డి.

నాటుకవిని, ఆశుకవిని అని చెప్పుకునే శివారెడ్డి అంవాటుగా సన్మానాలు సత్కారాలు పొందే పండిత పరిశోధకమ్మన్యులకంటే ఏమాత్రం తీసిపోదని 'వేమన జయంతి' నిరూపించింది!

అరటిరకాలు

(4వ పేజీ కొరవ)

నాటిన 150 రోజులకు రెండవ మోతాదుగా ప్రతిమొక్కకూ 300 గ్రా. అమోనియం సల్ఫేట్, 125 గ్రా. మ్యూరియేట్ ఆఫ్ పొటాష్ వేయాలి. పిలకలను నాటిన 225 రోజులతరువాత రెండవపర్యాయము వేసిన మోతాదులోనే మూడవమోతాదు ఎరువులను వేయాలి.

మొదటి పంట గెలలు తెగగానే రెండవ పంటగా పండించే తోటకు మొదటి పంటకు 75 రోజులకు వేసిన మొదటి మోతాదు ఎరువులను అదే పరిమాణంలో మూడు పర్యాయములు వేయాలి.

ప్రతి 15 రోజులకూ ప్రధానమైన ఒక్క పిలక మినహాగా తక్కినవాటిని తొలగించాలి. అదే విధముగా 35 నుండి 45 రోజుల వ్యవధిలో కలుపు తీస్తూండాలి. ప్రధానమైన పంటకు; మొదటి, రెండవ కార్పి పంటలకు వరుసగా 30, 24, 18 పర్యాయములు పిలకలను తొలగించుట; 8, 6, 4 పర్యాయములు కలుపుతీయుట జరిగింది.

రోబస్టాగెలలు చాలా పెద్దవిగా, బరువుగా వుండుటచే ప్రతి అరటి మొక్కకూ బలమైన గడలతో ఊతలు పెట్టాలి.

అరటితోట పువ్వులు వేసిన 130 నుండి 140 రోజులలో గెలలు తయారై కోతకు వస్తాయి.

హెస్సరఘట్టలో పండించిన రోబస్టా అరటిపంట ననుసరించి హెక్టారుకు రూ. 14,310 లు ఖర్చుకాగా, రూ. 19,800 లు ఆదాయం వచ్చింది. అనగా, మొదటి పంటకు సుమారు రూ. 5,490 లు నికరాదాయము వచ్చింది. ఆటుతరువాత పండించిన మొదటి కార్పిపంటకు సుమారు రూ. 6,000 లు, రెండవ పంటకు సుమారు రూ. 5,080 ఖర్చుకాగా, వరుసగా రూ. 13,786 మరియు రూ. 14,747 నికరాదాయము లభించింది.

పైమూడు పంటలకూ సుమారు రూ. 25,000 ఖర్చుకాగా, రూ. 59,400 నికరాదాయము లభించింది.

దీనినిబట్టి రోబస్టా రకము అరటిపంట రైతులకు ఎంతో లాభదాయకమని తెలుస్తుంది. పైన చెప్పిన లెక్కలలో అరటి ఆకులనువిక్రయించగా వచ్చిన ఆదాయము, పిలకలను అమ్మగా వచ్చిన ఆదాయము చేర్చబడ లేదు.

[ఐ. సి. ఎ. ఆర్.]

ఆటవెలది

(4 వ పేజీ కొరవ)

దిక్కరించినావు దేవాదిదేవుళ్ల,
యెత్తిపొడిచినావు యెజ్ఞములను
దాటిపోసినావు వేదాంతసారాన్ని
నతులుసేతు వేమ్నయతివరేణ్య!

సహజకవివొ, సంఘసంస్కర్తవో, గొప్ప
తార్కికుడవొ లేక తత్త్వవేత్త
వో, ఋషీశ్వరుడవొ, వుజ్జాతలాపావు
తూతలాన్ని వింత రైతంట్ల!

ఒక్కొకపద్యము అదియొక
చక్కని ముత్తెమ్ము క్రొత్తసాహిత్యము నీ
వెక్కడ నేర్చితో వేమన!
ముక్కులుగ్గొ సేతు నీదు ముద్దుకవితకున్

చదివమనుచరిత్ర, చదివాచపోతన్న
భాగవతము, ఆంధ్రభారతాన్ని
నెమకువేళకాని నీవాణినీవాణి
పుట్టుక్రొత్త, నీదుపుటకే వేరు!

రంగుమారుచున్న, రాజ్యాలుపోవచ్చు,
ఏదొక్రొత్త సృష్టి యేర్పడొచ్చు
నీగిపోదు ఓయివేమన్న! నీవాణి
యుగయుగాలు అట్టె యుండకెట్టు

పాటలల్లవచ్చు, పద్యాలువ్రాయవచ్చు
వినుగునటుల పైన వేసుకైము
నిన్నుచెలియునోడు నీవేడు వినవోదు
తెలుగునాడు మొదలు తిక్కలోడు?

నాగయ్య

(9 వ పేజీ కొరవ)

కళ్ళలో భక్తిభావం తొణికిసలాడేట్టు చేయడం నాగయ్యకు తప్ప మరొకరికి చేతకాదేమో! శ్రమ, ప్రయత్నం పొత్తుగా కనిపించనివ్వక, సునాయాసంగా, సహజంగా భావప్రకటన చెయ్యడం ఆయనకే తెలిసిన విద్య. ఆయన పోతననుండి భక్తిని, వేమననుండి వైరాగ్యాన్ని, త్యాగయ్య నుండి సంగీతాన్నిపొందిన మహనీయుడు.

ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే - తెలుగు చలన చిత్రరంగానికి నాగయ్య ఒక యుగకర్త. ఆయన స్మృతిని శాశ్వతం చేసేవి ఆయన చిత్రాలు, పాటలు వాటిని భద్రపరచడం మన బాధ్యత.

అమరగాయకుడు సైగల్ కు హిందీ చిత్రరంగం ఏటేటా స్మరించుకుంటుంది. తమిళ హాస్యనటచక్రవర్తి ఎన్. ఎస్. కృష్ణన్ శిలావిగ్రహాన్ని టి. నగర్ లో స్థాపించింది తమిళదేశం. మరి నాగయ్యకు ఏ స్మృతిచిహ్నం నెలకొల్పుతామో మనం? -చూడాలి!

జమీన్‌రైతు పాఠకుడు

(9 వ పేజీ కొరవ)

ఇదీ నాగయ్యగారి బాట. ఎంత నిరాడంబరతో, ఎంత వినమ్రతతో, ఎంత ఆత్మీయతో చూడండి! తాను కోరుకున్నట్టు నాగయ్యగారు జీవితాంతంవరకు 'జమీన్ రైతు' పాఠకుడుగానే వుండినారు. తెలుగు చిత్రరంగం ఒక మహానటుణ్ణి కోల్పోతే; 'జమీన్ రైతు' అకుంఠితాభిమానం కల్గిన గౌరవనీయుడైన ఒక పాఠకుణ్ణి పోగొట్టుకున్నది.

నాగయ్యగారి ఆత్మకు సర్వేశ్వరుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక! ఆ నటయోగికి ఇవే మా జోహారులు.

మీనా

(9 వ పేజీ కొరవ)

అప్పలాచార్య వ్రాసినమాటలు బాగున్నాయి. సుశీలపాడిన ఆరుద్ర వ్రాసిన పాట "శ్రీ రామ నామాలు శత కోటి" శ్రావ్యంగావుంది. రమేష్ నాయుడు సంగీతం వినసొంపుగావుంది. పుష్పాల గోపికృష్ణ ముందుముందు మంచి ఫోటోగ్రాఫరు కాగలడు.

జమీన్‌రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	రు 20-00
6 మాసములకు	రు 11-00
విడిప్రతి	0-40

—మేనేజరు-జమీన్‌రైతు.

కావలి సబ్‌జడ్జివారి కోర్టులో
ఇ. పి. 22/73 ఒ. యస్. 56 1970
యరగాటివర్తె చక్రపాణిరెడ్డి —వాది.
దామెగుంట సుశీలమ్మ వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

(2) కృష్ణారెడ్డి రామాక్షమ్మ (3) కృష్ణారెడ్డి మల్లికార్జునరెడ్డి మైనర్లు అంనుండున గార్డియన్ తల్లి రామసుబ్బమ్మ సాకిన వాడిచ్చెర్లగ్రామం కొవ్వూరు తాలూకా.

—2, 3 ప్రతివాదులు,

ఈ నెంబరు డిక్రీ షెడ్యూలుదాఖలా భూములకు రిసీవరును ఏర్పాటుచేయుటకై వాది అర్జీ దాఖల్ చేసినందుకు 2-3 ప్రతివాదులకు నోటీసు నిమిత్తం 19-1-74 తేదీకి వాయిదావేయబడియున్నది. సదరు వాయిదారోజు ఉదయం 11 గంటలకు కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలున్న యెడల తెలుపుకోవలెను.

—సింగంపల్లి రామమూర్తి,
వాది అడ్వకేటు.

విచ్చేయండి—
చెయ్యితిరిగిన వంటవాళ్లు. మర్యాద ఎరిగిన వడ్డన దారులు.
మీకు తృప్తి కలిగించడమే తమ ధ్యేయమని భావించే నిర్వాహకులు,
నెల్లూరు మర్యాదగలిగిన నెల్లూరీయుల కృషిఫలితమే

హోటల్ నవయుగ
బోర్డింగ్ & లాడ్జింగ్
1 బిషప్ అవెన్యూరోడ్డు మైలాపూరు మద్రాసు-4.
ఫోన్: 76164.

ప్రచారపు రైళ్లు

[3వ పేజీ తరువాయి]

మినూహాస్ జ్ఞాపకానికొస్తాడా?

మళ్ళీ మనదేశానికి వస్తే మినూ హాస్ విషయం వైనంగా తెలుస్తున్నది. ముమ్ముందు ఆయనను ఎక్కువగా జ్ఞాపకం చేసుకోవలసిన అవసరం వస్తుందేమో?

ప్లాన్ ఇంతింతై, అంతంతై మహా పెద్దదై వనరులు కొరవడి చిక్కులువస్తే మినూహాస్ గుర్తుకువస్తాడు.

లేదా వనరులు దొర్లుకువచ్చి ప్లాన్ జయప్రదమైపోతే, మినూహాస్ అనవసరంగా భయపడి పారిపోయినాడని అంటారు. చూదాం ఏమవుతుందో?

శివసేన శరణు జొచ్చింది కాంగ్రెస్!

ఉత్తరప్రదేశ్ కంటె బొంబై (మహారాష్ట్ర) కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎక్కువ దూరదృష్టి(?)తో ప్రవర్తించింది లేదా అత్యంత ప్రయోజనకరమైన హాస్య దృష్టినే ప్రదర్శించిందనుకోండి.

శివసేనతో రాజీపడి తన అభ్యర్థిని గెల్పించుకుంటున్నది.

శివసేన బలమెంతో నేడు-ఎరుగుదురా?

వినండి. దక్షిణాన అనగా తమిళనాడులో మైసూరులో, కేరళలో తీసిన చిత్రాలను మహారాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా బొంబైనగరంలో ప్రదర్శించరాదని శివసేన ప్రముఖ్ ఆదేశించివుండెను. ఫిల్మ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు కాళ్ళవేళ్ళబడితే 'బొంబైలో ప్రదర్శించుకోండి' అని బొంబై శివసేన శాఖా ప్రముఖ్ అనుమతినిచ్చినారని తెలిసింది.

శివసేన బలానికి సూచనం?

దక్షిణాదివారు బొంబై, పూనా వగైరా నగరాలలోకి దండయాత్రచేసి మహారాష్ట్రంలోని సామాన్యులకు జీవనాలులేకుండా చేసినారుకావున దక్షిణాదివారిపై కత్తిగట్టండి అని జనాన్ని శివసేన హెచ్చరించింది. ఆ మంత్రం పారింది. అదిలగాయతు శివసేన ప్రముఖుడైన బాల్‌ధాకరే ధాటికి ఎదురులేదు. అతడి అనుచరుల విధ్వంసకశక్తి భయంకరం. సర్కార్‌వారు తలఒగ్గినారు.

బాల్‌ధాకరే తండ్రి ఇటీవల మరణిస్తే, శోకచిహ్నంగా బొంబైలో హర్తాళ్ జరిగింది.

అన్నిటికంటె విచిత్రమేమంటే బొంబై కాంగ్రెసు ప్రముఖ్ రజనీపటేల్ (మహారాడికల్, పైగా పాతకమ్యూనిస్టు ప్రచండశక్తితో కాంగ్రెసును నడిపిస్తున్నాడనే ఖ్యాతినార్జించినవాడు) శివసేన పొత్తుకు మొగ్గినాడు. ఒక ప్రముఖ్ మరొక ప్రముఖ్ సంగతి బాగా అర్థంచేసుకున్నాడు కాబోలు!

మరి కొన్నాళ్ళకు యస్. కె. పాటిల్ బొంబై కాంగ్రెస్ పెత్తందారుకాదా? పాత కాంగ్రెస్‌తో కొన్నిచోట్లకలిగిన ఇప్పటి ఎన్నికలపొత్తు రేపు విస్తారమైనపొత్తుగా మారితే సరిపోతేదా?

కాంగ్రెస్‌పార్టీ విశాలమైనది. ఈమధ్య దానిని సంకుచితం చేశారు. మళ్ళీ దాని స్వరూపం యథాప్రకారం అవుతున్నది.

భూస్థాపితమైన కాంగ్రెస్ చరిత్ర!

కాంగ్రెస్‌పార్టీకి చరిత్రపై ముఖ్యత మెందు. అందులో తన పాత్రపై మరీ ఎక్కువ మక్కువ. సహజం. అందువలన ఆ కెక్కన చరిత్ర వ్రాయించి దేశాన్ని పాలించే ఆ పార్టీ దానిని భూస్థాపితం చేసింది. ముమ్ముందు దానినితీస్తే, అప్పటి వారికి పాత చరిత్రలో కాంగ్రెస్‌పార్టీ పాత్ర రమ్యంగా కనిపిస్తుంది.

దానితో ఈర్ష్య బయలుదేరింది. మా పాత్రలు రమ్యంగా కనిపించగూడదా-మేము తక్కువ చరిత్రను సృష్టించామా, మాలో చాలమంది మీపార్టీలో వుంటిమిగదా-అని ఏమేమో భావించి, చెప్పి, ఆ భూస్థాపితంచేసిన ప్రదేశంలో పారవలుగుపెట్టి ఇతర పార్టీల నాయకులు తవ్వడం ప్రారంభించారు. ఇక సర్కార్ వారే తవ్వించి, తీసి, ఆ చరిత్ర పాఠాన్ని పార్లమెంటుకు తెలియజేసి, ఇతరపార్టీల ఈర్ష్యాభావాన్ని వెల్లడిస్తారా లేక తవ్వకుండానే భూస్థాపితమైన చరిత్ర నకలును అందరికీ చదివి వినిపిస్తారా?

పెరియార్ స్మృతి సార్థకం కావాలంటే..

భారతరత్నాలలో అనేకరకాలు. ఒక రకం పెరియార్ వంటివారు. పెరియార్ అనగా పెద్దవాడు. పెరియార్ ఇ. వి. రామస్వామినాయకర్ రాజాజీకంటె నిండు జీవితాన్ని దేశసేవలో, సంఘసేవలో గడిపి కన్నుమూశారు.

ఆ యిద్దరు పెద్దలు వ్యక్తిగతంగా స్నేహితులుగా మాత్రమేగాక, ఒకర్నొకరు అర్థంచేసుకున్న మనుష్యులుగా వర్తించి వుంటే తమిళనాటి చరిత, దేశచరిత మరోవిధంగా వుండేది.

నాయకర్ ఆత్మకు శాంతి లభించవలెనంటె కులదురభిమానం నిర్మూలం కావలెను అనగా కులభేదం వుండరాదు. కులభేదవైపరీత్యమే ఆ దేశభక్తుడ్ని దేవునికి దూరంచేసింది. నాస్తిక ప్రభావంలోకి అందరు రావడం కష్టం కాని ఆస్తికులైనా నాస్తికులైనా కులంతో ఏమిపని?

మనదేశంలో మతసంస్కరణలో వచ్చిన బ్రహ్మ, ఆర్య సమాజములు, బుద్ధ జైన శాఖలు కులాన్ని ఆదరించవు.

అందువలన, తక్షణం రెండు కాంగ్రెసులు, రెండు డి.ఎం.కె. లు, రెండు కమ్యూనిస్టుపార్టీలు, స్వతంత్ర, జనసంఘ్ పార్టీలు కలిసి ఒక ఉమ్మడి వేదికపై ప్రచారంచేసి అంతర్వర్ణవివాహాలను పెద్ద ఎత్తున ప్రోత్సహించడం న్యాయంగావుంటుంది. నాయకర్‌పట్ల వుత్తుత్త భక్తిప్రపత్తులను ప్రదర్శిస్తే సరిపోదు. ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టిననాడే నాయకర్ స్మృతి సార్థకమవుతుంది.

మాటకచేరి

[5వ పేజీ తరువాయి]

రానున్న ప్రభాతం రాకతప్పదు.
శక్తి శుక్తి, సత్యమౌక్తికాన్ని
ప్రసవించక తప్పదు; నవధర్మం
ప్రభవించక తప్పదు.''

ఒకవిధంగా నారాయణరెడ్డిగారిదికొత్త గొంతుకే! ఐతే తన బాట ఏదో, దానికి విప్లవమార్గానికీ ఎంత దూరమో ఆయనకు తెలుసు.

''తమ్ముడు పలికే పలికే నిజం
ఖమ్మిల్లాలకు అమ్ముడుపోని నిరజం
వాడి గొంతు చిమ్ముతున్న కటికచేదు
నేడోరేపో తీపి నిజం రాకపోదు...
తమ్ముని గొంతుకతో శ్రుతికలపలేకున్నా
దమ్మునుమాత్రం మెచ్చుకుంటున్నాను.
రాజీపడే అవసరం ఇద్దరికీలేదు
రస్తాలు వేరని చాటుతున్నాను.''

డాక్టర్ కొత్తపల్లి వీరభద్రరావుగారు 'ఆమోదం'లో వెలిబుచ్చినట్టు నారాయణరెడ్డి రసవాది, రసవేది. ఆయనది ప్రధానంగా సౌందర్యదృష్టి. ఆయన కవితతో సుందరిసేతువు నిర్మిస్తాడేగాని, కత్తులవంతెన కట్టడు. విప్లవంగూర్చి చెప్తున్నా విరహగీతంలాగానే ధ్వనింపజేస్తాడు. అందుచేతనే ఆయన పడికినిజాన్ని 'ఖమిల్లాలకు అమ్ముడుపోని నిరజం'తో పోలిక చేస్తాడు; 'నిప్పురవ్వలాంటి నవ్వు'ను 'సత్యభామ ముక్కుపోగు'లో ఉపమిస్తాడు. స్వర్గీయ బాలగంగాధర తిలక్ తన కవిత్వాన్ని 'నా అక్షరాలు వెన్నెలలో ఆడుకునే అందమైన ఆడపిల్లలు'గా వర్ణించుకున్నాడు. 'శ్రమైక జీవన సౌందర్యానికి సమానమైనది లేనే లేద'న్న శ్రీశ్రీ ధోరణిని పుణికి పుచ్చుకొని నారాయణరెడ్డి 'నీకుతెలియదు శ్రమరుచి'అన్నా ఆయన అక్షరాలూ అందమైన ఆడపిల్లలే; కాకపోతే కవ్వించేకన్నెపిల్లలు. 'సరికొత్త సత్యం' అనేశీర్షికలో-

''సత్యమంటే నగ్నమైందని
తాండవ నృత్యంకంటె ఉద్విగ్నమైందని
ఇన్నాళ్ళా అనుకునేవాణ్ణి
ఇప్పుడు తెలిసింది
సత్యానికి అందముందని...'' అంటాడు.

దీన్ని ఉదహరిస్తూ వీరభద్రరావుగారు 'విప్లవకన్య అందంగా వుండకూడదని ఎక్కడా లేద'ంటూ ఒక సిద్ధాంతంచేశారు. అందువల్లనే సినారె కవిత్వం కవ్వించే కన్నెపిల్ల!

'మంటలూ - మానవుడూ' అభ్యుదయ కవిత్వంలాగా కనిపించే భావకవిత్వం. భావన అభ్యుదయవాదంగావున్నా, శైలిలో భావకవిత్వ ధోరణులు కొట్టొచ్చినట్టు కనపడ్తాయి. 'కర్పూర వసంతరాయలు పరిచయం' అనే చిన్న సమీక్షా గ్రంథంలో ఆవంట్స జానకిరామ్ అన్నట్టు-

''పదముల శబ్దమాధుర్యానికీ, వింతగా ఊపివేసే లయకు, ఇంగ్లీష్‌లో స్విన్‌బర్న్ ఎల్లాగో, తెలుగులో నారాయణరెడ్డి అల్లాగ.'' ఈ మాటను మరొకసారి నిజం చేసేకావ్యసంపుటి 'మంటలూ-మానవుడూ.'

శబ్దమాధుర్యంలోనే కాదు; వర్ణనల్లోనూ, ఉపమానాల్లోనూ సినారె ప్రబంధ వాసనలు వదలలేకున్నాడు. ప్రజాశక్తి మీద ఆయన కొండంత సానుభూతి, నమ్మకంవుంటే వుండవచ్చుకాని ప్రజాశక్తితో తాదాత్మ్యంచెందే అభ్యుదయునైజం ఆయనలో కనిపించదు. అభ్యుదయ కవిత్వం ఆనందాన్నిచ్చేదిగాకాక, ఉత్తేజాన్ని కల్గించేదిగా వుండాలని; మైమరపించేదికాక, కదిలించేది కావాలని అభ్యుదయ కవితోద్యమకారులు వాసిందారు. వాళ్ళు భావకవిత్వంలోని ఏ లక్షణంమీదైతే తిరుగుబాటు చేశారో అదే లక్షణం నారాయణరెడ్డి కవిత్వంలో నిండుగా ప్రవహిస్తుంది. 'ఉన్నవాడికి పన్నులబరువు, లేనివాడికి సంపన్నులబరువు' అని ఆయన అన్నా, దృష్టిమాత్రం పదలాలిత్యంమీద, 'లిరిసిజం'మీదనే లగ్నమై వుంటుంది. అది 'మంటలూ- మానవుడూ'లోని ప్రతిఖండికలోనూ చూస్తాము.

ఏమైనా, ఆ కావ్య సంపుటికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ బహుమతి లభించడం నెల్లూరీయుడుగా సంతోషించదగిన విషయం!

70 ఏళ్లనాటిమాట

[3వ పేజీ తరువాయి]

నామకార్థపు సంస్థగానే మిగిలిపోయింది; పుట్టినకొద్ది కాలానికే మూలపడిపోయింది. అప్పుడప్పుడూ దానికి కొత్తజీవం, జవం కల్పించాలనే ప్రయత్నాలుమాత్రం జరుగుతుండేవి. ఐనా అవి ఫలించలేదు.

పదేళ్ళతర్వాత రైటానరబుల్ వి.ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, నీలంరాజు రంగనాథం నాయుడు గార్ల సహాయ సహకారాలతో ఆ సంఘం మరొక రూపంలో పునరుద్ధరింపబడింది. అదే నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘం. ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెసు అల్హాబాదు కన్వెన్షన్‌లో జిల్లా స్థాయిలో కాంగ్రెసు సంఘాల ఏర్పాటు, వాటి నియమ నిబంధనలకు సంబంధించి కొన్ని తీర్మానాలు చేసింది. ఆ నిబంధనలకు బద్ధమై నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘం 1908 సెప్టెంబరు 9 తేదిన ఏర్పడింది. ఆ సంఘంలో చాలామంది అత్యంతోత్సాహంతో చేరారు. అది వెంటనే మద్రాసు ప్రావిన్షియల్ కాంగ్రెసు కమిటీకి అనుబంధించబడింది.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘం ఏర్పడిన ఎనిమిది నెలలకు నెల్లూరులో మొట్టమొదటి డిస్ట్రిక్టు కాన్ఫరెన్సు జరిగింది. 1909 నుండి వరసగా 1913 వరకూ, ఆ తర్వాత 1916 లోనూ, మొత్తం ఆరు సమావేశాలు కార్యకర్తల నెల్లూరు, కావలి, గూడూరుల్లో ఏర్పాటయ్యాయి. నెల్లూరు జిల్లాలో ప్రప్రథమంగా రాజకీయ చైతన్యానికి, సాంఘిక సంచలనానికి ఈ సమావేశాలే పునాదులు వేశాయని చెప్పవచ్చు. అంతకు మునుపు జిల్లాలో రాజకీయ, సామాజిక స్పృహ పొత్తుగా లేదనికాదు; వ్యక్తిగతంగా ప్రజారంగంలో ప్రసిద్ధులైనవారు లేకనూకాదు. కాని ప్రధానంగా జిల్లా సమస్యలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, వాటినిగూర్చి జిల్లా ప్రముఖులు సమష్టిగా చర్చించుకోడానికి పూనుకోవడం అదేమొదలు. ఆ విధంగా నెల్లూరుజిల్లాలో రాజకీయాంకురానికి నీరావాసం అయినవి ఈజిల్లా సమావేశాలేనని చెప్పవచ్చు.

ఆ ఆరు సమావేశాలకు సంబంధించిన సమగ్ర నివేదికలు ఆధారంగా మనం డెబ్బయిఏళ్ళనాటి నెల్లూరు స్థితిగతులను అవగాహన చేసుకోవచ్చు; ఈనాటి పరిస్థితులతో పోల్చుకోనూవచ్చు. ఈ జిల్లా సమావేశాల పుట్టుక, ఆవశ్యకతలను గూర్చి 1909 సమావేశ నివేదిక ఇట్లా అంటుంది-

"A District Conference for discussing the political, civic and administrative problems concerning Nellore in common with the rest of the Indian Empire and also affecting it in particular has been a long-felt want. The glorious start auspeciously made on Friday, the nineteenth day of November 1909, has effectually removed the defect, and has signalized the inauguration of a hopeful era of political and public life for the people of this vast district."

ఈ మాటలనుబట్టి జిల్లా రాజకీయ, ప్రజారంగంలో ఈ సమావేశాలు క్రొత్తశకాన్ని ప్రారంభించాయని చెప్పవచ్చు.

మొదటి కాన్ఫరెన్సు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు టి. వి. వెంకట్రామ అయ్యరుకూడా ఇదేమాట అంటారు. ఆయన స్వాగతోపన్యాసంలో- "I am proud to be able to associate myself in the inauguration of - what I may be permitted to call-a new era in the political life of this District....."

గమనించదగిన సంగతేమిటంటే-జిల్లా అంతటికీ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూ, జిల్లా ప్రముఖులందరూ పాల్గొన్న ఈ బ్రహ్మాండమైన సభలకు సాదాగా, నిరాడంబరంగా 'నెల్లూరు జిల్లా సమావేశాల'నే పేరుపెట్టుకున్నారుగాని మహాసభలు, పరిషత్తులు వగైరా ఆర్భాటపు పేర్లతో పిలవలేదు. అదొక్కటే అనాటి జిల్లా ప్రముఖుల కార్యదీక్షకు, చిత్తశుద్ధికి తార్కాణంగా చెప్పకోవచ్చు.

1909 లో జరిగిన ప్రథమ సమావేశ వివరాలు పైవారం ముచ్చటించుకుందాం.

అడ్రసు మార్పు
నెల్లూరు శిఖరంవారివీధినుండి
"మురళీ ప్రింటర్స్"
16/30, మధ్యపతివారి అగ్రహారం
తిప్పరాజువారి సత్రం ఎదురువీధికి మార్చబడినది.
కావున, ఖాతాదారులు, శ్రేయోభిలాషులు గమనించవలయునని ప్రార్థన.
అరిగెల రాఘవయ్య,
ప్రొప్రయిటరు.

In the court of the Estates Abolition Tribunal, Chittoor.
O. P. No. 9 of 73
R. B. V. Lakshmi Narasimha Raju —Petitioner.

NOTICE

Please take Notice that the above petition was filed to recognise the claim of the petitioner for Rs 216 in respect of Vethalataduku village in puttur taluk being the balance of final compensation of amount and the same is posted to 21-1-74 for notice.

-R.S.V. NarasimhaRaju,
Advocate for petitioner.

శ్రీ విజయ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్,
నెల్లూరు
బెనిఫిట్ సేవింగ్సు స్కీము
26-వ డ్రా 21-12-73
1176 మా. జయవెంకటేశ్వర్, నెల్లూరు.
637 సి. హెచ్. రామమూర్తి, మద్రాసు.
199 రావమనుగు గుమ్నాథం, నాయుడుపేట.
1491 చలువాది కన్నయ్య, నెల్లూరు.
887 అన్నమూరి సుబ్బరాయుడు, వరిగిరి తాలూకా.

జనరల్ నోటీసు
నెల్లూరుజిల్లా కోర్టులో
ఓ. పి. నెం. 69/73

కొండ్రెడ్డి సౌభాగ్యమ్మ —పిటీషనరు.
పొత్తు నారపరెడ్డి —రెస్పాండెంటు.

ఇందుమూలంగా యావన్మందికి తెలియజేయునదేమనగా పైన పొత్తు నారపరెడ్డి పైన మనకు 9-1-1970 తేది ప్రారంభించి [illegible] వారిని [illegible] కేటీ యివ్వమనకోరి పిటీషను దాఖలు చేయగా సదరు జనరల్ నోటీసునిమిత్తం 21-1-1974 తేది వాయిదా వేయబడినది. ఆరోజు కోర్టుకు ఉ. గం. 10 గంటలకు హాజరై ఆక్షేపణలు వున్నయెడల తెలుపుకొనవలయును. లేనిచో మీ గైర్హాజరులో తీర్మానించబడును.

— కె. రాజగోపాలరెడ్డి,
పిటీషనరు అడ్వకేటు.

జిల్లా వార్తలు

(1వ పేజి కొరవ)

మైకాగనులు, మైకావ్యాపారులకు సంబంధించి ఒక ప్రామాణిక అభ్యాసను వ్యయు ప్రణాళికతో తయారుచేశారు. ఇటువంటి కార్యక్రమాలెన్నో నిర్వహిస్తున్నారు. ఒక్క వ్యాపారరావుగారేకాదు; అందరికిపెద్ద తెలియువాని, సాంకేతిక ప్రాతిజ్ఞాంగల వ్రతిభావంతులైన శ్రీ రామచాలోలి మేనేజర్ల ఎంతోమంది పరస్పర సహకారంతో ఐకమత్యంగా చేరడం ముదముగూర్చే విశేషం. నిరుత్సాహకరమైన అంశం ఒక్కటే- మైకాగనులు క్షీణిస్తుండడం, పరిశ్రమ వెనుకబడి పోతుండడం.

ఇప్పుడు మైకామైనింగుకు సంబంధించిన గోష్ఠి (సెమినార్)ను ఫిబ్రవరి 12 తేది గూడూరులో ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. మైనింగుకు సంబంధించినవుపన్యాసాలు, చర్చలు, పత్రాల సమర్పణం - మున్నగునవన్నీ వుంటాయి. మైకామైనింగుకుసంబంధించిఅనుభవపూర్వకమైన అంశాలెన్నో ఈ గోష్ఠిలో వెల్లడవుతాయి. మైకామైనింగువల్ల ఆసక్తి కలవారు తప్పిపోవగిన గోష్ఠికాదు. ప్రతినిధి రుసుం రూ20లు చెల్లించి హాజరుకాండి!

హెల్త్ ఇన్స్పెక్టర్ల సంఘం

గత 16 తేది నెల్లూరులో శ్రీ బి. శ్రీనివాసులు అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో, జిల్లా హెల్త్ఇన్స్పెక్టర్ల సంఘం ఏర్పాటు చేయబడింది అధ్యక్షుడు- పి. పీరాన్సాహెబు; వైస్ ప్రెసిడెంటు - ఎస్. జవహర్లాల్; సెక్రెటరీ - బి. బాబా ప్రసాదరావు; జాయింట్ సెక్రెటరీలు- వి. వి. బ్రహ్మం. షేక్ మహమ్మం; ట్రెజరర్- వి. సుందరరామయ్య.

సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవడం కాదు; మీ ధర్మాన్ని సేవాకాంక్షతో సక్రమంగా నిర్వర్తించండి. అది ముఖ్యం!

తుర్రావారిపాళెం ఫిర్యాదు

రాపూరు తాలూకాలో ఇంకా ప్రభుత్వ స్వాధీనంకాని ఇనాంగ్రామం ఇది స్వర్గీయ నెల్లూరు వెంకటరెడ్డిగారిది. వెంకటరెడ్డిగారికీ- గ్రామస్థులకు మధ్య తీవ్రమైన విభేదాలు, విరోధాలువుండి సామరస్యంగా సర్దుబాటు చేసుకున్నారు. ఆ రాజీపత్రంలో ఒకటి- తుర్రావారిపాళెంకుచెందిన 1500 ఎకరాల అటవీ ప్రదేశాన్ని ఆ గ్రామస్థుల వుపయోగానికి వదలివేయడం. అంటే వారి పశువుల మేతకు వుపయోగించుకోడానికి వదలబడిందన్నమాట. వెంకటరెడ్డిగారుండగా ఇచ్చినమాటను నిలబెట్టుకున్నారట. ఇప్పుడు వారి వారసులు ఈ అడవిని నరికి కట్టెగా, బొగ్గుగా అమ్మేసుకొంటున్నారట. ఇది ఒప్పందవిరుద్ధం; న్యాయవిరుద్ధం అంటూ ఆ గ్రామస్తులైన కూకటి రామయ్య వ్రాస్తున్నారు. ఫారెస్టుశాఖవారికి మొరపెట్టుకుంటే ఆలకించేవారట. కలెక్టరుగారైనా జోక్యం కల్పించుకొని తమకు అన్యాయం జరగకుండా తక్షణం చర్యలు తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

మా విజ్ఞప్తి ఫారెస్టు అధికారులకు, కలెక్టరుగారికి కాదు. రాజ్యాంగంతో వ్యవహారం ఏమని, గ్రామస్తులకు అన్యాయంచేసి ఈర్ష్యాసూయలు పెంచుకోవద్దని వెంకటరెడ్డిగారి వారసులను కోరుతున్నాము. సర్దుబాటు జరిగినచోట ఇటువంటి వివాదం తలెత్తడం మంచిదికాదు.

ఉపాధ్యాయ ఫెడరేషన్

నెల్లూరు జిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయ ఫెడరేషన్ జనరల్ కౌన్సిల్ విస్తృత సమావేశం 30 తేది శ్రీ కె. పెంచలయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీ ఎం. రాధాకృష్ణయ్య కార్యదర్శి నివేదిక సమర్పించారు. రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీ.బి. వి. సుబ్బయ్య వుపన్యసించారు.

రివైజ్డు పెన్షన్ స్కీము 1970 నుండి అమలుజరపాలని; హయ్యర్ గ్రేడు టీచర్లతో సహా అందరు ఉపాధ్యాయులకు సెలక్షన్ గ్రేడు ఇవ్వాలని తీర్మానాలు గావించబడినవి.

కొత్త కార్యవర్గం ఎన్నుకోబడింది అధ్యక్షుడు- కె. పెంచలయ్య; ఉపాధ్యక్షులు-ఎం. రాధాకృష్ణయ్య, ఎల్. నరసయ్య, యు. ఆదిశేషు, ఎ. సూర్యకాంతమ్మ; ప్రధాన కార్యదర్శి – ఎన్.కె. పాపామియ్యా; కార్యదర్శులు–బి. యానాదయ్య, కె. రాధారెడ్డి, షేక్ జిలానిబాషు, మహమ్మద్ గయాజ్ బేగ్.

ఐ. ఆర్. 20 - 3½ పుట్లు!

30 తేది షావాలెస్ కంపెనీ ఆధ్వర్యంలో ముదివర్తిలో అధిక దిగుబడి వరి రకాల దినోత్సవం జరిగింది. సెల్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్ శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు సదస్యులకుస్వాగతం చెప్తూ, ఈ ఉత్సవ ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి వివరించారు. వ్యవసాయశాఖాధికారులు శ్రీయుతులు వి. పిచ్చయ్య, ఏ. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, టి ఎల్. నరసింహారావు, టి. నారాయణరావుగారలు ఎరువుల పాదువ మొదలు జింక్ లోటును తీర్చవలసిన అవసరంవరకు తలా ఒక అంశం పంచుకొని మాట్లాడారు. షావాలెస్-మద్రాసు ఫర్టిలైజర్స్ అధికారులు శ్రీయుతులు రాదామి, జనార్దనరావు, శివాజీ గారలుకూడా ప్రసంగించారు.

సభకు ముందు అధికార్లు రైతులు అందరూకలిసిపోయి ప్రదర్శన క్షేత్రంలో పండిన ఐ. ఆర్. 20 నురిపిడిని తిలకించారు. ఒకప్లాటు షావాలెస్వారి ఆధ్వర్యంలో సాగుచేయబడింది; ప్రక్కనే ఇంకొకటి శ్రీ పి. చంద్రశేఖరరెడ్డి సాగుచేసింది. షావాలెస్వాళ్ళు తమ ప్లాటుకు రూ 525 ల విలువ గలిగిన ఎరువులు సరఫరా చేశారట. అందులో ఎకరాకు 3000 కిలోలు (3½ పుట్లు) పండింది. చంద్రశేఖరరెడ్డి రూ 428 రూపాయల ఖరీదుచేసే ఎరువులు వాడాడట; ఆయనకు ఎకరాకు 2300 కిలోలు (షుమారు 2 పుట్లు 12 తూములు) పండాయట. నూరు రూపాయల ఎరువు ఎక్కువవాడితే. 700 కిలోలు (16తూములు) ఎక్కువ పండాయి. నీతి: ఎక్కువ ఎరువులు వాడితే, ఎక్కువ పండుతుంది.

ఈ నీతి తెలియని రైతులేడు కాని ఎకరాకు ఎరువులకు రూ 525 లు పెట్టుబడి పెట్టగలిగిన రైతులెందరుమంది వున్నారు? ఉండినా ఎరువులిచ్చేవాళ్లెవరు?

' ' '

తెగుంటపాడులోకూడా షావాలెస్సభ జరిగింది. కంపెనీవాళ్ళు ఎరువు కొరతకు కారణాలు చెప్పుకోగా; నిడిముసలి సోదరులు, ఎం. బలరామిరెడ్డిగారలు రైతుల ఎరువు కష్టగాథలను వివరించారు.

వింజమూరు హిందీ

దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచారసభవారి పరీక్షలకు హాజరయ్యే వింజమూరు హైస్కూలు విద్యార్థులకు హిందీ పండితుడు శ్రీ స్వయంపాకుల రామమూర్తిచే ఏర్పాటు చేయబడిన హిందీ తరగతులకు జిల్లా హిందీ ఆర్గనైజర్ శ్రీ సుంకర వెంగయ్య 27 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ రాజా సత్యనారాయణ వుపన్యసించారు.

కావలి బంకుల గొడవ

కావలి టవునులో ట్రంకురోడ్డు కిరువైపుల వున్న బంకులను, వారం రోజుల్లో తొలగించాలని మునిసిపల్ కమీషనర్ నోటీసు ఇచ్చాడు. ఎం. ఎల్. ఎ కొండపనాయుడుగారు కలెక్టరు వద్దకు పరుగెత్తి, ఎక్కువ వ్యవధిని కోరారు. ఈ సందర్భంగా 27 తేది బంకుల సమావేశం జరిగింది; శాసనసభ్యునితో సహా పెద్దలు ముఖ్యాలందరూ కలిసి కమీషనర్ను, ఆర్. డి. ఓ. ను కలుసుకొని బంకులను తొలగించవద్దని విన్నవించారు. భవిష్యత్ ఆందోళనకుగాను బంకులవాళ్ళు ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసుకున్నారు.

కావలిలో బంకులకు సంబంధించిన గొడవ జరగడం ఇది కొత్తకాదు. ట్రంకురోడ్డు మార్జిన విశాలంగావుంది కాబట్టి ట్రాఫిక్కు బంకులు అడ్డంకావడం, పిటవర్ల చాలామంది జీవిస్తున్నారని ప్రజాప్రతినిధుల వాదం. బంకులు గింకులను ఎప్పటికీ తొలగించడాన్ని నిషేధిస్తూ ఎం. ఎల్. ఎ. లు శాసనసభలో ఒక బిల్లు ప్రవేశపెడితే సరిపోలా?

మరణం

గండవరం వాసి అమరణ ఖద్దరుధారి స్వర్గీయ తూమాటి మల్లారెడ్డిగారి ధర్మపత్ని: స్వతంత్ర్యాగ్రెస్ నాయకుడు శ్రీ బొమ్మా శేషురెడ్డి సోదరి గోవిందమ్మ 27 తేది కాలధర్మం చెందింది. పెద్దవయస్సు- ఆమెకు ఒక కుమారుడు, ముగ్గురు కుమార్తెలు వున్నారు.

యల్లాయపాళెం అమ్మణ్ణి దొరికిందట!

యల్లాయపాళెం అరుంధతీయుల ఆరాధ్య దేవత, అమ్మణ్ణి అని పిలువబడే విశాలక్ష్మి విగ్రహం జూలై 23 తేది అదృశ్యమైందట. దీని ఆధారంగా అరుంధతీయుల్లో కలతలు, కొట్లాటలు, గృహదహనాలు, పోలీసుకేసులు, అరెస్టులు – ఒక్కటేమిటి అరుంధతీయపాళెం అరాజకంగా తయారైంది.

అదృశ్యమైన అమ్మణ్ణి ముక్కచెక్కలై, డిసెంబరు 23 తేది తెగుంటపాడు, కోడూరుపాడులకు చెందిన ఇద్దరు ఇండ్లలో కొన్ని శకలాలు దొరికాయట; అవి నెల్లూరు రూరల్ పోలీస్స్టేషనుకు చేరి వున్నాయట. విగ్రహం ప్రధానభాగాలు దొరకవలసి వున్నదట. ఈ విగ్రహం పంచలోహాలతో చేసిందని, 130 కిలోల బరువు కలదని, రెండుమూడువేల రూపాయలు ఖరీదు చేసేదని అంటున్నారు.

యల్లాయపాళెం అరుంధతీయులు ఇకనైనా వ్యర్థమైన స్పర్థలు మానుకొని, ఆ కాలాన్ని అభివృద్ధికి వినియోగించడం మంచిదికదా.

నరసింహులుకొండ యాత్రికుల ఇక్కట్లు

ట్రాఫిక్ సర్వే జరుగుతున్న కారణంగా 27 తేది నరసింహులుకొండ వద్ద బస్సులలో వ్రయాణీకులను ఎక్కించుకోకుండా బస్సులు వుత్త బస్సులు త్రిప్పారని, ప్రయాణీకులు ఇక్కట్లపాలయ్యారని శ్రీ దొంతంశెట్టి వన్నయ్యగారు వ్రాస్తున్నారు.

అంతే కొత్త బస్సులకు అవకాశం లేకుండా చేయడానికి ఈ ఎత్తుగడన్న మాట అధికార్ల అభిప్రాయం తెలుసుకోరేరా?

ఒంగోలు వార్తలు

(2వ పేజి కొరవ)

తిక్కవరపు రామరెడ్డి సంతాప సభ

కావలి కాలేజి వ్యవస్థాపకుడు స్వర్గీయ తిక్కవరపు రామరెడ్డి సంస్మరణ సభ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ వి. సుబ్రహ్మణ్యం అధ్యక్షతన జరిగింది డాక్టర్ వై. వి. కోటారెడ్డి, కాలేజి తెలుగు లెక్చరరు ఆర్. అనంత పద్మనాభరావు, విద్యార్థులు వై. వి. శేషయ్య, కె. శ్రీమన్నారాయణ, పి వి. ద్వారకానాథ్ రామరెడ్డిగారి ఔదార్య గుణ విశేషాలను ఉగ్గడించారు. రామరెడ్డిగారి స్మృత్యర్థంగా వెలువరించిన 'సిరాణి' మనే ప్రత్యేక సంచికను లెక్చరరు శ్రీ యల్లంరాజు శ్రీనివాసరావు ఆవిష్కరించారు.

సింగరాయకొండ సిండికేట్ బ్యాంక్

22 తేది సింగరాయకొండలో సిండికేట్ బ్యాంకు ప్రారంభింపబడింది. [illegible] శ్రీ దివి రమణారెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేశారు; శ్రీ పత్తిపాటి వెంకటసుబ్బారెడ్డి సభకు అధ్యక్షించారు. బ్యాంకు అధికారులు శ్రీ కె. వి. పైనాయ్, శ్రీ ఒ. ఎం. సుందరశర్మ బ్యాంకు భవిష్యత్ పథకాలు వివరించారు రైతులకు అప్పులు ఇవ్వటం, వ్యాపారులకు ఆర్థికసహాయం వగైరాలు చేస్తారట.

బ్యాంకుప్రారంభోత్సవానికి వచ్చిన ఒ. ఎం. సుందరశర్మ కృషివల్ల [illegible] చిరకాల వాంఛ నెరవేరింది!

జనవాణి

(3వ పేజి కొరవ)

ఇక నారసాయనిక ఎరువులను సప్లయిచేయగలిగినవేవీ రైతులకు తెలిపితే వారికి కష్టాలు తొలగిపోవచ్చును.

—ఈపూరు వెంకురెడ్డి

గుడూరువారిపాళెం

★

వైద్యానికికూడా ఆడిట్ ఆంక్షలా?

అందరు ఉద్యోగులలాగా మునిసిపల్ వర్కర్లకుకూడా సిక్ లీవు పెట్టుకొనే అర్హత ఉంది. ఆ లీవు మంజూరుకు ఎ. ఎం. బి.. బి. ఎస్. డాక్టరు సర్టిఫికెట్ యిచ్చినా అన్ని ఆఫీసుల్లో అంగీకరించబడుతోంది, కాని కావలి మునిసిపల్ ఆఫీసులోమాత్రం గవర్నమెంటు డాక్టరు ఇస్తేనే చెల్లుతుందంటున్నారు. ఇతర డాక్టర్ల సర్టిఫికెట్లమీద సిక్ లీవు మంజూరు చెయ్యడంలేదు. కారణం ఏమిటయ్యా అంటే, ఆడిట్ డిపార్టుమెంటువారు అభ్యంతరం తెస్తారట. గవర్నమెంటు డాక్టర్ల సర్టిఫికెట్లే తెమ్మంటారట ఆడిట్ వారు.

వైద్యానికి ఆడిట్ డిపార్టుమెంటువారి ఆంక్షలెందుకో అర్థంకాదు. ఎవరికినమ్మకమున్న డాక్టరువద్ద వారు వైద్యంచేయించుకొంటారు. అంతేకాని ఆడిట్ వారి ఆదేశానుసారం వైద్యం చేయించుకోవాలంటే కుదురుతుందా?

ఆడిట్ వారి అభ్యంతరమే నిజమైతే అది అన్యాయం. ఆ ఉత్తర్వును ప్రభుత్వం వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలి.

కావలి —వి. వి. నరసింహాచార్యులు

శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామివారి దేవస్థానం
రంగనాయకులపేట – నెల్లూరు

వైకుంఠ ఏకాదశి మహోత్సవం

శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామివారి పగల్పత్తు, వైకుంఠ ఏకాదశి, రాపత్తు ఉత్సవములు 26-12-73 తేదినుండి జరుగుచున్నవి. 4-1-74 నుండి కార్యక్రమము క్రింద ప్రకటించుచున్నాము. భక్తులెల్లరు స్వామివారిని సేవించుకొని, తీర్థప్రసాదములు స్వీకరించి శ్రీ స్వామివారి కృపకు పాత్రులగుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

కార్యక్రమము
పగల్పత్ ఉత్సవము

తేది	వారం	ఉత్సవప్రారంభ కాలము	ఉత్సవములు	ఉభయకర్తల నామధేయములు
4-1-74	శుక్ర	ఉదయం 4-30	వైకుంఠ ద్వారదర్శనం	శ్రీ కంచర్ల కన్నయ్యశెట్టిగారు

రాపత్తు ఉత్సవములు

తేది	వారం	ఉత్సవప్రారంభ కాలము	ఉత్సవములు	ఉభయకర్తల నామధేయములు
4-1-74	శుక్ర	సా॥ 7-00	1-వ ఉత్సవం(పేటఉత్సవం)	మంగనాయకవారి వసంతోత్సవ స్పెసిఫిక్ ఎండోమెంటు
5-1-74	శని	6-00	2-వ ఉత్సవం	శ్రీ కొల్లూరు సుబ్బరామయ్యగారు
6-1-74	ఆది	,,	3-వ ,,	శ్రీ ఆకుల లక్ష్మీనరసింహంగారు
7-1-74	సోమ	,,	4-వ ,,	శ్రీ నక్కలపల్లి వెంకటసుబ్బరామారావుగారు
8-1-74	మంగళ	,,	5-వ ,,	శ్రీ ఈదర్ల సుబ్రహ్మణ్యంశెట్టిగారు
9-1-74	బుధ	,,	6-వ ,,	శ్రీ గు. వల్లపల్లి శ్రీరాములుశెట్టిగారు
10-1-74	గురు	,,	7-వ ,,	శ్రీ దేవిశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టిగారు
11-1-74	శుక్ర	,,	8-వ ,,	శ్రీ అనుమాలశెట్టి నరసింహులుశెట్టిగారు
12-1-74	శని	,,	9-వ ,,	శ్రీమతి భాస్కరుని అమ్మణమ్మగారు
13-1-74	ఆది	సా॥ 3-00	10-వ ఉత్సవం(పేటఉత్సవం)	లేటు కంచర్ల లక్ష్మీతాయారమ్మగారి కుమార్తె పాలవర్తి ఆండాళమ్మగారి వారసులు

ఇట్లు, భక్తజన విధేయులు

—: పాలకవర్గము: —

1. శ్రీ కలవకూరు వెంకటరెడ్డిగారు (ఛైర్మన్)
2. శ్రీ కామిశెట్టి ఆదిశేషయ్యశెట్టిగారు
3. శ్రీ పులిమి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు
4. శ్రీ పుట్టా బలరామిరెడ్డిగారు
5. శ్రీ సి. యస్. మాధవరావుగారు
6. శ్రీ యడ్లపల్లి గోవిందశెట్టిగారు
7. శ్రీ తొలకూర వెంకటసుబ్బయ్యగారు

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు
శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామివారి దేవస్థానము
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 3'0, Thipperajuvari Street, Nellore A. P.